

ÅRSRAPPORT

2012

Innhold

Regnskapsanalyse	4-5
2012 – et offensivt år for Sparebanken Hedmark	6-7
Dette er Sparebanken Hedmark	8-9
Tilbakeblikk 2012	12-15
Samfunnsengasjert bank	10-11
Årsberetning	17-24
Resultatregnskap	26
Balanse	27
Endring i egenkapital	28
Kontantstrømsoppstilling	29
Noter	31
Erklæring fra styret og daglig leder	88
Kontrollkomitéberetning	89
Revisjonsberetning	90-91
Datterselskaper	92-93
Med røtter i Hedmark	94

Redaksjon: Siv Stenseth, Trine Lise Østberg, Tore Anstein Dobloug og Heidi Enger.

Design & produksjon: Ferskvann reklamebyrå. **Foto:** Ricardofoto, Siv Stenseth.

Regnskapsanalyse

HOVEDTALL KONSERN

	2012		2011	
	Kr	%	Kr	%
Resultatsammendrag (mill. kr og % av gj.sn.forv.kap.)				
Netto renteinntekter	955	2,21 %	971	2,29 %
Netto provisjons- og andre inntekter	435	1,00 %	285	0,67 %
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	43	0,10 %	148	0,35 %
Sum inntekter	1 433	3,31 %	1 404	3,30 %
Sum driftskostnader	864	2,00 %	815	1,92 %
Resultat før tap	569	1,31 %	589	1,39 %
Tap på utlån og garantier	42	0,10 %	50	0,12 %
Resultat før skatt	527	1,22 %	539	1,27 %
Skattekostnad	124	0,29 %	130	0,31 %
Resultat etter skatt	403	0,93 %	409	0,96 %
Minoritetsinteresser	3	0,01 %		
Lønnsomhet				
Egenkapitalavkastning av resultat før skatt		9,2 %		9,8 %
Egenkapitalavkastning av resultat etter skatt		7,0 %		7,5 %
Egenkapitalavkastning av totalresultat etter skatt		9,0 %		4,7 %
Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter		60,3 %		58,0 %
Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter eks. netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		62,2 %		64,9 %
Balansetall				
Brutto utlån til kunder	35 455		34 786	
Brutto utlån til kunder inkl. lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS	48 091		44 646	
Innskudd fra kunder	28 137		25 907	
Innskudd fra kunder i prosent av brutto utlån til kunder (eksl. SpareBank 1 Boligkreditt AS)		79,4 %		74,5 %
Utlånsvekst siste 12 mnd		1,9 %		2,5 %
Utlånsvekst siste 12 mnd inkl. lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS		7,7 %		6,8 %
Innskuddsvekst siste 12 mnd		8,6 %		7,6 %
Forvaltningskapital	44 113		42 483	
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	43 290		43 143	
Tap og mislighold				
Tap på utlån i prosent av brutto utlån		0,1 %		0,1 %
Misligholdte engasjementer i prosent av brutto engasjement		1,2 %		1,0 %
Misligholdte engasjementer i prosent av brutto engasjement inkl. SpareBank 1 Boligkreditt AS		0,9 %		0,9 %
Andre tapsutsatte engasjementer i prosent av brutto engasjement		0,7 %		1,1 %
Andre tapsutsatte engasjementer i prosent av brutto engasjement inkl. SpareBank 1 Boligkreditt AS		0,5 %		0,9 %
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto engasjement		1,5 %		1,6 %
Soliditet				
Kapitaldekningsprosent		16,9 %		15,2 %
Kjernekapitalprosent		16,9 %		15,2 %
Netto ansvarlig kapital	4 154		3 732	
Egenkapital	6 044		5 534	

HOVEDTALL MORBANK

	2012		2011	
	Kr	%	Kr	%
Resultatsammendrag (mill. kr og % av gj.sn.forv.kap.)				
Netto renteinntekter	834	1,94 %	871	2,07 %
Netto provisjons- og andre inntekter	287	0,67 %	196	0,47 %
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	41	0,10 %	180	0,43 %
Sum inntekter	1 162	2,71 %	1 247	2,96 %
Sum driftskostnader	652	1,52 %	665	1,58 %
Resultat før tap	510	1,19 %	582	1,38 %
Tap på utlån og garantier	31	0,07 %	45	0,11 %
Resultat før skatt	479	1,12 %	537	1,28 %
Skattekostnad	116	0,27 %	133	0,32 %
Resultat etter skatt	363	0,85 %	404	0,96 %
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	42 919		42 059	
Lønnsomhet				
Egenkapitalavkastning av resultat etter skatt		6,6 %		7,8 %
Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter		56,1 %		53,3 %
Sum driftskostnader i prosent av sum inntekter eks netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		58,2 %		62,3 %
Tap og mislighold				
Tap på utlån i prosent av brutto utlån		0,1 %		0,1 %
Misligholdte engasjementer i prosent av brutto engasjement		1,1 %		1,0 %
Misligholdte engasjementer i prosent av brutto engasjement inkl. SpareBank 1 Boligkreditt AS		0,8 %		0,8 %
Andre tapsutsatte engasjementer i prosent av brutto engasjement		0,7 %		1,2 %
Andre tapsutsatte engasjementer i prosent av brutto engasjement inkl. SpareBank 1 Boligkreditt AS		0,6 %		0,9 %
Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement i prosent av brutto engasjement		1,4 %		1,6 %
Soliditet				
Kapitaldekningsprosent		18,5 %		16,9 %
Kjernekapitalprosent		18,5 %		16,9 %
Netto ansvarlig kapital	4 185		3 855	
Egenkapital	5 721		5 272	

A full-length portrait of Richard Heiberg, a middle-aged man with a mustache, wearing a brown suit jacket, a white shirt, and a striped tie. He is standing outdoors with a blurred background of buildings and trees. His right hand is in his pocket, and his left hand is resting on a wooden post.

“Jeg vil gjerne takke hver og en av bankens medarbeidere som daglig gjør sitt beste for våre kunder! Sammen skaper vi det som gjør at tusenvis av kunder viser oss sin tillit og velger Sparebanken Hedmark.”

Richard Heiberg
administrerende direktør

2012 - et offensivt år for Sparebanken Hedmark

Sparebanken Hedmark fikk et konsernresultat etter skatt på 403 millioner kroner i 2012. Året har vært preget av god inntjening i morbanken, lave tap, offensiv satsing i nye wmarkeder og fokus på innovative løsninger.

2012 ble et offensivt år for Sparebanken Hedmark på mange områder, både når det gjelder produkt-, tjeneste- og markedsutvikling. Satsingen i Oppland har nå begynt å vise gode resultater, med kundevest og positive tall både i Lillehammer og Gjøvik. I 2012 tok banken et viktig steg videre i sin satsing i nye markeder, med oppkjøpet av SpareBank 1 Oslo Akershus' virksomhet i Årnes i Akershus. Årneskontoret ligger i hjertet av landets største kornkommune Nes. Her kan banken blant annet bidra med sin mangeårige spisskompetanse innen landbruk. Satsingen er en naturlig forlengelse av bankens markedsområde i sør-fylket langs aksene Kongsvinger-Oslo.

I tillegg har banken styrket sin virksomhet i hjemfylket, med opprustning av lokalene i Hamar og Stange. Begge kontorene er fornyet med en framtidrettet, åpen og skrankefri kontorløsning, der kunden møtes innenfor døren. Fornyselsen og omstruktureringen av bygningsmassen vil fortsette i årene som kommer. Sparebanken Hedmark har i 2012 også vist seg framtidrettet, innovativ og løsningsorientert, både gjennom å lansere helelektronisk låneprosess, bankkort for barn og en rekke nye løsninger for nettbank og mobilbank. Samarbeidet i SpareBank 1-alliansen gir mange positive resultater innen produkt- og kanalområdet.

Forsikringsalget går meget godt og banken satser også offensivt på å bli den foretrukne partneren innen pensjon i Innlandet.

Bankens lønnsomhetsprogram er i rute fram mot juni 2013, noe som blant annet har medført innføring av et nytt strategisk styringssystem. Dette vil vi se effekten av framover. Mange av prosjektene i lønnsomhetsprogrammet gir uttelling i form av mer effektive løsninger, reduserte kostnader og økt inntjening. Hensikten med programmet er å sikre Sparebanken Hedmarks fremtidige posisjon som en av Norges mest solide og lønnsomme banker.

Årets konsernresultat, med vekst i både innskudd, utlån og lave tap, bidrar til å sikre posisjonen som en av Norges beste banker. Konsernresultatet etter skatt er på nivå med fjorårets, med 403 millioner

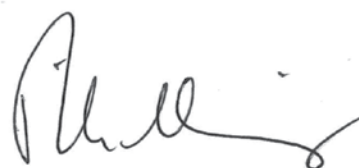
kroner (409 i 2011). Resultatet er imidlertid påvirket av at bidraget fra finansielle eiendeler og forpliktelser i 2012 er 105 millioner kroner lavere enn året før. Konsernet har styrket sin egenkapital, som i sin helhet er opptjent egenkapital på over 6 milliarder kroner. Kjernekapitaldekningen ble vesentlig styrket i 2012 og var ved årskiftet 16,9 prosent

Noen utfordringer er å skue fram i tid, spesielt med tanke på nye myndighetskrav som vi vet vil påvirke nøkkeltallene. Dette har betydning for bankens inntjeningsbehov. Selv om vi er solide, er vi ikke større som regionbank enn at vi behøver ekstra buffere for å holde tritt med de store nasjonale og internasjonale finanshusene. Vi vet at Norge står i en særstilling i Europa, men usikkerheten om utviklingen i internasjonal økonomi er fortsatt stor. Vi kan bare håpe at det ikke vil påvirke oss i vesentlig grad i tiden framover.

Vår markedsandel er fortsatt unik. Den er et resultat av årelangt godt arbeid og dette er vår styrke. Vi er, og må være langsiktige i hvert steg vi tar. Det vi gjør nå, skal stå seg i et perspektiv som er lengre enn morgendagen. Kundene våre skal oppleve at vi gjør vårt aller beste, ikke bare i hvert enkelt kundemøte, men også gjennom alle produkter og i alle selvbetjente løsninger og kanaler forøvrig. Slik får vi tillit og slik får vi trofaste kunder.

Jeg vil gjerne takke hver og en av bankens medarbeidere som daglig gjør sitt beste for våre kunder! Sammen skaper vi det som gjør at tusenvis av kunder viser oss sin tillit og velger Sparebanken Hedmark! Takk også til alle kunder som velger å ha sitt kundeforhold hos oss!

Sammen skaper vi fremtiden!

Richard Heiberg
administrerende direktør

Forretningsidé

Sparebanken Hedmark skal tilby nåværende og nye kunder helhetlige og fremtidsrettede bank- og forsikringsprodukter. Sparebanken Hedmark skal være så dyktig, nær og engasjert at privatpersoner, bedrifter og offentlig sektor foretrekker å ha et langsiktig kundeforhold til banken. Gjennom god lønnsomhet, god soliditet og selvstendighet skal banken bidra til vekst og utvikling i markedsområdet.

Visjon

Bankens visjon, **Sammen om å skape**, formidler at det er i samspill med omgivelsene at bankens resultater blir til. Visjonen innebærer samtidig en forventning om bedre samspill, flere initiativ og bedre resultater.

Verdier

Dyktig, nær og engasjert er bankens kjerneverdier og signaliserer et ønske om å være en profesjonell samarbeidspartner som definerer behov og finner løsninger sammen med kundene. Vi skal også være aktive og utadrettede i kundekontakten.

Dette er Sparebanken Hedmark

Sparebanken Hedmark er i dag den ledende person- og næringslivsbanken med 26 bankkontorer i Hedmark. Banken er også til stede med to kontorer i Oppland og ett kontor i Akershus.

Sparebanken Hedmark kan føre sine aner tilbake til 1845. Midler fra lokale kornmagasin, allmenninger, kommuner og privatpersoner var grunnlaget for de første sparebankene. Banken er blitt til gjennom fusjoner av tidligere selvstendige sparebanker i Hedmark. Gjennom flere sammenslutninger har 22 lokale sparebanker utviklet seg til å bli Hedmarks største kapitalkilde med hovedsete i Hamar. Sparebanken Hedmark tok sitt nåværende navn i 1982. Høsten 2011 tok Sparebanken Hedmark steget over i nabofylket og banken har i dag kontor både i Gjøvik og Lillehammer. I 2012 etablerte banken seg også i Nes kommune i Akershus.

Bærebjelke

Sparebanken Hedmark er i dag en bærebjelke i hedmarkssamfunnet med sine mange bankkontorer i 20 av fylkets 22 kommuner. Konsernet tilbyr et bredt spekter av produkter innen utlån, innskudd, forsikring, pensjon, betalingstjenester, eiendomsformidling, regnskapstjenester, leasing og finansiering.

Som den ledende aktøren i markedsområdet, tar banken ansvar for vekst og utvikling gjennom finansiering til privatpersoner og bedrifter som ønsker å realisere gode ideer. Banken bidrar på denne måten til at folk kan bygge, bo og arbeide her.

Nær markedet

Banken har et unikt konkurransefortrinn i kraft av sin snart 170-årige lokalkunnskap. Sparebanken Hedmark har en markedsandel på 50 prosent med cirka 171 500 kunder. Banken er nær markedet med cirka 500 årsverk fordelt på 29 kontorer. Konsernet inkluderer også datterselskapene EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS, SpareBank 1 Finans Østlandet AS og Consis AS med tilsammen rundt 200 ansatte.

Selveiende

Sparebanken Hedmark er en selveiende finansinstitusjon uten egenkapitalbevisiere og har en egenkapital på 5,7 milliarder kroner i morbanken. Av det årlige overskuddet betaler banken cirka 20 prosent skatt. Resten av overskuddet blir satt i arbeid og lånt ut igjen. Overskuddet kommer således hele regionen til gode.

Om Hedmark

Med 193 000 innbyggere utgjør hedmarkingene godt og vel fire prosent av Norges befolkning. I areal er Hedmark det tredje største fylket i Norge. Fylket har spredt bosetting, og snaut halvparten av innbyggerne bor i kommunene Hamar, Ringsaker, Stange og Løten. Hedmark har et variert næringsliv og er landets største jord- og skogbruksfylke. Sysselsettingen fordelt etter næring, viser at de fleste arbeider i industri, bygg, anlegg og offentlig sektor. Arbeidsledigheten er på nivå med landsgjennomsnittet. Nabofylket Oppland har mange likhetstrekk både demografisk og geografisk.

Natur og rekreasjon

Hedmark og Oppland har variert natur fra åkerlandskap i sør, til vidstrakte skogområder i øst og fjellvidder i nord. Store deler av disse fjellviddene er fredet. Norges største innsjø Mjøsa, landets lengste elv Glomma og Norges høyeste fjelltopp, Galdhøpiggen (2469 moh), er viktige elementer i kulturlandskapet.

Medeier i SpareBank 1

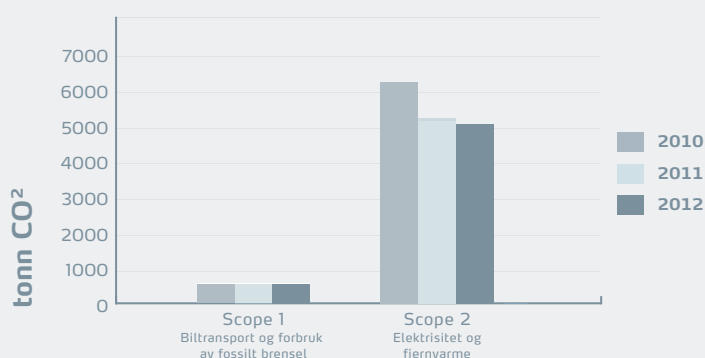
Banken er medeier i SpareBank 1 Gruppen AS (12 prosent). Samarbeidet sikrer banken konkurransekraft gjennom gode produkter, effektive IT-tjenester, innkjøpsordinger og kompetanseoverføring. Hensikten er å stå sammen nasjonalt med styrke lokalt. Bankens kunder utenfor Hedmark og Oppland får med dette et godt tilbud over hele landet, i og med at de kan benytte seg av alle SpareBank 1-alliansens bankkontorer.

Se sparebank1.no for mer informasjon om SpareBank 1 Gruppen og alliansesamarbeidet.

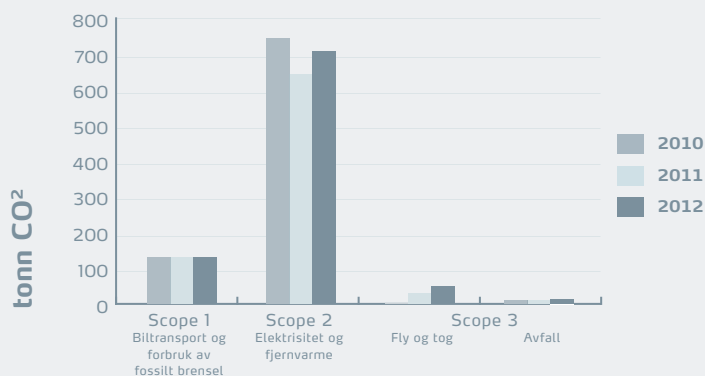
Klimaregnskap 2012

ENERGI OG KLIMAINDIKATORER	2010	2011	2012	11/12
Totalt utslipp (tonnCO ²)	908,7	839,4	941,3	12,1 %
Totalt energiforbruk scope 1 og 2 (MWh)	6 847,2	6 094,8	5 746,1	-5,7 %
Energiforbruk per kvadratmeter (kWh/ m ²)	173,5	152,5	139,8	-8,3 %
CO ² utslipp per årsverk (tonn CO ² /årsverk)	1,7	1,6	2,0	23,8 %
CO ² -utslipp per driftsresultat f/skatt (tonn CO ² /mill NOK)	1,4	1,6	2,0	25,7 %

Årlig energiforbruk (MWh) Scope 1 og 2

Årlige klimautslipp per scope

RAPPORTERING I HENHOLD TIL GREENHOUSE GAS PROTOCOL

Scope 1: Direkte utslipp

Omfatter direkte utslipp fra kilder som eies eller kontrolleres av selskapet, herunder egne biler, kjøretøy, eller fra prosess, transport av ansatte.

Scope 2: Indirekte utslipp

Er utslipp knyttet til innkjøpt energi, hovedsakelig elektrisitet og/eller fjernvarme.

Scope 3: Indirekte utslipp

Omfatter andre indirekte klimautslipp. Utslippene er et resultat av selskapets aktiviteter, men slippes ut fra kilder som ikke kontrolleres av selskapet.

Samfunnsengasjert bank

Regionen skal være et godt sted å drive næringsvirksomhet, et godt sted å bo og et godt sted å flytte til. Dette ønsker banken å bidra til.

Sparebanken Hedmark står i et gjensidig avhengighetsforhold til samfunnet rundt seg. Banken har vært til stede i Hedmark i snart 170 år og er opptatt av utviklingen i fylket og Mjøs-regionen. Dersom mennesker trives, bor godt, har utdanningsmuligheter og trygge arbeidsplasser her, vil banken også kunne gå godt. At banken er solid over tid, er viktig for innbyggerne og bedriftene. Å ha en solid kapitalkilde med hovedsete i regionen, gir trygghet og nærhet til beslutningene.

Bærekraftig drift

Banken har en viktig rolle som utviklingsaktør og ønsker å være et forbilde på god forretningsdrift, også når det gjelder miljø-, HR- og etiske spørsmål. Bankens mål er at virksomheten skal være langsiktig og bærekraftig, det vil si at all forretningsdrift og økonomisk verdiskaping er i tråd med naturens bæreevne. Sparebanken Hedmark tar i sin virksomhet derfor hensyn til arbeidstager- og menneskerettigheter, grunnleggende sosiale behov og naturens bæreevne.

Gaver til allmennyttige formål

Banken gir verdier direkte tilbake til samfunnet, blant annet gjennom sponsing av breddeidrett og tiltak for barn og unge. I tillegg har Sparebanken Hedmark lang tradisjon for å føre deler av overskuddet tilbake til lokalsamfunnet. Hvert eneste år deler banken ut mange millioner kroner i gaver. Midlene går til lag, foreninger og andre gode formål. Støtte kan søkes via bankens hjemmeside og midlene deles som regel ut etter at årsregnskapet er vedtatt i begynnelsen av året.

Gavefondet

Banken har et eget gavefond til større prosjekter innen kultur, forskning og utdanning. Sparebanken Hedmark har de siste syv årene avsatt 175 millioner kroner til dette fondet. Av disse midlene har banken delt ut gaver til idrett og folkehelse, deriblant til kunstgressbaner, løyemaskiner, ski- og skiskytteranlegg. Kulturområdet har mottatt gaver til blant annet

Kirsten Flagstadmuseet, RingsakerOperaen, samt ulike kulturprosjekter i Hamar, Kongsvinger og Ringsaker. Andre gavemottakere er Hamar og Hedmarken Turistforening, historiemiljøet i Hedmark og Oppland, Hedmark Kunnskapspark og Trysil Flyplass.

Sparebanken Hedmarks kunstfond

Styret for kunstfondet har i 2012 vedtatt tildelinger på 5,3 millioner kroner. Til sammen 27 unge kunstnere fikk til sammen 1 million kroner i stipender. En statue av skiløperen og motstandsmannen Oddbjørn Hagen ble i juli avduket på Åkrestrømmen i Rendalen. Andre store prosjekter som er besluttet og under arbeid, er utsmykning av Stor-Elvdal ungdomsskole, skulptur til minne om finneinnvandringen i Grue kommune, kunstverk på det nye torget i Brumunddal og storelgen på Bjøråa rasteplass langs riksvei 3 i Stor-Elvdal.

Miljø

Sparebanken Hedmark har sertifisert alle sine bankkontorer etter Miljøfyrtårnprinsippet. Hensikten er at ansatte skal ha et bevisst forhold til forbruk, reiser, avfallshåndtering og energiforbruk. Banken lager også et eget klimaregnskap gjennom CO² Focus, basert på den internasjonale standarden Greenhouse Gas Protocol Initiative. Målet med klimaregnskapet er å dokumentere og redusere bankens forbruk og øke gjenvinningsgraden. Utfordringen hittil har vært å etablere et pålitelig grunnlag for å sammenlikne forbruk fra år til år. Årets totale klimagassutslipp er 940 tonn CO², og viser en økning på 12 prosent. Dette skyldes en endring i beregningsgrunnlaget, der utslippsfaktoren for strøm i 2012 ble endret fra 99g CO²/kWh til 112g CO²/kWh. Det reelle energiforbruket har gått ned med nesten 6 prosent, fra 6095 i 2011 til 5746 i 2012 (se tabell). Forbruket av fyringsolje gikk ned med hele 20 prosent, samtidig som forbruket av fjernvarme økte. Dette er en god utvikling.

MAGNUS AASEN NY DIREKTØR I EIENDOMSMEGLER 1 HEDMARK EIENDOM AS

Magnus Aasen tiltrådte i november som direktør i EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS, etter å ha vært konstituert i stillingen ett års tid. Aasen er arkitekten bak selskapets nye strategi.

UKEPENGEAPPEN

Sparebanken Hedmark og SpareBank 1 lanserte som første bank i Norden en helt ny ukepengeapp som gjør det enklere og morsommere å holde styr på lømmepengene. Med appen kan barn, unge og foreldre sette opp faste arbeidsoppgaver som det skal gis ukepenger for. Barna kan legge inn egne sparemål med beløp og laste opp bilder av det de ønsker seg. Slik kan både oppgavefordelingen og belønningen gjennomføres på en måte som er både praktisk og morsom både foreldre og barn.

HOVEDSPONSOR FOR BIRKEN

Banken inngikk mot slutten av året en treårig samarbeidsavtale med Birkebeiner-arrangementene. Birken er en av landets sterkeste merkevarer og gjen-speiler bankens verdier og ambisjoner på en god måte. Deltaker-representasjonen er bred og Birken har lokal forankring og synliggjør regionen på en positiv måte.

MOODY'S OPPRETTHOLDT BANKENS RATING A1

Moody's varslte i mars at de vurderte å nedgradere en rekke norske banker, deriblant Sparebanken Hedmark. Mot slutten av året kom meldingen om at vi som én av kun tre norske banker, beholder sin rating A1. Banken var ved nyttår fortsatt på review for nedgradering.

HAMAR KOMMUNE BLE KUNDE

Rådmann Martin Kulild og Richard Heiberg signerte i oktober hovedbankavtale for Hamar kommune. Avtalen gjelder for tre år. Solid lokal forankring gjør det naturlig for Sparebanken Hedmark å være bankforbindelse for kommunene. Nå er Sparebanken Hedmark bank for 12 av 22 kommuner i Hedmark.

TILBAKE 20

EIENDOMSMEGLER 1

I høst byttet Hedmark Eiendom navn til EiendomsMegler 1, tilknyttet SpareBank 1-alliansen. Selskapets målsetting er å styrke samarbeidet om utvikling av teknologi, kompetansebygging og profilering. Et sentralt mål er å øke samarbeidet med banken. Hedmark Eiendom ble til i 1975, da Sparebanken Hedmark opprettet en egen eiendomsavdeling. Avdelingen ble senere utskilt i et eget selskap og hadde ved årsskiftet hele 37 års eiendomsmeidlererfaring i Hedmark. EiendomsMegler 1 består med dette av totalt 139 meglerkontorer i Norge, 750 ansatte og en omsetning på cirka 20 000 eiendommer i året.

200 DELTOK PÅ LEDERKONFERANSEN

I september deltok over 200 tilhørere på årets lederkonferanse under fellestittelen "Innlandets muligheter". Finansminister Sigbjørn Johnsen, administrerende direktør Morten Ørbeck i Østlandsforskning, sjefredaktør Carsten Bleness i Hamar Arbeiderblad og vokalist Bjarne Brøndbo fra DDE var blant foredragsholderne. Tilbakemeldingene fra deltakerne var meget gode.

STIPEND TIL UNGE TALENTER

Sparebanken Hedmarks kunstfond ga i 2012 stipend til 27 unge kunstnere fra Hedmark. Stipendene var på 25.000, 50.000 og 75.000 kroner og utgjorde til sammen en million kroner. Mange ulike kunstarter var representert. Hele 118 unge utøvere søkte i år stipend fra kunstfondet. Utvalgte ble skjedde i Hedmarks museets aula. Seremonien ble ledet av styreleder Wenche Sæthre Høy i kunstfondet. Midlene deles ut til unge talenter som tar høyere utdanning eller som trenger støtte til ulike kunstarter, utstyr, instrumenter, eller for å komme i gang etter studiene.

KJELL HARALDSEN NY LEDER FOR LIV- OG PENSJONSOMRÅDET

Kjell Haraldsen tok i høst over etter Sæmund Stenersen, som har bygget opp dette fagområdet i banken. Avdelingen har siden 2005 vokst til å bli best på pensjon i Hedmark, og best på pensjon BM i alliansen. - Vår styrke er den faglige dyktigheten til rådgiverne våre, og hvordan de kommuniserer med kundene om komplekse temaer, sier Kjell Haraldsen.

LANSERTE MOBILBANK BEDRIFT

Som første bank i Norge lanserte Sparebanken Hedmark i 2012 mobilbank for bedrifter. SpareBank 1 har tradisjon for å involvere kundene og egne ansatte i utviklingen av mobile tjenester. Det ble også gjort denne gangen.

NYE NETTBANKER

I begynnelsen av året fikk våre 75 000 nettbankbrukere ny nettbank. Sparebanken Hedmark gikk da over til SpareBank 1-alliansen løsning. Konverteringen innebar at bankens kunder fikk tilgang til nye og mer oppdaterte tjenester, blant annet mobilbank og ulike apper. Også nettbanken er som følge av denne overgangen oppgradert med flere brukervennlige og moderne løsninger i løpet av 2012.

GODKJENT SOM IRB-BANK

Etter to års søknadsprosess ble banken i april endelig godkjent som IRB-bank (Internal Rate Based). IRB er en egen metode for å beregne bankens kapitaldekning ved hjelp av interne metoder. Metoden gir (alt annet likt) bedre kapitaldekning, men stiller også strengere krav til bankens risikostyringssystem. Bankens handlefrihet øker gjennom at kravet til egenkapital reduseres. Banken har med dette fått bedre styring og kontroll med den risikoen som selskapet til enhver tid er eksponert for.

LEDERTALENTER
Sparebanken Hedmark startet i januar et ettårig utviklingsprogram for potensielle ledere. Yngre medarbeidere under 35 år fikk muligheten til å utvikle sine lederambisjoner. Hensikten er også å gi banken anledning til å oppdage talenter i eget hus. Organisasjonspsykolog Sverre Kile hadde ansvar for det faglige innholdet.

RENTENEDGANG

I mars satte banken ned innskudds- og utlånsrentene. Bankens laveste boliglånsrente ble etter dette 3,45 prosent for boliglån til unge. Unge boligspareere i BSU fikk bankens beste innskuddsrente på 4,65 prosent.

VARSEL OM NEDGRADERING

I mars sendte Moody's ut varsel om mulig nedgradering av norske banker, deriblant Sparebanken Hedmark. Moody's la blant annet til grunn at høyere boligpriser og høyere belåningsgrad kunne gi økt sårbarhet ved et eventuelt økonomisk tilbakeslag i Norge.

BLIKK 12

TILBAKEBLIKK 2012 FORTSETTER PÅ NESTE SIDE

ØKTE EIERANDELER I TOTENS

I juni kjøpte Sparebanken Hedmark 220 829 egenkapitalbevis i Totens Sparebank. Banken var fra før største egenkapitalbeviser i Totens. Til sammen eier banken nå 10,6 prosent av Totens Sparebanks eierandels- og grunnfondskapital. For Sparebanken Hedmark er dette en finansiell investering.

GI EN TIER-KAMPANJEN PÅ FACEBOOK GA REKORD PÅ LIKES

Banken etablerte i april sin egen facebookside. Å besvare kundehenvendelser er en sentral oppgave, derfor er kundesenteret sterkt involvert. Den lokale gavekampanjen Gi en tier, ga på kort tid banken 20.000 likes. På nasjonalt nivå etablerte SpareBank 1-bankene seg raskt som den suverent ledende finansaktøren i sosiale medier.

NYE LEDERE AV REPRESENTANTSKAPET OG KONTROLLKOMITEEN

Jonny Holen fra Elverum ble i mars valgt til ny leder av representantskapet etter Christen Engeloug, som gikk ut etter 12 år i vervet. Ny nestleder er Pål Jan Stokke fra Hamar. Vidar Brobakken fra Hamar ble valgt til ny leder av kontrollkomiteen etter Pål Johnsrud, som gikk ut etter 12 år i vervet. Ny nestleder er Mikael Løken fra Elverum.

VI LANSERER E-AVTALE

I juni startet banken uttesting av den nye signeringsløsningen som er utarbeidet i alliansen. Den innebærer at kundene enkelt kan signere avtaledokumenter på nettet. Kundene får tilsendt en e-post med lenke til SpareBank 1s signeringsportal. Her får de tilgang til aktuelle avtaler i pdf-format, både sine egne private avtaler og bedriftens avtaler. Dokumentene signeres med BankID. Når dette er gjort, får kunderådgiveren et e-postvarsel om at dokumentene er ferdig signert og arkivert. Løsningen ble lansert i august.

ETIKKUKA

I april ble bankens årlige etikkuke gjennomført med både eksterne og interne foredragsholdere. Årets tema var knyttet til medarbeidernes forhold til sosiale medier. Uka ble gjennomført med stort engasjement og godt læringsutbytte.

FØRSTE KVINNELIGE STYRELEDER
Siri J. Strømmevold ble i mars valgt til ny styreleder etter Gunnar Martinsen. Strømmevold er dermed bankens første kvinnelige styreleder. Hun er dataingeniør med mange års erfaring og er nå daglig leder i Tynset Bokhandel. Strømmevold har sittet i bankens styre siden 2006. "Sparebanken Hedmark er en viktig samfunnsaktør og jeg gleder meg til å ta fatt på vervet," sa Strømmevold. Det var også for første gang overvekt av kvinner i bankens styre.

Framtidsbanken i Hamar

I oktober reåpnet Hamar-kontoret i nyoppussede lokaler. Lokalene ligger i tre bygninger som ble oppført i henholdsvis 1917, 1940 og 1968. Disse lokalene fremstår nå som en helhetlig, kundevennlig og fremtidsrettet bank. De store åpne lokalene med kølappsystem og skranke i front, er nå erstattet av et trivelig arenaområde der kundene blir møtt av kundevertene. Kundesamtalene foregår i egne møterom. I arealet bak sitter kunderådgiverne

i landskap når de ikke møter kunder. Dette er ressursbesparende, samtidig som det sikrer bedre samhandling mellom medarbeiderne. Kontoret har da plass til cirka 50 medarbeidere der det tidligere jobbet 25. Bankens eiendoms- og meglere fra EiendomsMegler 1 og medarbeiderne fra det tidligere Ridabu-kontoret, har fått nye kontorplasser her. Om lag 400 kvadratmeter er frigjort og vil bli brukt til andre formål.

Åpnet kontor i Årnes i Akershus

Banken vedtok i august å kjøpe Bank 1 Oslo Akershus' kontor i Årnes i Nes kommune. I november åpnet virksomheten, med fire bankmedarbeidere og to medarbeidere fra meglervirksomheten, som fra samme tidspunkt inngikk i EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS. Årneskontoret ble etablert for tre år siden og har hatt positiv utvikling. Det bor cirka 20.000 innbyggere i Årnes. Bakgrunnen for satsingen er at Nes er en naturlig forlengelse av Glåmdals-regionen. Nes kommune er i sterk vekst og er landets største kornkommune. For Sparebanken Hedmark er dette en strategisk viktig satsing for å styrke bankens posisjon sør i Hedmark og i den naturlige tilgrensende delen av Akershus.

Først med elektronisk låneprosess

Et ektepar fra Elverum ble bankens og kanskje verdens første kunder som gjennomførte en fullstendig låneprosess på nettet, inklusive elektronisk tinglysning hos Statens Kartverk. - Dette blir framtida for kundene deres, sa Karine Skipnes og Roar Bernhus. På ti - femten minutter var en rekke dokumenter signert med BankID, tinglyst og kort tid etter var pengene. Den nettbaserte låneprosessen er utarbeidet i samarbeid med SpareBank 1-alliansen.

Bankkort for barn

Kontanter er på vei ut. I oktober lanserte Sparebanken Hedmark et eget bankkort for barn ned til åtte år. Kortet er tilpasset barn på flere måter, deriblant med lav beløpsgrense, gratis bruk, det kan ikke brukes til netthandel og inneholder ikke identitetsopplysninger. Kortet er utviklet i samarbeid med Barnevakten.no og forbrukermyndighetene. Hensikten er blant annet å gi barn tidlig korterfaring slik at de blir best mulig trent i å håndtere eget forbruk.

Vinterkys

I bankens nyoppussede lokaler i Hamar, Lillehammer og Stange, har møterommene fått unike navn og er dekorert i tråd med det. Her vises møterommet "Vinterkys" på Lillehammer.

Årsberetning

Rammebetingelsene i 2012

Til tross for negativ vekst i Europa ble den globale veksten 3,3 prosent i 2012. Blant de store økonomiene var det fortsatt Kina og India som bidro mest, selv om veksttakten var avtagende. I USA tok aktiviteten seg noe opp, selv om den fortsatt var lav i historisk sammenheng.

De internasjonale kredittmarkedene utviklet seg positivt gjennom 2012. For de mest utsatte eurolandene ble tilgangen til kapital vesentlig bedre, samtidig som prisen på langsiktig finansiering falt betydelig.

I Norge var 2012 preget av høy aktivitet og videre nedgang i i ledigheten. Både høye oljeinvesteringer og vekst i boliginvesteringene bidro til dette. Petroleumsrelaterte næringer opplevde god lønnsomhet og høy kapasitetsutnyttelse, samtidig som man innenfor tradisjonell vareeksport opplevde redusert konkurransekraft som følge av høy kostnadsvekst og sterk valuta. Tradisjonelle tjenesteytende sektorer og varehandelen opplevde en mer stabil utvikling, drevet av inntektsvekst, lave renter og økende boligformue.

Rentesettingen i Norges Bank tar sikte på å stabilisere inflasjonen på 2,5 prosent. Sentralbanken endret styringsrenten en gang i 2012 og renten var ved utgangen av året på 1,5 prosent, mot 1,75 prosent ved inngangen til året. Pengemarkedsrenten sank i samme perioden fra 3,0 prosent til 1,9 prosent.

Ved inngangen til 2012 var kredittpåslaget på tre måneders pengemarkedsrente for fem års senior usikret finansiering 1,9 prosent for regionale sparebanker. Ved utgangen av året var påslaget redusert med 0,7 prosentpoeng til 1,2 prosent. Dette illustrerer det stemningsskiftet som fant sted i det norske kapitalmarkedet gjennom 2012, godt hjulpet av økende likviditet og tiltakende optimisme i de europeiske finansmarkedene.

Sparebanken Hedmark – konsernet

Konsernet avlegger regnskapet etter internasjonale regnskapsstandarder vedtatt av EU.

Konsernet består av Sparebanken Hedmark og de konsoliderte 100 prosent eide datterselskapene EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS, SpareBank 1 Finans Østlandet AS og Vato AS. I tillegg inngår regnskapskjeden Consis AS med en eierandel på 60 prosent og Consis Credit AS med en eierandel på 74,5 prosent.

Banken eier 12 prosent av SpareBank 1 Gruppen AS og Bank 1 Oslo Akershus AS, samt 8 prosent av SpareBank 1 Boligkreditt AS. Resultatene fra disse selskapene inntektsføres i bankens konsernregnskap tilsvarende bankens eierandel.

Resultat

Konsernets resultat (fjorårets tall i parentes) ble 403 (409) millioner kroner. Dette ga en egenkapitalavkastning etter skatt på 7,0 (7,5) prosent.

Spesifikasjon av konsernresultatet i millioner kroner:

Resultat før skatt i morbanken	479
Mottatt utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper	-101
Resultatandel fra:	
SpareBank 1 Gruppen AS	60
Bank 1 Oslo Akershus AS	15
SpareBank 1 Boligkreditt AS	20
Hedmark Eiendom AS	5
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	37
Consis AS	2
Øvrige	11
Resultat før skatt i konsernet	527
Skatt	124
Resultat etter skatt i konsernet	403

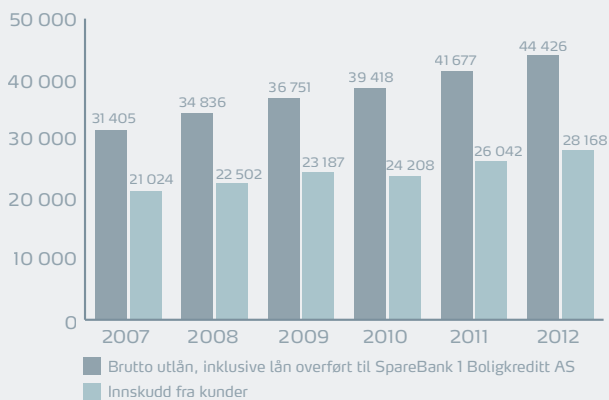
Netto renteinntekter i 2012 ble 955 (971) millioner kroner. Renteinntekter fra boliglån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS regnskapsføres som provisjonsinntekter i bankens regnskap. Samlede netto renteinntekter, inklusive provisjonsinntekter fra boliglån overført til boligkredittselskapet, var 1.063 (1.011) millioner kroner. Dette tilsvarte en økning på 5,1 prosent fra året før. Konsernets utlånsmargin, inklusive lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS, ble 2,63 prosent i 2012. Innskuddsmarginen i 2012 var minus 0,33 prosent. Konsernets rentemargin ble 2,30 prosent i 2012.

Netto provisjons- og andre inntekter økte fra 285 millioner kroner i 2011 til 435 millioner kroner i 2012. Økningen skyldtes hovedsakelig inntekter hos datterselskapet Consis AS, som ble overtatt i annet kvartal 2011, samt økte provisjonsinntekter fra SpareBank 1 Boligkreditt AS.

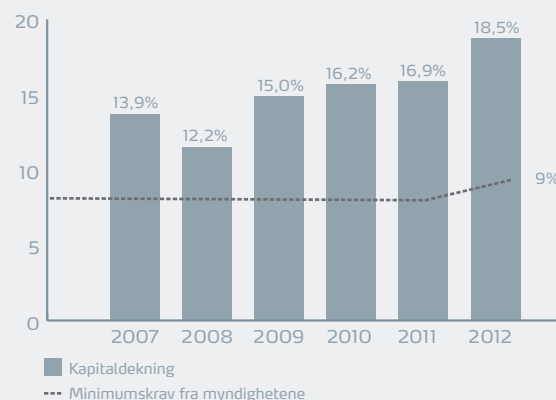
Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser var 43 (148) millioner kroner i 2012. Nedgangen skyldtes hovedsakelig negative markedsverdiendringer på plasseringer og innlån.

Konsernets samlede driftskostnader var 864 (815) millioner kroner. Av økningen på 49 millioner kroner skyldes 41 millioner kroner at driftskostnader i Consis AS regnskapsmessig inngikk i konsernet for syv måneder i 2011.

Brutto utlån og innskudd (morbank)

Kapitaldekning (morbank)

Konsernets driftskostnader i prosent av totale inntekter var 60,3 (58,0) prosent i 2012. Eksklusive regnskapskjeden Consis AS og eiendomsmeglervirksomheten var kostnadsprosenten i konsernet på 55,9 prosent.

Tapene er fortsatt lave og ble 42 (50) millioner kroner, tilsvarende 0,1 (0,1) prosent av brutto utlån. Problemlån (misligholdte engasjementer og andre tapsutsatte engasjementer) i prosent av brutto engasjement inklusive overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS var ved utgangen av året på 1,4 (1,8) prosent.

Balanseutvikling og soliditet

Konsernets egenkapital per 31.12.2012 var 6,0 (5,5) milliarder kroner, tilsvarende 13,7 (12,8) prosent av balansen. Kjernekapitaldekningen var 16,9 (15,2) prosent. Økt kapitaldekning skyldes tilnærmet uendret beregningsgrunnlag, samtidig som ren kjernekapital har økt med 422 millioner kroner.

Ved årets slutt var brutto utlån til kunder, inklusive lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS, 47,9 (44,6) milliarder kroner. Ved utgangen av året var boliglån for 12,6 (9,9) milliarder kroner overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette tilsvarte 26,0 prosent av totale lån og 37,7 prosent av privatkundelån inkludert lån i boligkreditt. Inklusive overførte lån var utlånsveksten siste tolv måneder 7,7 (6,8) prosent. Innskudd fra kunder var ved utgangen av året 28,1 (25,9) milliarder kroner. Veksten siste tolv måneders periode var 8,6 (7,6) prosent. Innskudd i prosent av brutto utlån eksklusive boligkreditt var 79,4 (74,5) prosent.

Gjeld til kredittinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer var ved utgangen av året 8,9 (10,6) milliarder kroner.

Virksomhet

Hovedkontoret er i Hamar, og konsernets virksomhet er i Hedmark, Oppland og Akershus. Konsernet har ikke virksomhet som forurenser det ytre miljøet.

Sparebanken Hedmark

– morbanken og datterselskaper

Med henvisning til regnskapslovens krav til innhold i årsberetningen, bekrefter styret at regnskapet er basert på

forutsetningen om fortsatt drift.

Resultat etter skatt ble 363 (404) millioner kroner.

Styret foreslår å avsette seks millioner kroner til gaver.

Resultat fra bankdriften (resultat etter tap fratrukket finansielle poster) var 423 (372) millioner kroner etter korreksjoner for engangsposter. Dette var vel 13 prosent bedre enn året før.

Inntekter

Rentenettoen i 2012 var 834 (871) millioner kroner. Netto inntekter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, som inkluderer overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS, var 942 (911) millioner kroner. Rentemarginen på egen balanse (unntatt valutalån) var 2,42 (2,52) prosent. Rentemarginen innenfor personmarkedsområdet var 2,39 (2,42) prosent, mens den innenfor bedriftsmarkedsområdet var 2,53 (2,73) prosent. Morbankens utlånsmargin var 2,75 (2,10) prosent. Innskuddsmarginen var – 0,33 (0,42) prosent.

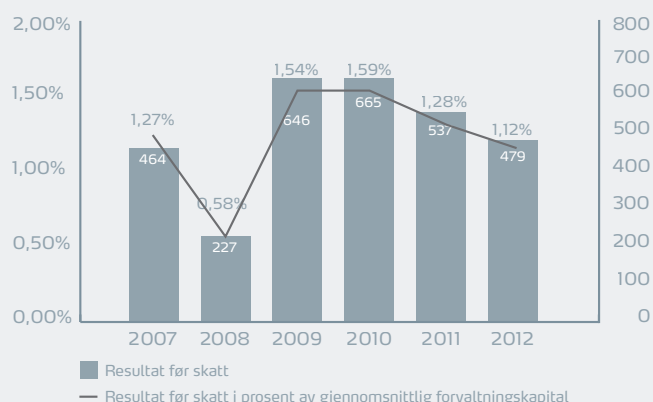
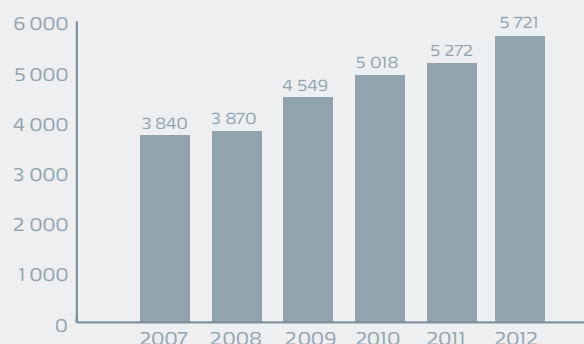
Netto provisjons- og andre inntekter var 287 (196) millioner kroner. Av dette utgjorde provisjonsinntekter på lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS 108 (40) millioner kroner.

Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser var 41 (180) millioner kroner. Nedgangen skyldes hovedsakelig markedsverdiendringer på bankens likviditets- og obligasjonslånportefølje. Bankens verdipapirgjeld og renteplasseringer vurderes til virkelig verdi over resultatet etter IAS 39, og endringer i markedsverdi resultatføres. Netto markedsverdiendringer på gjeld og plasseringer var negativ med 97 millioner kroner, mens den var positiv med 26 millioner kroner i 2011.

Kostnader og tap

Sum driftskostnader var 652 (665) millioner kroner.

Sammenliknet med året før var kostnadene 2,0 prosent

Resultat før skatt (morbank)**Egenkapital (morbank)**

lavere i 2012. Driftskostnadene utgjorde 56,1 (53,3) prosent av totale inntekter. Bankens lønnsomhetsforbedringsprogram, som ble vedtatt av styret i juni 2011, har forløpt som forutsatt.

Netto tap på utlån og garantier var 31 (45) millioner kroner. Av tapene var 5 millioner kroner innenfor personmarkedsdivisjonen og 26 millioner kroner innenfor bedriftsmarkedsdivisjonen.

Balanseutvikling og soliditet

Ren kjernekapitaldekning ved utgangen av året var 18,5 (16,9) prosent. Bankens egenkapital på 5,7 (5,3) milliarder kroner består i sin helhet av opptjent egenkapital og utgjorde 13,1 (12,3) prosent av balansen.

Forvaltningskapitalen økte i løpet av året fra 42,8 milliarder kroner til 43,6 milliarder kroner. Balanseveksten ble begrenset som følge av at overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS økte med 2,7 milliarder kroner i 2012. Brutto utlån til kunder var ved utgangen av året 31,8 (31,8) milliarder kroner. Inklusive overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS var utlånsvolumet 44,6 (41,7) milliarder kroner. Utlånsveksten siste tolv måneder inklusive lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS var 7,1 (5,7) prosent. Innenfor personmarkedet har veksten vært 9,0 (7,7) prosent inklusive overførte lån til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Innenfor bedriftsmarkedet var veksten 2,8 (1,4) prosent. Risikoprofilen i bankens kredittgivning er ikke endret i 2012.

Innskudd fra og gjeld til kunder var 28,2 (26,0) milliarder kroner ved utgangen av året. Innskuddsveksten siste tolv måneder var 8,2 (7,6) prosent, fordelt med 7,4 (7,0) prosent i personmarkedet og 9,6 (8,7) prosent i bedriftsmarkedet. Innskuddsdekningen, definert som kundeinnskudd i forhold til kundeutlån eksklusiv lån overført boligkreditt, var ved utgangen av 2012 på 89 prosent.

Rating

Moody's Investor Service bekreftet 6. desember 2012 Sparebanken Hedmarks rating ("long-term debt and

deposit rating") til A1. Bankens individuelle rating ("standalone financial strength rating") ble også bekreftet til C-.

Sparebanken Hedmarks individuelle rating har stabile utsikter, mens bankens "long-term senior debt and deposit rating" er under vurdering for nedgradering. Vurderingen vil fokusere på forventet støtte tilgjengelig gjennom medlemskapet i SpareBank 1 alliansen.

Datterselskaper

Regnskapskjeden Consis AS omsatte for 101 (77) millioner kroner i 2012 og oppnådde et resultat etter skatt på 5,5 (-12) millioner kroner.

Eiendomsmeglervirksomheten EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS omsatte for 59 (57) millioner kroner og oppnådde et resultat etter skatt på 3,5 (6,1) millioner kroner.

Finansieringsselskapet SpareBank 1 Finans Østlandet AS hadde netto renteinntekter på 122 (104) millioner kroner og fikk et resultat etter skatt på 26,6 (27,2) millioner kroner. Finansieringsselskapets brutto utlån ved utgangen av året var 3,6 (3,0) milliarder kroner.

Risikostyring

Risikostyring i Sparebanken Hedmark skal sikre at risikoeksponeringen til enhver tid er kjent og innenfor rammer trukket opp av styret. Risikostyringen skal støtte opp under konsernets strategiske utvikling og måloppnåelse og sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning.

Styret har vedtatt «Policy for risiko- og kapitalstyring i Sparebanken Hedmark». Dokumentet definerer det overordnede rammeverket for risikostyring, herunder styring av de ulike risikoer. Styret vedtar årlig overordnet risikostrategi, styringsdokumenter på kredittområdet, samt bankens finansstrategi som dekker områdene likviditetsrisiko og markedsrisiko. Risikoeksponering og risikoutvikling følges opp og rapporteres periodisk til bankens styre.

Siri J. Strømmevold
(født 1961), styreleder,
bosatt i Tynset.

Strømmevold er utdannet dataingeniør og har 15 års erfaring fra oljeindustrien, bl.a. Mobil Expl., Statoil og Saga Petroleum. Er nå daglig leder av Tynset Bokhandel. Hun ble valgt inn i styret i 2006.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er definert som risiko for tap som følge av at kunder eller andre motparter ikke har evne og/eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser.

Kredittrisiko i utlånsporteføljen er bankens største risiko. Risikoen styres løpende i henhold til bankens kredittstrategi, kredittpolicy, kredittfullmakter, rutiner for kredittgivning og ulike rapporterings- og oppfølgingskrav. Sparebanken Hedmark bruker statistiske risikoklassifiseringsmodeller som grunnlag for å dele porteføljen inn i ulike risikogrupper. For nærmere informasjon henvises til konsernets pilar 3-dokument som er tilgjengelig på bankens hjemmeside.

Banken finansierer i all hovedsak privat- og næringslivskunder i Hedmark. Markedsområdet er over de to siste årene utvidet gjennom oppkjøp og etablering av nye bankkontorer på Gjøvik og Lillehammer i Oppland, samt på Årnes i Akershus. Som tidligere år deltar banken i finansieringen av større prosjekter i samarbeid med andre banker – i det alt vesentlige banker i SpareBank 1-alliansen. Risikoprofilen i bedriftsmarkedsporteføljen er bedret gjennom 2012. Forventet tap og risikojustert kapital er redusert i relative termer. Samlet mislighold har vært avtagende og utlånstapene er lave. Utlånsveksten har vært lav i perioden som følge av innfrielse av enkelte store engasjementer. Det har vært arbeidet aktivt med portefølje forbedring og reprising av utlånsporteføljen.

Veksten i samlet utlånsportefølje, inkludert lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt har vært moderat, og risikoprofilen er bedret gjennom året. Sistnevnte skyldes primært endret praksis knyttet til kredittinnvilgelse som følge av Finanstilsynets retningslinjer for boligfinansiering, men også tettere oppfølging av porteføljens misligholdte engasjementer. Utlånstapene er lave. Fortsatt lav arbeidsledighet og et lavt rentenivå, kombinert med stabile eller stigende boligpriser og en videreføring av fokus mot portefølje forbedring vil bidra til at porteføljens risikoprofil bedres ytterligere. Så lenge sikkerhetsverdier ikke forringes som følge av vesentlig reduserte boligpriser eller arbeidsledigheten øker vesentlig, er tapsrisikoen i porteføljen begrenset.

Bankens portefølje av rentebærende papirer innebærer også kredittrisiko. Denne er nærmere omtalt under

avsnittet om markedsrisiko nedenfor. Videre har banken kredittrisiko knyttet til fordringer på andre kredittinstitusjoner. Den klart største enkeltfordringen er utlån til bankens datterselskap SpareBank1 Finans Østlandet AS. På grunn av selskapets kraftige vekst har morbankens eksponering økt vesentlig også gjennom 2012.

Styret mener at bankens kredittrisiko knyttet til utlånsvirksomheten totalt sett har utviklet seg positivt i 2012. Konsernets kredittrisiko vurderes som moderat.

Markedsrisiko

Markedsrisiko defineres som risiko for tap knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av ugunstige endringer i renter og kredittspreader samt verdipapirkurser og valutakurser.

Rammer og retningslinjer for styring av markedsrisiko følger av konsernets finansstrategi som er vedtatt av styret. Risikoeksponering og -utvikling overvåkes løpende og rapporteres periodisk til styret.

Konsernets markedsrisiko er for det vesentligste relatert til investeringer i rentepapirer i morbankens likviditetsportefølje og til utstedelser av verdipapirgjeld i morbankens fundingportefølje. Denne markedsrisikoen kan dekomponeres i renterisiko og kredittrisiko (spreadrisiko).

Retningslinjer og rammer for investeringer i rentepapirer er tilpasset regulatoriske krav til likviditetsstyring. Plasseringer i rentepapirer er i løpet av året redusert fra 5,2 til 4,9 milliarder kroner. Risikomessig har den relative andelen av rentepapirer med lavest kredittrisiko økt som følge av gradvis tilpasning til forventede fremtidige regulatoriske krav under Basel III.

Beholdningen av verdipapirgjeld har i løpet av året økt fra 7,45 til 7,65 milliarder kroner. Gjeldens markedsverdi varierer med endringer i rentenivå, herunder spesielt endringer i indikerte eller omsatte kredittspreader for bankens utstedelser. Kredittspreadene for bankens funding har gått inn gjennom 2012.

Renterisiko oppstår som følge av at konsernets balanseposter har ulik gjenstående rentebindingstid. Banker styrer renterisiko mot vedtatte risikorammer gjennom å tilpasse rentebindingen på ovennevnte plasseringer og innlån. I tillegg benyttes derivater til rentesikring.

Bjørnar Håkensmoen
(født 1969), nestleder,
bosatt i Elverum.

Håkensmoen er utdannet innen pedagogikk, ledelse og kommunikasjon. Han har jobbet innen sports/idrettsbransjen. Fra 2006 har han vært administrerende direktør i Daldata. Nestleder i styret i 2012.

Aud Christensen
(født 1956), styremedlem,
bosatt i Åsnes.

Christensen er utdannet innen økonomi og markedsføring. Strategisk styreledelse fra BI. Hun er daglig leder og partner i AButvikling AS. Christensen ble valgt inn i styret 2012.

Bankens renterisiko har vært moderat i 2012. Ved utgangen av året ville en økning i renten på ett prosentpoeng gjennom et parallellskift i hele rentekurven redusert resultatet med 45,2 millioner kroner etter skatt.

Valutarisiko styres ved hjelp av vedtatte eksponeringsrammer. Posisjonene har i 2012 gjennomgående vært svært lave.

Kursrisiko for egenkapitalinstrumenter måles i forhold til eksponering i andeler, egenkapitalbevis, aksjefond og aksjer eksklusiv investeringer i konsernselskaper. I 2012 har banken hatt en marginal økning i eksponering mot egenkapitalinstrumenter grunnet positiv utvikling i aksjemarkedet.

Det er styrets vurdering at bankens totale markedsrisiko er moderat til lav ved utgangen av året.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at banken ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser på forfall eller ikke evner å finansiere eiendeler, herunder ønsket vekst, uten vesentlig økte kostnader.

Styring av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i finansstrategien. Denne setter rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller, krav til langsiktig finansiering, størrelsen på likviditetsreserven, lengden på den tidsperioden banken skal være uavhengig av ny ekstern finansiering og likviditetsindikatorer. For mer informasjon henvises det til bankens pilar 3- dokument, som er tilgjengelig på bankens nettsider.

Likviditetsstyring i Sparebanken Hedmark innebærer opprettholdelse av en bred innskuddsbasis fra så vel person- som bedriftskunder, samt en diversifisert finansiering av virksomheten for øvrig. Innskudd fra kunder er bankens viktigste finansieringskilde.

Viktige kilder for langsiktig funding er markedsfinansiering, lån fra andre finansinstitusjoner og overføring av boliglån til SpareBank1 Boligkreditt AS. I overkant av 60 prosent av bankens eksterne langsiktige finansieringsbehov (unntatt kundeinnskudd) var ved utgangen av året dekket gjennom SpareBank 1 Boligkreditt AS.

Gjennomsnittlig løpetid på bankens langsiktige finansiering var 4,4 år ved utgangen av året. Gjennomsnittlig løpetid på alle innlån var 3,5 år.

Som ledd i likviditetsstyringen har Sparebanken Hedmark behov for en beholdning av likvide verdipapirer. Banken har valgt å dekke behovet ved å investere i nasjonale og internasjonale obligasjoner. Verdipapirene kan benyttes som sikkerhet for kortsiktige og langsiktige lån i Norges Bank. Ved utgangen av 2012 var bankens totale likviditetsbeholdning 5,1 milliarder kroner, inklusive innskudd i Norges Bank. I tillegg har banken en ubenyttet likviditetsfasilitet på én milliard kroner og boliglån klare for overføring til boligkredittforetaket på 2,3 milliarder kroner. Reservene utgjør likviditetsbuffer av ulik kvalitet for oppfyllelse av strategiske og regulatoriske krav.

Banken skal i en ordinær driftssituasjon med budsjettert vekst, inkludert udisponerte trekkrettigheter og reelle likviditetsreserver, være uavhengig av ekstern finansiering i minimum 12 måneder. Ved utgangen av 2012 hadde banken tilstrekkelig likviditet og reserver til å fortsette ordinær drift i 16 måneder uten tilførsel av ekstern likviditet i dette scenariet.

Ved scenarioet "Stor krise i markedet og i egen bank" skal banken i henhold til vedtatte rammer kunne opprettholde normal drift i tre måneder uten ekstern tilførsel av kapital. Ved utgangen av 2012 kunne Sparebanken Hedmark opprettholde driften i fire måneder uten tilførsel av kapital.

Det er styrets vurdering at bankens likviditetsrisiko er lav ved utgangen av året.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser.

Styring av operasjonell risiko tar utgangspunkt i "Policy for operasjonell risiko". Det gjennomføres årlige risikovurderinger av ulike områder. Disse danner grunnlaget for kontrollhandlinger som følges opp gjennom bankens verktøy for oppfølging av operasjonell risiko.

Jan Wibe
(født 1942), styremedlem,
bosatt i Hamar.

Wibe er BI-kandidat, har lederutdanning fra UCLA, Los Angeles, er pensjonist, fylkestingsmedlem og sitter i kommunestyret i Hamar. Han har vært medlem av styret siden 2004.

Grethe G. Fossum
(født 1945), styremedlem,
bosatt i Grue.

Fossum er utdannet adjunkt, er tidligere stortingsrepresentant, og arbeider nå som samhandlingsdirektør i Sykehuset Innlandet, Kongsvinger. Hun ble valgt inn i styret i 2006.

Med bakgrunn i bankens inntjening og soliditet, samt organisasjonens kompetanse og styringssystemer, mener styret at bankens samlede risikoeksponering er forsvarlig.

Organisasjons - og personalforhold

Konsernet Sparebanken Hedmark hadde ved utgangen av 2012 totalt 694 ansatte. Av disse var 128 personer ansatt i regnskapskjeden Consis AS, hvor Sparebanken Hedmark eier 60 prosent av aksjene og SpareBank1 SMN Regnskap eier 40 prosent.

Banken hadde ved utgangen av året 484 ansatte. Det var en netto reduksjon i antall ansatte i løpet av året på 26 personer. Gjennomsnittsalder for bankens ansatte var knapt 48 år ved utgangen av 2012, mens gjennomsnittlig ansettelsestid var 19 år.

HR-strategi

Det er vedtatt en egen HR-strategi for perioden 2011-2013. Ved revidering av bankens overordnede strategi i 2012, er det satt særlig fokus på behovet for ytterligere kompetanseutvikling – herunder lederutvikling, utvikling av medarbeideres evne til initiativ og proaktivitet og styrking av intern samhandling.

Organisasjonsutvikling

Det gjennomføres årlige organisasjonsundersøkelser med fokus på arbeidsmiljømessige og ledelsesmessige forhold. Undersøkelsen vektlegges i evaluering, oppfølging og utvikling av alle organisasjonens ledere, og benyttes også for å vurdere behovet for ulike organisasjonsutviklingstiltak. Undersøkelsen blir gjennomført sammen med øvrige SpareBank1-banker, og banken får dermed også et godt grunnlag for eksternt sammenligning. Resultatene i 2012 var i hovedsak tilfredsstillende, selv om noe uro i organisasjonen som følge av omstilling og nedbemanning kom til uttrykk i undersøkelsen.

I løpet av 2012 har personmarkeddivisjonen tatt i bruk et nytt system (Maze) for systematisk rådgiverevaluering, hvor kundenes umiddelbare opplevelser og vurderinger danner basis for evalueringen. Systemet stimulerer og understøtter mer kunde- og markedsorienterte arbeids

prosesser, og gir både rådgivere og ledere løpende tilbakemeldinger. Systemet legger dermed grunnlag for mer presis veiledning og tilrettelegging fra leder, og mer spissede og fokuserte aktiviteter knyttet til kompetanseutvikling og treningsaktiviteter rettet mot enkeltpersoner og grupper. Samme metodikk innarbeides i bedrifts-markedsdivisjonen fra første kvartal 2013. Lønnsomhetsforbedringsprogrammet DRIV har vært videreført gjennom hele 2012. De fleste tiltak implementeres som forutsatt, men noen tiltak får forsinket effekt på grunn av forsinkede leveranser av ny teknologi. Som et ledd i DRIV er det i løpet av 2012 etablert en egen avdeling for virksomhetsforbedring. Avdelingen har blant annet ansvar for virksomhetsstyring og kontinuerlig forbedring, som skal bidra til et mer systematisk arbeid med prosessforbedringer og lønnsomhetsforbedring også etter at DRIV avsluttes i 2013.

Rekruttering

I løpet av året ble det rekruttert 25 medarbeidere eksternt og 21 stillinger ble besatt etter interne prosesser. Sett i sammenheng med en nedgang i antall årsverk totalt sett, reflekterer dette at det drives en styrt allokering av ressurser og kompetanse – hvor ressursbehovet går ned i noen deler av organisasjonen samtidig som det er behov for ny kompetanse andre steder. Bankens søker å rekruttere medarbeidere med variert faglig bakgrunn, og eksternt rekrutterte medarbeidere har i all hovedsak minimum 3-årig høyere utdanning. I økende grad rekrutteres det også på Måsternivå. Alle nyansatte i Sparebanken Hedmark får tilrettelagt og gjennomfører et individuelt tilpasset introduksjonsprogram.

Gjennom samarbeid med videregående skoler, deltakelse på utdanningsmesser og støtte til forskning og utdanning ønsker banken å fremstå som en attraktiv arbeidsgiver også for ungdom. Bankens deltar også aktivt i Trainee Innlandet som henvender seg til unge voksne med høyere utdanning.

Kompetanseutvikling

Sparebanken Hedmark gjennomfører en rekke kompetanseutviklingsaktiviteter både i egen organisasjon og i regi av SpareBank 1-alliansen. Tiltak skjer både i form

Nina C. Lier
(født 1972),
styremedlem,
bosatt i Ringsaker.

Lier er utdannet siviløkonom og er økonomisjef i Sykehuset Innlandet HF. Hun ble valgt til styremedlem i 2010.

Espen Bjørklund Larsen
(født 1976), styremedlem,
bosatt i Elverum.

Larsen er høyskolekandidat i økonomi og administrasjon og har ett års fordypning i Innovasjon. Han har vært hovedtillitsvalgt og bankansattes representant i styret siden 2008.

av E-læring, kortere kurs og mer omfattende opplæringsprogrammer som kvalifiserer for studiepoeng. Opp mot de nasjonale ordningene AFR (Autorisasjonsordningen for finansiell rådgivning) og GKS (Godkjenningsordningen for skadeforsikring) har hovedaktivitetene i 2012 vært knyttet til kompetanseoppdatering for de allerede autoriserte medarbeiderne.

Det var i 2012 betydelig fokus på sosiale medier og ansattes bruk av disse i forbindelse med at banken etablerte egen side på Facebook. Dette var tema for den årlige "Etikkukken", hvor en gjennomførte opplæring for å øke forståelsen og legge til rette for en god håndtering av sosiale medier.

I 2012 har banken startet prosessen med innføring av en ny portal for strategisk kompetansestyring. Portalen vil tas i bruk av hele organisasjonen i løpet av 2013, og vil gi grunnlag for en enda mer effektiv og målrettet kompetanseutvikling, ressursstyring og karriereplanlegging.

Lederutvikling

Lederutviklingsaktiviteter på konsernnivå har også i 2012 vært lagt opp omkring fagdager for ledere. Banken har også gjennomført et omfattende utviklingsprogram for 15 unge ledertalenter. Formålet med programmet har vært å kartlegge lederpotensialet hos deltakerne, og å legge grunnlaget for et bredere rekrutteringsgrunnlag ved fremtidig lederrekruttering og derigjennom legge til rette for en ytterligere økning i andelen kvinnelige ledere.

Helse, miljø og sikkerhet

Sykefraværet var i 2012 på totalt 4,6 prosent, noe som representerer en gledelig nedgang på 0,8 prosentpoeng fra 2011. Korttidsfraværet utgjorde kun 0,7 prosent. Langtidsfraværet var i all hovedsak knyttet til alvorlig sykdom som en ikke kan se at er arbeidsplassrelatert. Banken er IA-virksomhet og sykefraværet blir rapportert og fulgt opp etter fastsatte rutiner. Det samlede fraværet blant menn er 3,0 prosent, mens det blant kvinner er 5,8 prosent.

Helsefremmende aktiviteter vektlegges for å forbedre arbeidsmiljøet og unngå sykefravær. Betydelige ressurser

benyttes i form av tilskudd til bedriftsidrettslagene, aktiv involvering av bedriftshelsetjenesten, og ikke minst samarbeid med privat helseforetak om en grundig årlig helseundersøkelse for alle ansatte.

Det har i 2012 ikke vært registrert eller meldt skader til Arbeidstilsynet.

Likestilling

Kvinner utgjør 56 prosent av bankens ansatte, mens kvinneandelen i lederstillinger er 40 prosent. Dette er en positiv utvikling etter at andelen de senere årene har vært mellom 36 og 38 prosent. Administrerende direktørs ledergruppe består av to kvinner og syv menn. Bankens styre består av fire kvinner og tre menn, mens bankens representantskap består av 16 kvinner og 24 menn.

Sparebanken Hedmark søker balanse i kjønnsfordelingen i ulike roller på alle nivåer i organisasjonen. Banken legger til rette for likestilling gjennom løpende personalforvaltning og utviklingstiltak som er forankret i bankens hovedstrategi og HR-strategi.

Andelen deltidsansatte er 18 prosent. Blant kvinner er andelen deltidsansatte 28 prosent, mens andelen blant menn er 5 prosent.

Lønn fastsettes for alle medarbeidere på grunnlag av stillingsinnhold, utdanning, erfaring og personlige egenskaper og er gjenstand for individuelle, årlige vurderinger. Analyser i 2012 viser at gjennomsnittslønn for kvinner i forhold til menn varierer mellom 91 prosent og 104 prosent på ulike stillingsnivåer.

Sparebanken Hedmark søker i alle sammenhenger å unngå diskriminering. Banken legger til rette for medarbeidere som på grunn av sykdom, redusert arbeidsevne eller andre årsaker må ha tilpasninger av arbeidsplass og arbeidsinnhold. I samarbeid med NAV tar også banken i mot arbeidstakere som har behov for arbeidstrening.

Utsikter for 2013

I Europa er usikkerheten rundt utviklingen i eurosonen redusert, men det forventes også negativ vekst i 2013. Aktivitetsbildet i Norge forventes å vedvare gjennom 2013 med fortsatt høykonjunktur, lav ledighet og et lavet rentenivå.

Med bakgrunn i de makroøkonomiske utsiktene for 2013 og videre stabilisering i kapitalmarkedene i Europa,

forventes god tilgang til finansiering og ytterligere inn- gang i kredittpåslagene gjennom det kommende året.

Med utgangspunkt i bankens solide egenkapital og en tilfredsstillende likviditet forventer styret et godt resultat for 2013. Styret vil påse at bankens samlede risiko- eksponering i 2013 vil være forsvarlig.

Styret i Sparebanken Hedmark Hamar, 07. mars 2013

Siri J. Strømmevold
styreleder

Bjørnar Håkensmoen

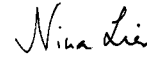
Jan Wibe

Grethe G. Fossum

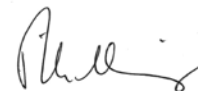
Aud Christensen

Nina C. Lier

Espen Bjørklund Larsen

Richard Heiberg
adm direktør

REGNSKAP

Resultatregnskap

Morbank				Konsern	
2011	2012	(mill. kroner)	Noter	2012	2011
1 937	1 942	Renteinntekter	20	2 062	2 037
1 066	1 108	Rentekostnader	20	1 107	1 066
871	834	Netto renteinntekter		955	971
218	295	Provisjonsinntekter	21	294	217
31	29	Provisjonskostnader	21	44	45
9	21	Andre driftsinntekter	21	185	113
196	287	Netto provisjons- og andre inntekter		435	285
22	7	Utbytte	22	7	22
108	93	Netto resultat fra eierinteresser	22,32,41	95	76
50	-59	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	22	-59	50
180	41	Netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser		43	148
1 247	1 162	Sum netto inntekter		1 433	1 404
357	331	Personalkostnader	23,24	457	446
308	321	Andre driftskostnader	25	407	369
665	652	Sum driftskostnader før tap på utlån og garantier		864	815
582	510	Driftsresultat før tap på utlån og garantier		569	589
45	31	Tap på utlån og garantier	13	42	50
537	479	Driftsresultat før skatt		527	539
133	116	Skattekostnad	26	124	130
404	363	Resultat for regnskapsåret		403	409
		Majoritetsandel av resultat for regnskapsåret		524	
		Majoritetsandel av resultat for regnskapsåret		3	
404	363	Utvidet resultatregnskap		403	409
-113	110	Estimatavvik pensjoner		118	-121
32	-31	Skatteeffekt estimatavvik pensjoner		-35	38
-54	21	Verdiendring på finansielle eiendeler tilgj. for salg		21	-54
		Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet			
-7	-3	ved nedskrivning for varig verdifall		-3	-7
		Andel av utvidet resultat i TS og FKV		7	-52
		Finansielle eiendeler tilgj. for salg overført resultatet			
7	5	ved realisasjon		5	7
-135	102	Sum resultatposter ført mot egenkapitalen		113	-189
269	465	Totalresultat for regnskapsåret		516	220
		Majoritetsandel av totalresultat for regnskapsåret		513	
		Majoritetsandel av totalresultat for regnskapsåret		3	

Balanse

Morbank			Konsern		
2011	2012	(mill. kroner)	Noter	2012	2011
EIENDELER					
372	236	Kontanter og fordringer på sentralbanker		236	372
3 010	3 496	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10	294	364
31 503	31 558	Utlån til og fordringer på kunder	11	35 200	34 451
5 235	5 104	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	30	5 104	5 235
376	513	Finansielle derivater	17	513	376
312	341	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	31	341	312
1 100	1 299	Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet	32	1 558	1 329
342	340	Investering i datterselskaper	32		
	1	Eiendeler holdt for salg		1	
249	250	Eiendom, anlegg og utstyr	33	272	272
110	126	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	34	199	170
69	46	Eiendel ved utsatt skatt	26	43	82
164	332	Andre eiendeler	35	352	180
42 842	43 642	Sum eiendeler		44 113	43 143
GJELD					
3 010	834	Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	10	833	3 008
26 042	28 168	Innskudd fra og gjeld til kunder	36	28 137	25 907
7 598	8 038	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	37	8 038	7 598
225	193	Finansielle derivater	17	193	225
83	114	Forpliktelse ved periodeskatt		117	88
612	574	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	38	751	783
37 570	37 921	Sum gjeld		38 069	37 609
EGENKAPITAL					
5 133	5 569	Grunnfondskapital		5 569	5 133
93	83	Gavefond		83	93
46	69	Fond for urealiserte gevinster		69	46
		Annen egenkapital		299	262
		Minoritetsinteresser		24	
5 272	5 721	Sum egenkapital		6 044	5 534
42 842	43 642	Sum gjeld og egenkapital		44 113	43 143

Styret i Sparebanken Hedmark
Hamar, 7. mars 2013

Siri J. Strømmevold
styreleder

Bjørnar Håkensmoen

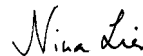
Jan Wibe

Grethe G. Fossum

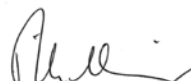
Aud Christensen

Nina C. Lier

Espen Bjørklund Larsen

Richard Heiberg
adm direktør

Endring i egenkapital

Morbank

(mill. kroner)	Opptjent egenkapital			Sum egenkapital
	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	
Egenkapital per 01.01.2011	4 840	78	100	5 018
Resultat for regnskapsåret	404			404
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning	-81			-81
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			-54	-54
Utdelt gaver av resultat 2010	-5			-5
Utdelt fra gavefond 2011		-10		-10
Overføring til gavefond 2011	-25	25		0
Egenkapital per 31.12.2011	5 133	93	46	5 272
Egenkapital per 01.01.2012	5 133	93	46	5 272
Resultat for regnskapsåret	363			363
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning	79			79
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			23	23
Utdelt gaver av resultat 2011	-6			-6
Utdelt fra gavefond 2012		-10		-10
Overføring til gavefond 2012				0
Egenkapital per 31.12.2012	5 569	83	69	5 721

Konsern

(mill. kroner)	Opptjent egenkapital					Sum egenkapital
	Grunnfonds-kapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Minoritets-interesser	
Egenkapital per 01.01.2011	4 840	78	100	307		5 325
IB korrigerig: Korrigerig tidligere års feil i felleskontrollert virksomhet				4		4
Korrigert egenkapital per 01.01.2011	4 840	78	100	311		5 329
Resultat for regnskapsåret	404			5		409
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning	-81			-14		-95
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			-54			-54
Andre føringer over utvidet resultat i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet				-40		-40
Utdelt gaver av resultat 2010	-5					-5
Utdelt fra gavefond 2011		-10				-10
Overføringer til gavefond 2011	-25	25				0
Egenkapital per 31.12.2011	5 133	93	46	262		5 534
Egenkapital per 01.01.2012	5 133	93	46	262		5 534
IB korrigerig: Korrigerig tidligere års feil i felleskontrollert virksomhet				-11		-11
Korrigert egenkapital per 01.01.2012	5 133	93	46	251		5 523
Resultat for regnskapsåret	363			37	3	403
Estimatavvik etter skatt på pensjonsordning	79			11		90
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			23			23
Nedsalg datterselskap					21	21
Utdelt gaver av resultat 2011	-6					-6
Utdelt fra gavefond 2012		-10				-10
Overføringer til gavefond 2012						0
Egenkapital per 31.12.2012	5 569	83	69	299	24	6 044

Kontantstrømoppstilling

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
13 280	12 800	Årets avdrag på nedbetalingslån mv til kunder	14 129	14 379
		Endring i forskuddsleie leasing	16	2
-13 242	-11 569	Nydiskonterte nedbetalingslån mv i året til kunder	-13 599	-14 992
87	210	Endring i saldo på valutalån	210	87
-419	-1 757	Endring i saldo på kreditter	-1 757	-418
1 546	1 533	Rente- og provisjonsinnbetalinger på utlån	1 757	1 746
18	3	Inngått på tidligere års konstaterte tap på utlån	6	19
		Netto kontantstrøm inngang konkurser		
	-1	Netto kontantstrøm fra eiendeler holdt for salg	-1	1
1 270	1 219	Kontantstrøm fra utlånsvirksomheten (A)	761	824
1 488	2 288	Endring i saldo på innskudd fra kunder uten avtalt løpetid	2 291	1 484
337	-164	Endring i saldo på innskudd fra kunder med avtalt løpetid	-164	338
-613	-783	Renteutbetalinger til kunder	-778	-614
1 212	1 341	Kontantstrøm fra innskuddsvirksomheten (B)	1 348	1 208
-672	187	Netto kontantstrøm fra verdipapirer som holdes på kort sikt	187	-672
		Kontantstrøm knyttet til kursgevinster/-tap på verdipapirer som holdes på kort sikt	-67	-26
-26	-67			
130	145	Renteinnbetalinger på obligasjoner og sertifikater	145	130
		Mottatt aksjeutbytte på aksjer som holdes på kort sikt		
-568	265	Kontantstrøm fra verdipapirinvesteringer (C)	265	-568
-947	-269	Endring i fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	287	-297
103	114	Renteinnbetalinger fra innskudd i kredittinstitusjoner	114	107
-844	-155	Kontantstrøm fra innskudd i kredittinstitusjoner (D)	401	-190
378	408	Andre inntekter	578	483
-712	-795	Betalbare driftskostnader	-1 029	-880
-131	-56	Betaling av skatter	-58	-143
-14	-16	Gaver	-16	-14
	-30	Avgitt konsernbidrag		
-40	-67	Netto kontantstrøm fra endring i andre eiendeler	28	-58
-56	-28	Netto kontantstrøm fra endring i periodiseringer	-158	-258
8	112	Netto kontantstrøm fra endring i annen gjeld	130	28
-567	-472	Resterende kontantstrøm fra løpende drift (E)	-525	-842
503	2 198	KONTANTSTRØM FRA DRIFTEN (A+B+C+D+E=F)	2 251	432
-829	-2 160	Endring i innskudd fra kredittinstitusjoner	-2 163	-877
2 138	1 383	Innbetalinger ved utstedelse av verdipapirer	1 383	2 138
-1 225	-579	Utbetalt ved innfrielse av verdipapirgjeld	-579	-1 225
-779	-601	Tilbakekjøp av egne verdipapirer	-601	-779
-415	-271	Renteutbetalinger på finansiering	-272	-296
-1 110	-2 228	Kontantstrøm fra finansiering (G)	-2 230	-1 039
-43	-55	Investert i varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-62	-47
1	21	Salg av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler til salgspris	21	1
-51	-215	Kjøp av langsiktige verdipapirer	-215	-52
-4	9	Salg av langsiktige verdipapirer	9	-4
130	108	Utbytte på aksjer som holdes på lang sikt	75	95
33	-132	Kontantstrøm fra investeringer (H)	-171	-7
-40	16	Likviditetseffekt av kjøp og salg av datterselskaper (I)	4	
-614	-146	ENDRING I LIKVIDITETSBEHOLDNING (F+G+H+I)	-146	-614
1 021	407	Likviditetsbeholdning 01.01.	407	1 021
407	261	Likviditetsbeholdning 31.12.	261	407
		Likviditetsbeholdningen 31.12. består av:		
372	236	Kontanter og fordringer på sentralbanker	236	372
35	25	Innskudd i og fordringer på banker uten avtalt løpetid	25	35
407	261	Sum likviditetsbeholdning 31.12.	261	407

NOTER

Noter

Innholdsfortegnelse

1	Generell informasjon	32
2	Regnskapsprinsipper	33
3	Finansiell risikostyring	38
4	Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper	40
5	Segmentinformasjon	42
6	Kapitaldekning og kapitalstyring	43
	KREDITTRISIKO	44
7	Kreditteksponering for hver interne risikoring	44
8	Maksimal kreditteksponering, ikke hensyntatt pantstillelser	45
9	Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler	46
10	Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld	48
11	Utlån til og fordringer på kunder	49
12	Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån	53
13	Tap på utlån og garantier	54
14	Overføring av finansielle eiendeler	55
	MARKEDSRISIKO	56
15	Markedsrisiko knyttet til renterisiko	56
16	Markedsrisiko knyttet til valutaeksponering	57
17	Finansielle derivater	57
	LIKVIDITETSRISIKO	58
18	Likviditetsrisiko	58
19	Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser	59
	RESULTATREGNSKAPET	61
20	Netto renteinntekter	61
21	Netto provisjons- og andre driftsinntekter	62
22	Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser	62
23	Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte	63
24	Pensjoner	65
25	Andre driftskostnader	68
26	Skatt	69
	BALANSE	70
27	Klassifikasjon av finansielle instrumenter	70
28	Opplysninger om virkelig verdi	72
29	Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter	73
30	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	75
31	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	76
32	Investeringer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	77
33	Eiendom, anlegg og utstyr	79
34	Goodwill og andre immaterielle eiendeler	80
35	Andre eiendeler	81
36	Innskudd fra og gjeld til kunder	82
37	Gjeld ved utstedelse av verdipapirer	83
38	Annen gjeld og forpliktelse	84
	ØVRIGE OPPLYSNINGER	85
39	Oppkjøp av virksomheter/virksomhetssammenslutning	85
40	Vesentlige transaksjoner med nærstående selskaper	86
41	Utbytte/konsernbidrag fra datterselskaper	87
42	Hendelser etter balansedagen	87

Note 1 - Generell informasjon

Konsernet Sparebanken Hedmark består av morbank Sparebanken Hedmark samt de heleide datterselskapene; EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS, SpareBank 1 Finans Østlandet AS og Vato AS.

Banken har majoritetsandel i regnskapskjeden Consis AS (60 prosent eierandel) og inkassoselskapet Consis Credit AS (74,5 prosent eierandel). Begge selskapene konsolideres i Sparebanken Hedmarks konsernregnskap.

SpareBank 1 Gruppen AS eies med 12 prosent av banken. Øvrige eiere er SpareBank 1 SR-bank, SpareBank 1 Nord-Norge, SpareBank 1 SMN og Samarbeidende Sparebanker AS, hver med 19,5 prosent, samt LO med 10 prosent. Styringsstrukturen for SpareBank 1-samarbeidet er regulert i en avtale mellom eierne. Konsernet klassifiserer sin eiendel i SpareBank 1 Gruppen AS som en investering i en felleskontrollert virksomhet.

Banken eier 50 prosent av aksjene i Torggata 22 AS. Selskapet regnskapsføres også som felleskontrollert virksomhet. Det samme gjør SpareBank 1 Utvikling DA hvor banken eier 11,3 prosent. De andre eierne i det sistnevnte selskapet er banker i SpareBank 1-alliansen.

Bank 1 Oslo Akershus AS eies av Sparebanken Hedmark med 12 prosent, SpareBank1 Boligkreditt AS eies for tiden med 7,77 prosent, SpareBank 1 Kundesenter AS eies med 10 prosent, SpareBank 1 Verdipapirservice AS med 8,9 prosent og SpareBank 1 Kredittkort AS eies med 8,8 prosent. Alle selskapene er definert som tilknyttede selskaper til tross for at eierandelen er mindre enn 20 prosent. Dette fordi eierstrukturen og det strategiske samarbeidet mellom eierbankene i SpareBank 1 Gruppen gir Sparebanken Hedmark betydelig innflytelse i disse selskapene.

Sparebanken Hedmark er hjemmehørende i Norge med hovedkontor på Hamar. Banken har total 29 kontorer fordelt på tre fylker. Kontornettet befinner seg hovedsakelig i Hedmark, men banken har også to kontorer i Oppland og ett kontor i Akershus. Alle datterselskapene har hovedkontor i Hedmark fylke.

Konsernets kjernevirksomhet er innskudd, utlån og betalingsformidling, salg av andre finansielle produkter og tjenester samt leasing, eiendomsmegling og regnskapsføring.

Konsernregnskapet er endelig godkjent av representantskapet 4. april 2013. Representantskapet er bankens øverste organ.

Endringer i konsernsammensetningen

2012

Sparebanken Hedmark solgte 02.01.2012 40 prosent av aksjene i regnskapskjeden Consis AS til SpareBank 1 SMN Regnskap AS. Fra samme tidspunkt utfisjonerte Consis AS sin eierandel i Consis Credit AS på 74,5 prosent. Eierandelen ble overtatt av Sparebanken Hedmark.

I mars ble aksjene i Engerdal Høvleribygge AS solgt og selskapet er derfor tatt ut som tilknyttet selskap i regnskapet for 2012. SpareBank 1 Kundesenter AS ble opprettet i juni 2012. Sparebanken Hedmark eier 10 prosent av selskapet sammen med de øvrige bankene i SpareBank 1 Alliansen. Selskapet defineres som tilknyttet selskap. Aksjeposten i Fageråsen Invest AS på 36 prosent ble solgt i september. Banken har i siste kvartal kjøpt eierandeler i SpareBank 1 Verdipapirservice AS og SpareBank 1 Kredittkort AS. Selskapene er definert som tilknyttede selskaper.

2011

Datterselskapet Meglereiendom AS og Sørums & Sjøberg AS, som var heleide datterselskap av bankens datterselskap EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS, er avviklet. Sparebanken Hedmark overtok 18.04.2011 100 prosent av aksjene i økonomi- og regnskapskjeden Consis AS. Consis AS består av 47 økonomihus, har 115 medarbeidere og er en av landets ledende tilbyder og utvikler av økonomi- og regnskapstjenester. Konsernet har hovedkontor på Hamar og kjeden utøver sin virksomhet over store deler av landet.

Note 2 - Regnskapsprinsipper

Grunnlaget for utarbeidelse av det konsoliderte regnskapet

Selskaps- og konsernregnskapet for Sparebanken Hedmark er satt opp i overensstemmelse med de internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) som er vedtatt av EU at skal benyttes per 31.12.2012. Dette omfatter også tolkninger fra Den internasjonale tolkningskomité for finansiell rapportering (IFRIC) og dens forgjenger, Den faste tolkningskomité (SIC). Sparebanken Hedmark tok i bruk IFRS fra 01.01.2007 og det skjedde med tilbakevirkende kraft. Sparebanken Hedmark har ikke benyttet muligheten til å ta i bruk nye standarder eller endringer i standarder som er obligatorisk fra 01.01.2013 eller senere.

Presentasjonsvaluta

Presentasjonsvalutaen er norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta i alle enhetene i konsernet. Alle beløp er angitt i millioner kroner med mindre noe annet er angitt.

Datterselskaper

I morbankens regnskap blir eierandelene i datterselskap vurdert etter kostmetoden. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger inntektsføres det året det vedtas av representantskapet.

Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter banken og alle datterforetak. Som datterforetak regnes alle foretak hvor banken har kontroll, dvs. makt til å styre et foretaks finansielle og driftsmessige prinsipper i den hensikt å oppnå fordeler av foretakets aktiviteter. Datterforetak er konsolidert fra det tidspunkt banken har overtatt kontroll, og det tas ut av konsolideringen fra det tidspunkt banken gi fra seg kontroll. Gjensidige balanseposter og alle vesentlige resultatelementer er eliminert.

Ved overtagelse av kontroll i et foretak (virksomhetssammenslutning) blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi i samsvar med IFRS 3. En positiv differanse mellom virkelig verdi av kjøpsvederlaget og virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppføres som goodwill, mens en eventuell negativ differanse inntektsføres ved kjøpet. Regnskapsføring av goodwill etter førstegangsinnregning er omtalt under avsnittet om immaterielle eiendeler. Banken har ikke anvendt IFRS 3 retrospektivt på virksomhetssammenslutninger som er gjennomført før 01.01.2006.

Alle transaksjoner innad i konsernet blir eliminert ved utarbeidelse av konsernregnskapet. Minoritetens andel av konsernets resultat blir presentert i egen linje under resultat etter skatt i resultatregnskapet. I egenkapitalen vises minoritetens andel som egen post.

Tilknyttet foretak

Tilknyttet foretak innebærer at banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll over selskapet. Normalt er det betydelig innflytelse når banken har en eierandel på 20 prosent eller mer. Behandling som tilknyttede foretak oppstår fra det tidspunkt betydelig innflytelse etableres og til det opphører. Tilknyttede foretak regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernet. Investeringen førstegangsinnregnes til anskaffelseskost og justeres deretter for endringen i bankens andel av nettoeiendelene til det tilknyttede foretaket. Tilknyttede foretak regnskapsføres etter kostmetoden i morbankens regnskap.

Felleskontrollert virksomhet

Felleskontrollert virksomhet innebærer at partene som inngår i enheten utøver felles kontroll over aktiviteter basert på kontraktmessige avtaler. Avtalene krever enstemmighet mellom partene ved strategiske, finansielle og driftsmessige beslutninger. Felleskontrollert virksomhet regnskapsføres etter egenkapitalmetoden i konsernet og etter kostmetoden i morbanken.

Utlån til og fordringer på kunder

Etter at banken tok i bruk IFRS fra 01.01.2007 måles utlån til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Vurdering av utlån etter IAS 39 følger dermed de samme prinsippene som etter utlånsforskriften av 21. desember 2004, jfr. Finanstilsynets rundskriv nr 10/2005.

Fastrenteutlån og lån med rentegaranti bokføres til virkelig verdi over resultatet etter Fair Value Option (FVO) i IAS 39. Gevinst og tap som skyldes endring i virkelig verdi resultatføres som netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser. Fastrenteutlån og lån med rentegaranti presenteres i balansen inklusiv påløpte renter. Sparebanken Hedmark har inngått avtale om juridisk salg av utlån med høy sikkerhet og pant i fast eiendom til SpareBank 1 Boligkreditt AS. I tråd med forvaltningsavtale mellom banken og kredittforetaket, forestår banken forvaltning av utlånene og opprettholder kundekontakten. Banken mottar et vederlag i form av provisjon for de plikter som følger med forvaltning av utlånene. Det foreligger en gjenværende involvering knyttet til overførte lån ved mulig begrenset avregning av tap mot provisjon. Kredittforetakene kan under forvaltningsavtalen med banken foreta videresalg av utlån som er kjøpt fra banken samtidig som bankens rett til å forvalte kundene og motta provisjon følger med. Videre har banken opsjon til å kjøpe tilbake utlån under gittebetingelser, det vurderes derfor at banken har beholdt reell kontroll over de overførte utlånene. Banken har således verken beholdt eller overført det vesentligste av risiko og avkastning knyttet til de overførte utlånene. Banken regnskapsfører som eiendel og forpliktelse det beløp som knytter seg til gjenværende involvering. Banken regnskapsfører dertil som en forpliktelse virkelig verdi av gjenværende kredittisiko knyttet til overførte utlån. Denne er berenet som svært liten. Banken har ut fra en vesentlighetsvurdering ikke regnskapsført noe beløp for gjenværende involvering i de overførte utlånene. Det vises til beskrivelse i note 14.

Vurdering av verdifall på utlån

På hver balansedag vurderer banken om det for utlån målt til amortisert kost eksisterer objektive bevis på at verdien på en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert. Verditalp på en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er pådratt dersom, og bare dersom, det eksisterer objektive bevis på verdifall som kan medføre redusert fremtidig kontantstrøm til betjening av engasjementet. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs bokføring (en tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må også kunne måles pålitelig. Objektive bevis på at verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert omfatter observerbare data som blir kjent for konsernet om følgende tapshendelser;

Objektive bevis på at verdien av en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler er redusert omfatter observerbare data som blir kjent for konsernet om følgende tapshendelser;

- vesentlige finansielle vanskeligheter hos utsteder eller låntaker
- mislighold av kontrakt, som manglende betaling av avdrag og renter
- konsernet innvilger låntaker spesielle betingelser med bakgrunn i økonomiske eller legale grunner knyttet til låntagers situasjon
- sannsynlighet for at skyldner vil inngå gjeldsforhandlinger eller andre finansielle reorganiseringer
- de aktive markedene for den finansielle eiendelen opphører på grunn av finansielle problemer, eller
- observerbare data indikerer at det er målbar reduksjon i fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe finansielle eiendeler siden første gangs bokføring, selv om reduksjonen enda ikke fullt ut identifiseres til en individuell finansiell eiendel i gruppen inkludert;
 - ugunstig utvikling i betalingsstatus for låntakere i gruppen eller
 - nasjonale eller lokale økonomiske betingelser som korrelerer med mislighold av eiendelene i gruppen.

Banken vurderer først om det eksisterer individuelle objektive bevis på verdifall for finansielle eiendeler som er individuelt signifikante. For finansielle eiendeler som ikke er individuelt signifikante, vurderes de objektive bevisene på verdifall individuelt eller kollektivt. Dersom banken vurderer at det ikke eksisterer objektive bevis på verdifall for en individuell vurdert finansiell eiendel, signifikant eller ikke, inkluderes eiendelen i en gruppe av finansielle eiendeler med samme kredittrisikokarakteristikk. Gruppen vurderes så samlet for eventuell verdireduksjon. Eiendeler som vurderes individuelt med hensyn til verdireduksjon, og hvor et verditap identifiseres eller fortsatt er identifisert, tas ikke med i en samlet vurdering av verdireduksjon.

Dersom det er objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet til differansen mellom eiendelens bokførte verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer (eksklusiv fremtidige kredittap som ikke er pådratt) diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rentesats. Bokført verdi av eiendelen reduseres ved bruk av en avsetningskonto og tapet bokføres over resultatregnskapet.

Fremtidige kontantstrømmer fra en gruppe av finansielle eiendeler som samlet er vurdert med hensyn på verdireduksjon, estimeres med utgangspunkt i de kontraktmessige kontantstrømmer for gruppen samt historiske tap for eiendeler med lignende kredittrisiko. Historiske tap justeres for eksisterende observerbare data for å kunne ta hensyn til effekter av eksisterende forhold som ikke var tilstede på tidspunktet for de historiske tapene.

Misligholdte/tapsutsatte engasjement

Samlet engasjement fra en kunde regnes som misligholdt og tas med i bankens oversikt over misligholdte engasjementer når forfalte avdrag eller renter ikke er betalt innen 90 dager etter forfall eller rammekreditter er overtrukket i 90 dager eller mer. Misligholdt engasjement kan være nedskrevet for forventet påført tap dersom kundens økonomiske situasjon tilsier sannsynlighet for fremtidig tap. Utlån og andre engasjementer som ikke er misligholdte, men hvor kundens økonomiske situasjon gjør det sannsynlig at banken vil bli påført tap, klassifiseres som øvrige tapsutsatte.

Konstaterte tap

Når det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige, klassifiseres tapene som konstaterte tap. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte tapsavsetninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap uten dekning i tapsavsetningene samt over- eller underdekning i forhold til tidligere tapsavsetninger resultatføres.

Eiendeler holdt for salg

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært stilt som sikkerhet for slike engasjementer. Overtatte eiendeler som forventes realisert klassifiseres som anleggsmidler holdt for salg. I samsvar med IFRS 5 vurderes disse eiendelene på overtakelsestidspunktet til virkelig verdi minus salgsutgifter. Forskjellen mellom denne verdien og verdien av låneengasjementet justeres over resultatet. Overtatte eiendeler som ikke kan forventes realisert aktiveres som anleggsmiddel i bankens balanse.

Leieavtaler

Finansielle leieavtaler er ført under hovedposten utlån i balansen og regnskapsføres etter prinsipp om amortisert kost. Alle faste inntekter innenfor leieavtalens forventede løpetid inngår i beregningen av avtalens effektive rente. Konsernet har ikke kontrakter av typen "salg og tilbakeleie" av eiendom, anlegg og utstyr.

Goodwill og andre immaterielle eiendeler

Goodwill fremkommer som differanse mellom kjøpesum og balanseførte verdier i oppkjøpt virksomhet etter at anskaffelseskost er fordelt på identifiserbare materielle og immaterielle eiendeler, forpliktelser og betingede forpliktelser. Goodwill ved kjøp av tilknyttede- og felleskontrollerte selskaper er bokført sammen med investeringen. Goodwill avskrives ikke, men den er gjenstand for en årlig nedskrivningstest med sikte på å avdekke et eventuelt verdifall, i samsvar med IAS 36. Ved vurdering av verdifall foregår vurderingen på det laveste nivå der det er mulig å identifisere kontantstrømmer. Nedskrivning på goodwill reverseres ikke.

Negativ goodwill inntektsføres umiddelbart. Negativ goodwill knyttet til investeringen i TS/FKV ført etter egenkapitalmetoden inntektsføres umiddelbart sammen med resultatandelen fra selskapet.

Andre immaterielle eiendeler avskrives lineært over beregnet levetid for den immaterielle eiendelen.

Eiendom, anlegg og utstyr

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er bokført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger og nedskrivninger. Tomter er bokført til anskaffelseskost fratrukket nedskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer alle direkte henførbare kostnader for å få eiendelen til å virke som tiltenkt. Anleggsmidler, fratrukket eventuell restverdi, avskrives lineært over antatt levetid.

Ved fastsetting av avskrivningsplan splittes de enkelte eiendeler i nødvendig utstrekning opp i komponenter med forskjellig levetid, og det tas hensyn til estimert restverdi. Eiendom, anlegg og utstyr som hver for seg anses å være av liten betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller verdifall, men som grupper. Levetid på ulike klasser av eiendom, anlegg og utstyr er:

Bygg og innredninger:	10 - 100 år
Driftsløsøre:	3 - 25 år

Eiendom, anlegg og utstyr som avskrives, er gjenstand for en nedskrivningstest i samsvar med IAS 36 når omstendighetene indikerer det.

Tomt, bygning eller deler av bygning som innehas av konsernet for å oppnå leieinntekter og/eller verdistigning, klassifiseres som investeringseiendommer. For bygninger hvor konsernet benytter deler til egen virksomhet, er den del som leies ut behandlet som investeringseiendom dersom utleiedelen er seksjonerbar. Konsernet har valgt å regnskapsføre investeringseiendommene etter kostmetoden. Virkelig verdi på investeringseiendommene er fastsatt ved takst, eller verddivurdering av autorisert eiendomsmegler.

Pensjoner

Konsernet Sparebanken Hedmark har etablert ulike pensjonsordninger for sine ansatte. Pensjonsordningene tilfredsstiller kravene om obligatorisk tjenstepensjon.

Ytelsesbasert ordning

I en ytelsesbasert pensjonsordning er arbeidsgiver forpliktet til å yte fremtidig pensjon av nærmere angitt størrelse. Utgangspunktet for beregning av pensjonskostnader er lineær fordeling av pensjonsopptjening mot sannsynlig akkumulert forpliktelse ved pensjoneringstidspunktet. Kostnaden beregnes ut fra årets påløpte pensjonsrettigheter, fratrukket avkastning på midlene. Pensjonsforpliktelsene beregnes som nåverdien av estimerte fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Ved beregning av pensjonsforpliktelsene benyttes aktuarmessige og økonomiske forutsetninger om blant annet levealder, lønnsvekst og uttakstilbøyelighet. Som diskonteringsrente benyttes rente på foretaksobligasjoner på balansedagen, eventuelt korrigert for relevant løpetid for forpliktelsen.

Fra 2005 ble det i henhold til IAS19 anledning til å føre aktuarmessige gevinster og tap (estimatavvik) rett mot egenkapitalen. Konsernet har valgt å følge dette prinsippet siden overgangen til IFRS. Estimatavvik vises i oppstillingen over utvidet resultat i den perioden det oppstår.

Endringer i pensjonsplaner resultatføres ved planendringstidspunktet. Pensjonskostnaden er basert på forutsetninger fastsatt ved periodens begynnelse og klassifiseres som en personalkostnad i regnskapet. Det avsettes arbeidsgiveravgift på pensjonskostnader og pensjonsforpliktelsel.

Pensjonsordningen administreres ved egen pensjonskasse, og gir rett til bestemte fremtidige pensjonsytelser fra fylte 62 år. Konsernets ytelsesbaserte pensjonsordning sikrer de fleste medlemmene en pensjon på ca 70 prosent av sluttlønn ved arbeid til 67 år opptil 12G. Ytelsesordningen er lukket for nye medlemmer.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler årlig til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte.

Konsernet har tilbudt innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte siden 1. juli 2008

Avtalefestet førtidspensjon

Bank- og finansnæringen har inngått avtale om avtalefestet pensjon (AFP). Ordningen dekker førtidspensjon fra 62 til 67 år. Bankens ansvar er 100 prosent av pensjonen som utbetales mellom 62 og 64 år og 60 prosent av pensjonen som utbetales mellom 65 og 67 år. Opptak av nye pensjonister opphørte med virkning fra 01.01.2011.

Lov om statstilskudd til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskuddsloven) trådte i kraft 19. februar 2010. Arbeidstakere som tar ut AFP med virkningstidspunkt i 2011 eller senere, vil bli gitt ytelse etter den nye ordningen. Ny AFP-ordning utgjør et livsvarig påslag på Folketrygden og kan tas ut fra 62 år. Arbeidstakere tjener årlig opp rett til AFP med 0,314 prosent av pensjonsgivende inntekt opp til 7,1G frem til 62 år. Opptjening i ny ordning beregnes på bakgrunn av arbeidstakerens livsinntekt, slik at alle tidligere arbeidsår innregnes i opptjeningsgrunnlaget. Den nye AFP-ordningen anses regnskapsmessig å være en ytelsesbasert flerforetaksordning. Dette innebærer at det enkelte foretaket skal regnskapsføre sin proporsjonale andel av ordningens pensjonsforpliktelse, pensjonsmidler og pensjonskostnad. Dersom det ikke foreligger beregninger av de enkelte komponentene i ordningen og et konsistent og pålitelig grunnlag for allokering, regnskapsføres den nye AFP-ordningen som en innskuddsordning. På det nåværende tidspunkt foreligger det ikke et slikt grunnlag, og den nye AFP-ordningen regnskapsføres derfor som en innskuddsordning. Regnskapsføring av ny AFP-ordning som ytelsesordning vil først skje når pålitelig måling og allokering kan foretas. Ny ordning skal finansieres ved at staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene og 2/3 skal dekkes av arbeidsgiverne. Arbeidsgivernes premie skal fastsettes som en prosentandel av lønnsutbetalinger mellom 1G og 7,1G.

Funding

Obligasjons- og sertifikatlån samt fastrenteinnskudd og termininnskudd vurderes til virkelig verdi over resultatet etter Fair Value Option (FVO) i IAS 39. Endring i virkelig verdi fra inngående balanse resultatføres som netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser. Annen gjeld innregnes til opptakskost, som er virkelig verdi av det mottatte vederlaget etter fradrag av transaksjonsutgifter. Lån måles deretter til amortisert kost. Enhver forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir periodisert over lånetiden ved hjelp av lånets effektive rente. Virkelig verdi på nevnte finansielle instrumenter presenteres inklusiv påløpte renter (dirty price).

Sertifikater, obligasjoner og rentefond

Samtlige sertifikater, obligasjoner og rentefond er utpekt til virkelig verdi over resultatet i henhold til IAS 39. Instrumentene måles til virkelig verdi, ref note 4. Endring i markedsverdi fra inngående balanse samt realisert gevinst og tap innregnes i resultatlinjen "Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser". Rentepapirene presenteres inklusiv påløpte renter (dirty price).

Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser er klassifisert i henhold til IAS 39 som enten finansielle eiendeler holdt for omsetning eller finansielle eiendeler tilgjengelig for salg.

Egenkapitalinstrumenter klassifisert som holdt for omsetning måles til virkelig verdi basert på notert pris i et aktivt marked. Verdiendring i forhold til inngående balanse, realisert gevinst/tap og utbytte fra disse instrumentene innregnes i resultatlinjen "Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser".

Egenkapitalinteresser klassifisert som tilgjengelig for salg måles til virkelig verdi basert på noterte priser eller ved bruk av ulike verdsettelsesmetoder. Urealisert gevinst og tap på egenkapitalinteresser tilgjengelig for salg innregnes i utvidet resultat etter IAS 1. Realisert gevinst og tap, utbytte samt nedskrivninger innregnes i resultatlinjen "Netto resultat fra andre eiendeler og forpliktelser".

Derivater

Derivater omfatter terminkontrakter, swapper og opsjoner samt kombinasjoner av disse. I tillegg er en garantiforpliktelse overfor Eksportfinans definert som et finansielt derivat. Samtlige instrumenter er omsatt utenfor børser og er såkalte "over-the counter" (OTC) derivater. Det betyr at kontraktene skreddersys med hensyn til underliggende objekt, volum, pris og løpetid.

Finansielle derivater er klassifisert til virkelig verdi over resultatet i henhold til IAS 39. Gevinst eller tap som oppstår ved endring i derivatets virkelige verdi innregnes i resultatlinjen "Inntekt fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser". Urealiserte gevinster blir i balansen presentert som en eiendel og urealiserte tap som en forpliktelse. Balanseverdiene inkluderer tilhørende påløpte renter (dirty price).

Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og -kostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser resultatføres løpende basert på en effektiv rentemetode. Effektiv rente er den renten som medfører at nåverdien av forventet konstantstrøm over forventet levetid for en finansiell eiendel eller finansiell forpliktelse, blir lik bokført verdi av den respektive finansielle eiendelen eller forpliktelsen. Ved beregningen av effektiv rente estimerer man kontantstrømseffekten som ligger i avtalen, men uten å ta hensyn til fremtidige kreditttap. Beregningen tar således hensyn til blant annet gebyrer, transaksjonskostnader, overkurs og underkurs. Renteinntekter og -kostnader knyttet til renteinstrumenter som føres til virkelig verdi er inkludert i den presenterte markedsverdien (dirty price).

Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader blir generelt periodisert i takt med at en tjeneste blir levert/mottatt. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende. Honorarer for rådgivning opptjenes i samsvar med inngått rådgivningsavtale, som oftest etter hvert som tjenesten ytes. Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av finansielle instrumenter, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens eller konsernets regnskap, resultatføres når transaksjonen sluttføres.

Transaksjoner og pengeposter i utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner på transaksjonstidspunktet. Gevinst og tap knyttet til gjennomførte transaksjoner eller til omregning av beholdninger av pengeposter i valuta på balansedagen resultatføres.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Betalbar skatt er beregnet skatt på årets skattepliktige resultat. Utsatt skatt regnskapsføres etter gjeldsmetoden i samsvar med IAS 12. Det beregnes forpliktelse eller eiendel ved utsatt skatt på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd. Eiendel ved utsatt skatt innregnes bare i det omfang det forventes fremtidig skattepliktig resultat som gjør det mulig å utnytte den tilhørende skattefordelen.

Segmentrapportering

Sparebanken Hedmark har som målsetning å være totalleverandør av finansielle tjenester, dels ved tjenester som banken selv leverer, dels ved å distribuere produkter og tjenester på vegne av samarbeidspartnere samt at banken har et antall datterselskaper som leverer ulike finansielle tjenester. Innenfor konsernet drives det derfor ulike typer virksomhet. Primært er segmentrapporteringen i konsernet inndelt i følgende områder: Personmarked, bedriftsmarked, finansiering, eiendomsmedling, regnskapsføring, inkassovirksomhet og øvrig virksomhet. Sparebanken Hedmark anvender IFRS 8 Driftssegmenter i utarbeidelse av segmentrapportering fra 01.01.2009.

Hendelser etter balansedagen

Regnskapet anses som godkjent for offentliggjøring når styret har behandlet regnskapet. Representantskap og regulerende myndigheter vil etter dette kunne nekte å godkjenne regnskapet, men ikke forandre det. Hendelser frem til regnskapet anses godkjent for offentliggjøring og som vedrører forhold som allerede var kjent på balansedagen, vil inngå i informasjonsgrunnlaget for fastsettelsen av regnskapsestimater og således reflekteres fullt ut i regnskapet. Hendelser som vedrører forhold som ikke var kjent på balansedagen, vil bli opplyst om dersom de er vesentlige.

Regnskapet er avlagt etter en forutsetning om fortsatt drift. Denne forutsetningen var etter styrets oppfatning tilstede på det tidspunkt regnskapet ble godkjent for fremleggelse.

Utstedte, ikke ikrafttrådte standarder

Standard/tolkning	Tema (sentrale endringer)	Godkjent av EU	EUs (IASBs) krafttredelsesdato
Endring i IFRS 7	Endrede opplysningskrav gjelder opplysning av et foretaks nettingsrettighet for finansielle instrumenter hvor avtale om netting er inngått. Endringen medfører noe økt opplysningsplikt, men omfanget ansees som ubetydelig.	Ja	01.01.2013
Ny IFRS 9	Erstatter klassifikasjons- og målereglene i IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling for finansielle eiendeler og forpliktelse. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler som inneholder vanlige lånevilkår regnskapsføres til amortisert kost, med mindre en velger å føre dem til virkelig verdi, mens andre finansielle eiendeler skal regnskapsføres til virkelig verdi. Klassifikasjons- og målereglene for finansielle forpliktelser er identiske med de som vi i dag har i IAS 39, med unntak for forpliktelser utpekt til virkelig verdi med verdiendring over resultatet (virkelig verdiopsjon). For slike instrumenter vil endring i virkelig verdi som skyldes endring i egen kredittrisiko føres mot totalresultatet (OCI), men all annen endring vil føres i ordinært resultat. IFRS 9 inneholder i tillegg også fraregnings-prinsippene fra IFRS 39. Endringen antas å medføre konsekvenser i bankens regnskap, men tatt i betraktning at mange forhold knyttet til standarden er uavklart, er det for tidlig å tallfeste dette.	Nei, utsatt	(01.01.2015)
IFRS 10	Erstatter bestemmelsene i gjeldende IAS 27 og SIC 12. Effekt av endringen ansees som ubetydelig.	ja	01.01.2014
IFRS 11	Erstatter bestemmelsene i gjeldende IAS 31 og SIC 13. Effekt av endringen ansees som ubetydelig.	Ja Q2 2012	01.01.2014
IFRS 12	Angir minimumskrav til opplysninger om de virksomheter som den regnskapspliktige er involvert i, uavhengig av om disse konsolideres eller ikke. Effekt av endringen ansees som ubetydelig.	Ja	01.01.2014
IFRS 13	Samler reguleringen av virkeligverdimåling og opplysninger om virkelig verdi i en enkelt standard. Standarden regulerer måling av virkelig verdi, men angir ikke når virkelig verdi skal anvendes. Effekt av endringen ansees som ubetydelig.	Ja	01.07.2013
Endringer til IFRS 11, 12 og 13	Endringene oppklarer og gir veiledning til de regnskapspliktiges overgang til de nye standardene.	Forventet Q1 2013	(01.01.2013)
Endring IAS 1	Endringene vedrører utvidet resultat (Other Comprehensive Income). Det skal i presentasjonen av utvidede resultatposter skilles mellom de som senere vil reverseres i resultatet og de som ikke vil reverseres i resultatet. Effekt av endringen ansees som ubetydelig.	Ja	01.07.2012
Endring IAS 1	Klargjøring av krav til sammenligningstall og opplysninger.	Forventet Q3 2012	(01.01.2013)
Endring IAS 12	Endringen innebærer at utsatt skatt for nærmere angitte eiendeler skal fastsettes basert på forventningen om at eiendelen vil gjenvinnes ved salg (ikke bruk). Effekten av endringen ansees som ubetydelig.	Ja	01.01.2013
Endring IAS 19	Endringen omfatter bortfall av bruk av korridor for utgiftsføring av estimatavvik. Videre er det krav om ny fordeling av pensjonskostnadene mellom drift, finans og utvidet resultat. Diskonteringsrenten skal benyttes ved beregning av avkastning på pensjonsmidlene. Banken og datterselskaper har siden innføringen av IFRS valgt å føre estimatavviket direkte i utvidet resultat og har derfor ikke benyttet korridorløsning. Effekten av denne endringen vil derfor ikke påvirke bankens og datterselskaps-enes egenkapital. Effekt av at avkastning på pensjonsmidler skal settes lik diskonteringsrenten vil bety en redusert avkastning og dermed en økt pensjonskostnad. Isolert effekt av denne endringen tilsvarer 5 mill kr økt pensjonskostnad ved en redusert avkastning på 1 prosent gitt dagens nivå på pensjonsmidlene.	ja	01.01.2013
Endring IAS 27	Bestemmelsene om utarbeidelse og presentasjon av konserregnskap erstattes av IFRS 10. Standardens bestemmelse om utarbeidelse og presentasjon av morselskapets selskapsregnskap forblir uendret.	Ja	01.01.2014
Endring IAS 28	Endret i hht nye IFRS 10, 11 og 12. Revidert standard regulerer anvendelsen av egenkapitalmetoden for tilknyttede foretak samt felleskontrollerte virksomheter.	Ja	01.01.2014
Endring IAS 32	En klargjøring av forståelsen av bestemmelsen om adgang til nettoføring av finansielle instrumenter i balansen.	Ja	01.01.2014
Endring IAS 32	Presiserer at skatteeffekten av en utdeling til egenkapitaleiere bør regnskapsføres i henhold til IAS 12 Inntektskatt. Ingen effekt av endringen i konsernets regnskap.	Forventet Q1 2013	(01.01.2013)
Endring IAS 34	Avklarer delårsrapportering av segmentinformasjon for sum eiendeler for å fremheve konsistens med kravene i IFRS 8 Driftssegmenter. Ingen effekt av endringen i konsernets regnskap.	Forventet Q1 2013	(01.01.2013)

Note 3 - Finansiell risikostyring

Overordnet ansvar og kontroll

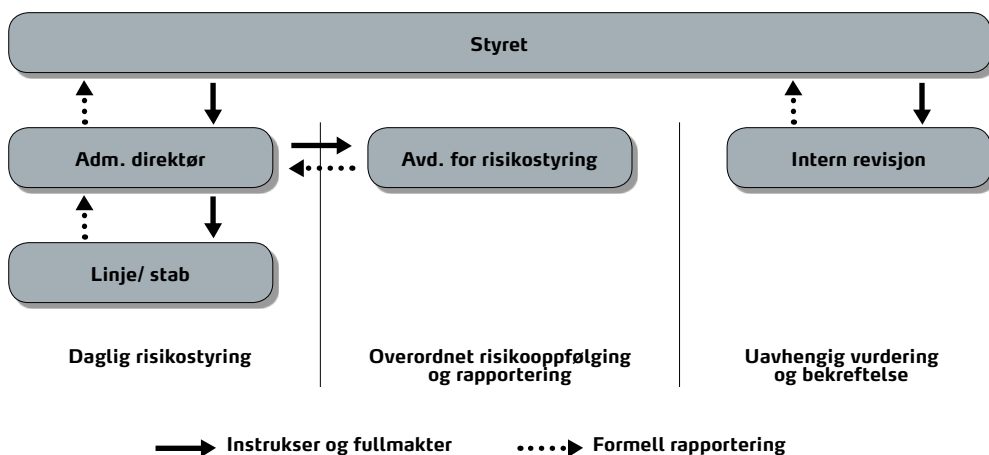
Risikostyringen i Sparebanken Hedmark skal støtte opp under strategisk utvikling og måloppnåelse. Risikostyringen skal videre sikre finansiell stabilitet og forsvarlig formuesforvaltning. Dette skal oppnås gjennom:

- En tydelig bedriftskultur som kjennetegnes av høy bevissthet om risikostyring
- En god forståelse av hvilke risikoer som driver inntjeningen
- Å tilstrebe god kapitalanvendelse innenfor vedtatt forretningsstrategi
- Å unngå at uventede enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risiko- og kapitalstyring skal rammeverket baseres på de elementer som reflekterer måten styret og ledelsen styrer Sparebanken Hedmark på:

- Strategisk målbilde
- Organisering og bedriftskultur
- Risikokartlegging
- Risikoanalyse
- Stresstester
- Risikostrategier
- Kapitalstyring (inkl avkastning og kapitaldekning)
- Rapportering
- Oppfølging
- Beredskapsplaner
- Compliance (etterlevelse)

Styring og kontroll omfatter alle prosesser og kontrolltiltak som er iverksatt av konsernets ledelse for å sikre en effektiv forretningsdrift og gjennomføring av konsernets strategier. Konsernet legger vekt på en kontroll- og styringsstruktur som fremmer målrettet og uavhengig styring og kontroll:

Styrets revisjonsutvalg forbereder saker vedrørende økonomi, finans og risikostyring før behandling i styret. Revisjonsutvalget har ikke besluttsende myndighet.

Sparebanken Hedmark skal ha en moderat til lav risikoprofil. Risikoprofilen skal sikre konsernet tilgang på langsiktig funding til attraktive priser. Størrelsen på og sammensetningen av konsernet sin risikojusterte kapital skal samsvare med en slik ambisjon.

Styret er ansvarlig for å påse at Sparebanken Hedmark har en ansvarlig kapital som er forsvarlig i forhold til ønsket risikoprofil og myndighetsfastsatte krav. Styret fastsetter de overordnede målsettinger, herunder overordnede rammer, fullmakter og retningslinjer for risikostyringen. Administrerende direktør har ansvaret for risikostyringen. Dette betyr at administrerende direktør er ansvarlig for at det innføres effektive risikostyringsfunksjoner og –systemer, og at risikoeksponeringen overvåkes. Forretningsområdene og divisjonene er ansvarlige for den daglige risikostyringen innenfor eget ansvarsområde, og skal påse at risikostyring og –eksponering er innenfor de rammer og fullmakter som er fastsatt av styret eller administrerende direktør.

Kredittstyringsavdelingen er ansvarlig for å påse at beslutningsgrunnlag og beslutningsprosess i tilknytning til søknader om kreditt er i overensstemmelse med bankens styringsdokumenter og rutiner. Avdelingen har ansvaret for bankens rammeverk for kredittområdet. Risikostyringsavdelingen er uavhengig og rapporterer direkte til administrerende direktør. Avdelingen har ansvaret for utviklingen av effektive risikostyringssystemer, herunder bankens risikomodeller. I tillegg er avdelingen ansvarlig for overordnet risikoovervåking og periodisk risikorapportering til styret og ledelsen.

Internevisjonen rapporterer til styret og er primært styrets, men også administrasjonens redskap for overvåking av risikostyringsprosessens effektivitet og hensiktsmessighet. Internevisjonens anbefalinger til forbedringer blir løpende gjennomgått og vurdert implementert.

Risiko i Sparebanken Hedmark tallfestes blant annet gjennom beregning av forventet tap og risikojustert kapital. Sparebanken Hedmark benytter SpareBank 1 alliansens modeller for beregning av kredittrisiko. Modellene tar utgangspunkt i statistiske beregninger og baserer seg på at den risikojusterte kapitalen skal dekke 99,9 prosent av mulige uventede tap. Beregning av risikojustert kapital for øvrige risikotyper baserer seg i større grad på kvalitative metoder. Nedenfor er det gitt en nærmere beskrivelse av finansiell risikostyring knyttet til kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko.

Kredittrisiko

Den største finansielle risikoeksponeringen i Sparebanken Hedmark er kredittrisiko i utlånsporteføljen. Kredittrisiko er risikoen for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke har evne og/eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor Sparebanken Hedmark. Styret gjennomgår årlig bankens styringsdokumenter og bevilgningsreglement for utlånsvirksomheten. Gjennom styringsdokumentene defineres bankens kredittpolicy og det fastsettes overordnede mål for eksponering knyttet til portefølje, bransje og enkeltkunder. Samlet danner dette grunnlaget for fastsettelse av ønsket risikoprofil. Gjennom bevilgningsreglementet delegeres kredittfullmakt til administrerende direktør innenfor visse rammer. Administrerende direktør kan videredelegere fullmakter. De delegerte fullmaktene er relatert til enkeltengasjementers størrelse og risiko.

Sparebanken Hedmark bruker statistiske modeller som grunnlag for beregning av risiko og kategorisering av kredittporteføljen. Banken etterstreber å prisse kredittrisiko og har etablert prismatriser basert på risikoklassifiseringssystemet.

Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer påfører også banken kredittrisiko. Styret gjennomgår årlig bankens finansstrategi hvor det fastsettes rammer for eksponering mot rentebærende papirer.

For ytterligere informasjon vises til note 7 - 14.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for tap som skyldes endringer i renter, aksje-/verdipapirkurser og valutakurser. Markedsrisiko oppstår hovedsakelig i forbindelse med bankens investeringer i verdipapirer og som følge av fundingaktiviteten, samt rente- og valuta-handel. Styring av markedsrisiko skjer gjennom styrevedtatte rammer. Disse fastsettes av styret årlig gjennom revisjon av finansstrategien. Sparebanken Hedmark sine posisjoner i forhold til rammer rapporteres periodisk til styret og ledelsen.

Styret har vedtatt rammer for den totale renterisiko både med hensyn til basisrisiko og rentekurverisiko. Sparebanken Hedmark styrer renterisikoen mot ønsket nivå gjennom rentebindingen på plasseringer og innlån, samt ved bruk av rentederivater.

For aksjerisiko er det etablert maksimalrammer mot aksjemarkedet, og for valutarisiko er det etablert rammer for maksimal eksponering totalt og per valuta.

For ytterligere informasjon vises til note 15 og 16.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at Sparebanken Hedmark ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader. Styringen av likviditetsrisiko tar utgangspunkt i finansstrategien som årlig vedtas av styret. Strategien setter rammer for likviditetsrisiko gjennom rammer for netto likviditetsbehov i ulike tidsintervaller og krav til langsiktig finansiering. I tillegg setter strategien rammer for størrelsen på likviditetsreserver og lengden på den tidsperioden som banken skal være uavhengig av ny markedsfinansiering.

Størrelsen på likviditetsreserven skal til enhver tid være slik at banken i en ordinær driftssituasjon er uavhengig av ekstern finansiering i 12 måneder. I tillegg skal banken i et stressscenario definert som "stor krise i markedet og i egen bank" kunne opprettholde sin drift i minimum tre måneder.

Likviditetsreserven består av kontanter, likvide obligasjoner, ikke benyttede kommitterte trekkrettigheter, boliglån som er klaggjort for salg til SpareBank 1 Boligkreditt og børsnoterte aksjer. Reserven per 31.12.2012 var 8,5 milliarder kroner. Banken har spredt sine innlån på flere markeder nasjonalt og internasjonalt. Gjennomsnittlig løpetid på finansieringen er per årsskiftet 3,5 år. Det er etablert en egen beredskapsplan for likviditet.

Økonomi- og finansavdelingen har ansvaret for likviditetsstyringen, mens avdeling for risikostyring overvåker og rapporterer utnyttelse av rammer i henhold til finansstrategien.

For ytterligere informasjon vises til note 18 og 19.

Annet

Utvidet markedsinformasjon (Basel II - Pilar III) er beskrevet i eget dokument på bankens hjemmeside.

Note 4 - Kritiske estimater og vurderinger vedrørende bruk av regnskapsprinsipper

LEDELSENS VURDERINGER VED VALG AV REGNSKAPSPRINSIPPER

Sparebanken Hedmark foretok en rekke prinsippvalg ved overgang til IFRS 01.01.2007. Dette vedrører i hovedsak følgende hovedområder i regnskapet:

Finansielle eiendeler og forpliktelser

Derivater samt finansielle eiendeler og forpliktelser klassifisert som holdt for omsetning (HFO) innregnes og måles til virkelig verdi over resultatet i samsvar med IAS 39. Finansielle instrumenter klassifisert som HFO omfatter per 31.12.2011 kun deler av aksjeporteføljen. I tillegg er følgende finansielle eiendeler og forpliktelser frivillig øremerket til virkelig verdi over resultatet etter bestemmelsen om "Fair Value Option" (FVO) i IAS 39, paragraf 9: Obligasjoner, sertifikater og rentefond i bankporteføljen, fastrentelån og lån med rentegaranti til kunder, obligasjons- og sertifikatinnlån, fastrenteinnskudd til kunder samt termininnskudd. FVO anvendes i den hensikt å oppnå en mest mulig konsistent måling av eiendeler og forpliktelser som vurderes samlet. Måling til virkelig verdi reduserer dessuten det regnskapsmessige misforholdet som ellers ville oppstått dersom eiendeler og forpliktelser ble innregnet på annet grunnlag enn tilhørende derivater. Egenkapitalinstrumenter som ikke er klassifisert som HFO er øremerket tilgjengelig for salg (TFS). Endringer i virkelig verdi for eiendeler klassifisert som TFS innregnes over utvidet resultat. Ved en vesentlig eller lengre nedgang i den virkelige verdien av en TFS-eiendel, fjernes det kumulative tapet som er innregnet over utvidet resultat og innregnes i resultatet. Hva som skal forstås med vesentlig eller langvarig verdifall er et spørsmål om skjønn. Sparebanken Hedmark følger retningslinjer fra IFRIC, anbefalinger fra revisjonsmiljøene og bransjenorm for å vurdere dette spørsmålet. Vurderingen foretas på instrumentnivå og er operasjonalisert til å gjelde et verdifall som verdsetter eiendelen til under 80 prosent av kostpris på balansedagen eller at en markedspris lavere enn kostpris vedvarer mer enn tolv måneder. Ytterligere verdifall på tidligere nedskrevne TFS-eiendeler, kostnadsføres fortløpende ved senere regnskapsavleggelser.

Virkelig verdi presenteres konsekvent inklusiv påløpte renter (dirty price).

Pensjoner

Ved overgangen til IFRS har Sparebanken Hedmark valgt å føre estimatavvik, som tidligere ikke var resultatført, over utvidet resultat. Overgangen fra bruk av korridor til føring av estimatavvik over utvidet resultat er valgt med basis i et ønske om at balansen ved hvert årsoppgjør skal vise Sparebanken Hedmark sine pensjonsforpliktelser gitt de parametere som er valgt for beregning av pensjonsforpliktelse. Fra regnskapsåret 2007 føres alle estimatavvik over utvidet resultat i morbank og konsern.

Anleggsmidler

Anleggsmidler er vurdert til kost og avskrives over eiendelens antatte levetid. Ved overgang til IFRS ble det foretatt en dekomponering av bygningsmassen og en vurdering av avskrivningstid på den enkelte komponent. Denne dekomponeringen og vurderingen av avskrivningstid viste at tidligere avskrivninger etter NGAAP har vært høyere enn regelverket under IFRS ville gitt. Forskjell i avskrivninger ble tilbakeført ved overgangen til IFRS 01.01.2007. Det ble ikke foretatt noen oppskrivning eller vurdering til virkelig verdi ved overgang til IFRS 01.01.2007. Det er foretatt en gjennomgang av eiendomsmassen for å vurdere eventuelt behov for nedskrivninger.

KRITISKE ESTIMATER

Tap på utlån

Banken gjennomgår både personmarkedsporteføljen og bedriftsmarkedsporteføljen for identifisering av kredittrisiko og behovet for tapsavsetninger. Vesentlige og spesielt utsatte engasjementer gjennomgås på kvartalsbasis. Både bedriftsmarkeds- og personmarkedsporteføljen er gjenstand for vurdering ved mislighold eldre enn 45 dager som grunnlag for oversendelse til inkasso med tilhørende vurdering av grunnlaget for individuell nedskrivning for tap.

Lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS fraregnes balansen. Tapsrisikoen for overførte lån er beregnet til den årlige provisjonen for behandling av overførte lån.

Individuell nedskrivning for tap på enkeltengasjementer foretas når objektive hendelser utløser et verdifall for banken. Individuell nedskrivning utgjør forskjellen mellom engasjementets bokførte verdi og nåverdien av neddiskontert kontantstrøm basert på effektiv rente på tidspunktet for første gangs beregning av individuell nedskrivning. Dette innebærer at engasjementet gis høyeste risikoklasse. Samme metode brukes uavhengig av om lånet er bokført til amortisert kost eller virkelig verdi (fastrentelån). Estimering av verdifall kan være komplisert da prediksjonen av fremtidige hendelser i stor grad er forbundet med usikkerhet. Det legges vekt på konkret tiltaksorientering i verdierestimering som grunnlag for realisasjon av pantesikkerheter. Det foretas periodisk oppdatering av kontantstrømmen ordinært en gang årlig.

Gruppedskrivning omfatter bankens vurdering av grunnlaget for verdifall på grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. Her inngår også utlån vurdert for individuell nedskrivning, men hvor objektive bevis for verdifall ikke er påvist. Følgelig vurderes alle utlån med unntak for de som har vært gjenstand for individuell nedskrivning. Modellen for beregning av gruppevis nedskrivninger baserer seg på bankens risikoklassifiseringssystem.

Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi

For finansielle instrumenter som omsettes i et regulert marked benyttes kurs på balansedagen. Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked fastsettes basert på verdianslag fra Reuters prissettingstjeneste, indikerte priser fra meglerhus eller andre eksterne kilder samt anerkjente teoretiske beregningsteknikker basert på observerte rente- og kursforhold på balansedagen. Banken vurderer og velger metoder og forutsetninger som i størst mulig grad reflekterer tilgjengelig informasjon og markedsforholdene på balansedagen. Under følger en mer spesifikk angivelse av verdsettelsesmetoder for de enkelte finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi.

Aksjer, andeler og egenkapitalinteresser

Aksjer og egenkapitalbevis måles til avsluttende bidkurs på balansedagen. For ikke-børsnoterte selskaper benyttes et verdsettelseshieraki som følger:

- 1) nylig omsetningskurs
- 2) eksternt kjent verdivurdering
- 3) verdivurdering mottatt fra selskapet
- 4) egen verdivurdering
- 5) kostpris

Obligasjoner, sertifikater og rentefond (utlån)

For obligasjoner og sertifikater som verdivurderes av Reuters prissettingstjeneste, benyttes deres indikerte bidkurs på balansedagen. Andre obligasjoner og sertifikater verdsettes mot rentekurven (ask) justert for indikative omsetningsspreader fra anerkjente meglerhus. Rentefond verdsettes til omsetningskurs notert på Oslo Børs.

Verdipapirgjeld

Utstedte sertifikater og obligasjoner verdsettes mot rentekurven (bid) justert for indikert omsetningsspread fra DNB Markets for Sparebanken Hedmarks verdipapirgjeld.

Derivater

Banken har ingen derivater omsatt i et regulert marked. For ikke-standardiserte derivatkontrakter (OTC) utledes en teoretisk pris basert på en markedsmessig tilnærming hensyntatt avtalte kontantstrømmer og observerbar markedsinformasjon på balansedagen.

Andre finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi (fastrenteinnskudd, termininnskudd, fastrentelån, lån med rentegaranti)

Virkelig verdi beregnes som verdien av avtalte kontantstrømmer diskontert med markedsrente justert for en skjønnsmessig vurdert omsetningsspread på balansetidspunktet.

Immaterielle eiendeler

Nedskrivningstester av immaterielle eiendeler er i hovedsak basert på neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Det vil alltid være usikkerhet knyttet til kontantstrømsestimater, og i noen tilfeller vil også metodene for tilordning av kontantstrømmer til ulike eiendeler være beheftet med usikkerhet.

Pensjoner

Netto pensjonsforpliktelser og årets pensjonskostnad er basert på en rekke estimater herunder; avkastning på pensjonsmidlene, fremtidig rente- og inflasjonsnivå, lønnsutvikling, turnover, utvikling i folketrygdens grunnbeløp og den generelle utviklingen i antall uføretrygdede og levealder er av stor betydning. Estimaterendringer som følge av endringer i nevnte parametere vil bli løpende bokført mot bankens og datterselskapenes utvidede resultat. En rentenedgang på 1 prosentpoeng vil føre til at bankens brutto pensjonsforpliktelse øker med ca 15 prosent over en snittløpetid på 20 år, gitt at øvrige parametere er uendret.

Goodwill

Konsernet gjennomfører tester for å vurdere mulig verdifall på goodwill årlig eller ved indikasjoner på verdifall. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregning av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer. Kontantstrømmene er basert på historisk inntjening og forventninger om fremtidige forhold og inkluderer antagelser om og estimater om usikre forhold. Utfallet av nedskrivningstestene avhenger av anslag på avkastningskrav. Avkastningskravene er skjønnsmessig fastsatt på bakgrunn av tilgjengelig informasjon på balansedagen.

Note 5 - Segmentinformasjon

Segmentopplysningene er knyttet til den måten konsernet styres og følges opp på internt i virksomheten gjennom resultat- og kapitalrapportering, fullmakter og rutiner. Rapportering av segmenter er inndelt i følgende områder:

- Personmarked bank, bedriftsmarked bank, eiendom, finansiering, regnskapstjenester, innkassovirksomhet samt ufordelt virksomhet.
- Eiendomsmeistring, leasing/løsørefinansiering, regnskapstjenester og innkassovirksomhet er organisert som selvstendige selskaper.
- Konsernelimineringer fremkommer sammen med ufordelt virksomhet i egen kolonne.

2012	Divisjon PM	Divisjon BM	SpareBank 1 Finans Østlandet	Eiendoms- Megler 1 Hedmark Eiendom	Consis	Consis Credit	Ufordelt virksom- het	Total
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	401	271	123				162	955
-av dette utgjør interne poster		-4	-104	4	-2		106	
Netto provisjons- og andre inntekter	217	54	-16	59	101	5	15	435
-av dette utgjør interne poster			-1				1	
Netto avkastning på finansielle investeringer							43	43
Driftskostnader*	246	92	59	54	97	3	313	864
Resultatbidrag før tap per segment	372	233	48	5	2	2	-93	569
Tap på utlån og garantier	5	26	11					42
Resultatbidrag per segment	367	207	37	5	2	2	-93	527
Balanse								
Brutto utlån til kunder	18 500	12 763	3 690				502	35 455
-av dette utgjør interne poster					31		-31	
Individuell nedskrivning utlån	-42	-91	-12				-1	-146
Gruppenedskrivning utlån	-24	-74	-11					-109
Andre eiendeler	127	52	12	29	94	4	8 595	8 913
Sum eiendeler per segment	18 561	12 650	3 679	29	94	4	9 096	44 113
Innskudd fra og gjeld til kunder	17 929	9 875					333	28 137
-av dette utgjør interne poster		10		-10	-16		16	
Annen gjeld og egenkapital	632	2 775	3 679	29	94	4	8 763	15 976
Sum egenkapital og gjeld per segment	18 561	12 650	3 679	29	94	4	9 096	44 113
2011								
Resultatregnskap								
Netto renteinntekter	429	312	104	1	-4		129	971
-av dette utgjør interne poster		82	-82	4	-4			
Netto provisjons- og andre inntekter	141	48	-15	57	48		6	285
-av dette utgjør interne poster		2	-1	-1				
Netto avkastning på finansielle investeringer							148	148
Driftskostnader*	236	85	47	50	56		341	815
Resultatbidrag før tap per segment	334	275	42	8	-12		-58	589
Tap på utlån og garantier	5	40	5					50
Resultatbidrag per segment	329	235	37	8	-12		-58	539
Balanse								
Brutto utlån til kunder	18 538	12 407	2 999				842	34 786
-av dette utgjør interne poster					34		-34	
Individuell nedskrivning utlån	-51	-160	-12					-223
Gruppenedskrivning utlån	-31	-71	-10					-112
Andre eiendeler	126		111	32	79		8 344	8 692
Sum eiendeler per segment	18 582	12 176	3 088	32	79		9 186	43 143
Innskudd fra og gjeld til kunder	16 659	9 007					241	25 907
-av dette utgjør interne poster		28		-28	-4		4	
Annen gjeld og egenkapital	1 923	3 169	3 088	32	79		8 945	17 236
Sum egenkapital og gjeld per segment	18 582	12 176	3 088	32	79		9 186	43 143

*) Driftskostnader i divisjon PM og BM består av direkte henførbare personal- og administrasjonskostnader.

Note 6 - Kapitaldekning og kapitalstyring

Konsern			Konsern	
31.12.11	31.12.12		31.12.12	31.12.11
5 133	5 569	Grunnfondskapital	5 569	5 133
93	83	Gavefond	83	93
46	69	Fond for urealiserte gevinster	69	46
		Annen egenkapital	299	262
		Minoritetsinteresser	24	
5 272	5 721	Sum balanseført egenkapital	6 044	5 534
		Kjernekapital		
-106		Urealisert verdiendring som følge av redusert/økt verdi av gjeld		-106
-179	-171	Utsatt skatt, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-242	-253
-46	-69	Fond for urealiserte gevinster tilgjengelig for salg	-69	-46
-173	-167	Fradrag i forventet tap IRB fratrukket tapsavsetninger	-167	-173
-913	-1 129	Fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-487	-370
		Kapitaldekningsreserve	-925	-854
3 855	4 185	Sum kjernekapital	4 154	3 732
		Tilleggskapital utover kjernekapital		
21	31	45% av urealisert gevinst på aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg	31	21
-21	-31	Fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-31	-21
0	0	Sum tilleggskapital	0	0
3 855	4 185	Netto ansvarlig kapital	4 154	3 732
4 701	5 775	Engasjement med spesialiserte foretak	5 775	4 701
5 235	5 063	Engasjement med øvrige foretak	5 063	5 235
318	363	Engasjement med massemarked SMB	363	318
2 370	2 456	Engasjement med massemarked personer	2 456	2 370
452	479	Engasjement med øvrig massemarked personer	479	452
	2 604	Egenkapitalposisjoner	2 436	
13 076	16 739	Beregningsgrunnlag IRB vektet	16 571	13 076
5 297	4 797	Engasjementer beregnet etter standardmetoden	6 927	6 895
3 290		Overgangsordning		3 140
2 063	2 286	Operasjonell risiko	2 491	2 410
-934	-1 160	Fradrag	-1 467	-1 029
22 793	22 662	Totalt beregningsgrunnlag	24 522	24 492
		Kapitaldekning		
16,9 %	18,5 %	Kapitaldekning	16,9 %	15,2 %
16,9 %	18,5 %	Kjernekapitaldekning	16,9 %	15,2 %
19,8 %	18,5 %	Kapitaldekning før overgangsordning	16,9 %	17,5 %

Kapitalstyring

Sparebanken Hedmark skal ha en kapitalstyring som sikrer;

- en effektiv kapitalanskaffelse og -anvendelse i forhold til konsernets strategiske mål bilde og vedtatte forretningsstrategi
- konkurransedyktig avkastning
- tilfredsstillende kapitaldekning ut fra valgt risikoprofil
- konkurransedyktige vilkår og langsiktig god tilgang på innlån i kapitalmarkedene
- utnyttelse av vekstmuligheter i konsernets til enhver tid definerte markedsområde
- at ingen enkelthendelser skal kunne skade konsernets finansielle stilling i alvorlig grad .

På grunnlag av det strategiske målbildet utarbeides det årlig en kapitalplan for de påfølgende tre år for å sikre en langsiktig og målrettet kapitalstyring. Kapitalplanen skal ta hensyn til fremskrivning av konsernets finansielle utvikling for de neste tre årene. Disse fremskrivningene skal ta hensyn til forventet utvikling i perioden samt en situasjon med alvorlige økonomiske tilbakeslag over minimum tre år. Med grunnlag i fremskrivningene av det samlede kapitalbehovet gjør ledelsen og styret en samlet vurdering av om kapitalbehovet er tilstrekkelig og tilpasset Sparebanken Hedmarks nåværende og fremtidige risikoprofil samt strategiske mål bilde. Sparebanken Hedmark (morbank og konsern) har en strategisk målsetting om en regulatorisk total kapitaldekning på minimum 14 prosent. Kjernekapitaldekningen skal være på minimum 13 prosent og i sin helhet bestå av opptjent egenkapital.

For ytterligere opplysninger om Sparebanken Hedmarks styring av kapital og risiko henvises til Basel II - Pilar III i eget dokument på bankens hjemmeside.

Note 7 - Kreditteksponering for hver interne risikoring

Banken benytter eget klassifiseringssystem for overvåking av kredittrisiko i porteføljen. Risikoklasseinndeling skjer ut fra hvert enkelt engasjements sannsynlighet for mislighold. Utover misligholdssannsynlighet benytter banken vurdert verdi av sikkerheter (sikkerhetsklasser) som et element i gruppering av kunder. Misligholdssannsynlighet og sikkerhetsklasse danner grunnlag for å gruppere kundene i de forskjellige risikogrupper.

	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %		Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	
	2012	Totalt engasjement 2012	2011	Totalt engasjement 2011
Morbank				
Laveste risiko	3,12	16 178	3,37	15 809
Lav risiko	6,76	5 258	6,99	5 448
Middels risiko	12,32	9 757	11,48	9 094
Høy risiko	16,28	2 473	18,10	1 966
Høyeste risiko	25,12	1 884	21,87	2 287
Misligholdt og nedskrevet	19,87	540	31,60	718
Totalt	8,44	36 090	8,60	35 322

	Gjennomsnittlig usikret eksponering i %		Gjennomsnittlig usikret eksponering i %	
	2012	Totalt engasjement 2012	2011	Totalt engasjement 2011
Konsern				
Laveste risiko	3,10	16 178	3,37	15 799
Lav risiko	10,40	7 145	9,29	7 197
Middels risiko	12,70	11 270	11,51	10 191
Høy risiko	17,60	2 751	18,54	2 132
Høyeste risiko	25,10	1 884	21,87	2 287
Misligholdt og nedskrevet	19,90	540	31,60	718
Totalt	9,40	39 768	9,12	38 324

Gjennomsnittlig usikret eksponering er estimert på basis av gjennomsnittlig sikkerhetsdekning i hver sikkerhetsklasse. Sparebanken Hedmarks policy er at det som hovedprinsipp skal legges til grunn en forsiktig verdivurdering av sikkerheter. Bankens kredittkortportefølje som er usikret, denne inngår i tabellen.

Note 8 - Maksimal kreditteksponering, ikke hensyntatt pantstillelser

Tabellen nedenfor viser maksimal eksponering mot kredittrisiko. Eksponeringen er vist brutto før eventuelle pantstillelser og tillatte motregninger.

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Eiendeler		
266	236	Fordringer på sentralbanker	236	266
3 010	3 496	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	294	364
31 816	31 790	Brutto utlån til og fordringer på kunder	35 455	34 786
-211	-134	- Individuelle nedskrivninger	-146	-223
-102	-98	- Nedskrivninger på grupper av utlån	-109	-112
31 503	31 558	Netto utlån til og fordringer på kunder	35 200	34 451
5 235	5 104	Sertifikater, obligasjoner og rentefond	5 104	5 235
376	513	Finansielle derivater	513	376
40 390	40 907	Sum kreditteksponering, balanseposter	41 347	40 692
		Forpliktelser		
684	766	Betingede forpliktelser (stilte garantier)	651	569
3 650	3 810	Ubenyttede kreditter	3 649	2 936
714	915	Lånetilsagn	928	714
9	8	Andre forpliktelser	8	9
5 057	5 499	Sum kreditteksponering, utenom balanseposter	5 236	4 228
45 447	46 406	Sum total kredittrisikoeksponering	46 583	44 920

Kredittrisikoeksponering knyttet til finansielle eiendeler fordelt på geografiske områder

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Bankaktiviteter		
31 315	31 108	Hedmark	29 146	28 984
	1 884	Oppland	1 884	
	2 265	Akershus	2 265	
8 585	5 480	Landet for øvrig	7 619	10 391
150	181	Utlandet	181	150
-313	-232	Tapsavsetninger ufordelt	-255	-335
99	95	Opptjente renter ufordelt	118	119
39 836	40 781	Totalt bankaktiviteter	40 958	39 309
		Aktiviteter finansielle instrumenter		
4 756	4 968	Norge	4 968	4 756
817	616	Europa	616	817
38	41	USA	41	38
5 611	5 625	Totalt aktiviteter finansielle instrumenter	5 625	5 611
45 447	46 406	Totalt fordelt på geografiske områder	46 583	44 920

Note 9 - Kredittkvalitet per klasse av finansielle eiendeler

Morbank	<u>Verken misligholdt eller nedskrevet</u>						Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
	2012	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10	3 496						3 496
Brutto utlån til og fordringer på kunder målt til amortisert kost								
Personmarked	11	9 987	2 722	3 240	452	507	229	17 137
Bedriftsmarked	11	2 976	2 202	4 737	1 621	1 093	266	12 895
Brutto utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning								
Personmarked	11	938	264	233	17	23	2	1 477
Bedriftsmarked	11	112	51	90	16	7	5	281
Sum brutto utlån		17 509	5 239	8 300	2 106	1 630	502	35 286
Finansielle investeringer								
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	30	3 618	832	573	78	3		5 104
Sum finansielle investeringer		3 618	832	573	78	3		5 104
Totalt utlånsrelaterte eiendeler		21 127	6 071	8 873	2 184	1 633	502	40 390

Konsern	<u>Verken misligholdt eller nedskrevet</u>						Misligholdt eller individuelt nedskrevet	Sum
	2012	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	10	294						294
Brutto utlån til og fordringer på kunder målt til amortisert kost								
Personmarked	11	9 987	3 375	4 269	457	507	245	18 840
Bedriftsmarked	11	2 974	3 436	5 210	1 818	1 093	326	14 857
Brutto utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning								
Personmarked	11	938	264	233	17	23	2	1 477
Bedriftsmarked	11	112	51	90	16	7	5	281
Sum brutto utlån		14 305	7 126	9 802	2 308	1 630	578	35 749
Finansielle investeringer								
Sertifikater, obligasjoner og rentefond	30	3 618	832	573	78	3		5 104
Sum finansielle investeringer		3 618	832	573	78	3		5 104
Totalt utlånsrelaterte eiendeler		17 923	7 958	10 375	2 386	1 633	578	40 853

Verken misligholdt eller nedskrevet

Morbank								Misligholdt eller	Sum
	2011	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	individuell nedskrevet	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		10	3 010						3 010
Brutto utlån til og fordringer på kunder målt til amortisert kost									
Personmarked		11	10 177	3 154	3 602	424	523	248	18 129
Bedriftsmarked		11	3 135	1 611	4 615	1 320	1 433	411	12 524
Brutto utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning									
Personmarked		11	587	147	150	11	10	2	907
Bedriftsmarked		11	83	44	83	9	29	7	256
Sum brutto utlån			20 426	4 557	6 333	1 578	1 258	674	34 826
Finansielle investeringer									
Sertifikater, obligasjoner og rentefond		30	2 928	1 421	834	49	3		5 235
Sum finansielle investeringer			2 928	1 421	834	49	3		5 235
Totalt utlånsrelaterte eiendeler			23 354	5 978	7 167	1 627	1 261	674	40 061

Verken misligholdt eller nedskrevet

Konsern								Misligholdt eller	Sum
	2011	Noter	Laveste risiko	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Høyeste risiko	individuell nedskrevet	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		10	364						364
Brutto utlån til og fordringer på kunder målt til amortisert kost									
Personmarked		11	10 177	3 766	4 410	428	523	248	19 553
Bedriftsmarked		11	3 135	2 748	4 862	1 482	1 433	411	14 070
Brutto utlån til og fordring på kunder og kredittinstitusjoner klassifisert som finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet ved første gangs innregning									
Personmarked		11	587	147	150	11	10	2	907
Bedriftsmarked		11	83	44	83	9	29	7	256
Sum brutto utlån			14 346	6 705	9 506	1 930	1 995	668	35 150
Finansielle investeringer									
Sertifikater, obligasjoner og rentefond		30	2 928	1 421	834	49	3		5 235
Sum finansielle investeringer			2 928	1 421	834	49	3		5 235
Totalt utlånsrelaterte eiendeler			20 665	7 727	8 265	1 793	1 261	674	40 385

Fordelingen av finansielle investeringer i ulike risikogrupper er foretatt basert på rating fra Standard Poor's, Moody's, Fitch eller et anerkjent norsk meglerhus etter konverteringstabellen vist under. For noen utstedelser foreligger det hverken offisiell rating fra ratingbyråene eller skyggerating fra meglerhus. I 2012 beløper disse seg til 964 mill kroner og består utelukkende av sertifikater og obligasjoner i norske kommuner og fylkeskommuner. Utstedelsene er skjønnsmessig fordelt til kategorien laveste risiko.

Kredittkvalitet	Rating (presentert i S&P's format)			
	AAA	AA+	AA	AA-
Laveste risiko	AAA	AA+	AA	AA-
Lav risiko	A+	A	A-	
Middels risiko	BBB+	BBB	BBB-	
Høy risiko	BB+	BB	BB-	
Høyeste risiko	B+ eller lavere			

Note 10 - Kredittinstitusjoner - fordringer og gjeld

Morbank			Konsern		
2011	2012	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2012	2011	
35	25	Utlån og fordringer uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	25	35	
2 975	3 471	Utlån og fordringer med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	269	329	
3 010	3 496	Sum	294	364	
Spesifikasjon av utlån og fordringer på de vesentligste valutasorter					
2 954	3 429	NOK	227	307	
8	7	EUR	7	8	
6	6	CHF	6	6	
34	43	JPY	43	34	
9	11	Andre	11	9	
3 010	3 496	Sum	294	364	

2011	2012	Gjeld til kredittinstitusjoner	2012	2011	
45	7	Lån og innskudd uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	6	9	
2 948	826	Lån og innskudd med avtalt løpetid eller oppsigelsestid	826	2 982	
17	1	Påløpte renter	1	17	
3 010	834	Sum	833	3 008	
Spesifikasjon av utlån og fordringer på de vesentligste valutasorter					
1 704	720	NOK	719	1 702	
1 284	111	EUR	111	1 284	
5	2	Andre	2	5	
17	1	Påløpte renter	1	17	
3 010	834	Sum	833	3 008	
2,7 %	2,9 %	Gjennomsnittlig rente	2,9 %	2,7 %	

Innskudd og utlån fra/til kredittinstitusjoner har i hovedsak flytende rente. Fordringer og gjeld mot kredittinstitusjoner er klassifisert som utlån og fordringer ihht IAS 39 og er vurdert til amortisert kost.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året i prosent av gjennomsnittlig gjeld til kredittinstitusjoner.

Note 11 - Utlån til og fordringer på kunder

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Utlån fordelt på fordringstype		
		Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	1 682	1 283
3 813	5 360	Kasse-/drifts- og brukskreditter	5 360	3 813
724	900	Byggelån	900	724
27 181	25 434	Nedbetalingslån	27 395	28 847
99	95	Opptjente renter	118	119
31 816	31 790	Brutto utlån og fordringer på kunder	35 455	34 786
313	232	Nedskrivninger	255	335
31 503	31 558	Utlån og fordringer på kunder	35 200	34 451
		Utlån fordelt på markeder		
19 490	19 065	Lønnstakere	20 773	20 932
12 325	12 722	Næringsfordelt	14 569	13 762
1	2	Offentlig	113	91
31 816	31 790	Brutto utlån og fordringer på kunder	35 455	34 786
313	232	Nedskrivninger	255	335
31 503	31 558	Utlån og fordringer på kunder	35 200	34 451
		Herav ansvarlig lånekapital		
		Ansvarlig kapital i kredittinstitusjoner		
		Øvrig ansvarlig kapital		
0	0	Ansvarlig lånekapital bokført under utlån	0	0
		Av nedbetalingslån utgjør lån utpekt til virkelig verdi over resultatet (FVO):		
1 202	1 809	- Fastrentelån til kunder, bokført verdi	1 809	1 202
1 155	1 753	- Fastrentelån til kunder, pålydende verdi	1 753	1 155
7	4	- Lån med rentegaranti, bokført verdi	4	7
7	3	- Lån med rentegaranti, pålydende verdi	3	7

Morbank			Konsern	
2011	2012	Totalt engasjement fordelt på risikogrupper	2012	2011
15 809	16 178	Laveste risiko	16 178	19 653
5 448	5 258	Lav risiko	7 152	6 618
9 094	9 757	Middels risiko	11 262	7 959
1 966	2 473	Høy risiko	2 752	1 964
2 287	1 884	Høyeste risiko	1 884	1 412
718	540	Mislighold	540	718
35 322	36 090	Sum totalt engasjement fordelt på risikogrupper	39 768	38 324

Med totalt engasjement menes kundenes engasjement inkludert garantirammer og ubenyttede bevilgninger.

Det er i tillegg gitt lånetilsagn på 226 millioner kroner i Divisjon PM og 690 millioner kroner i Divisjon BM per 31.12.2012. Disse er ikke diskontert og er derfor ikke inkludert i totalt engasjement.

Morbank			Konsern	
2011	2012	Brutto utlån fordelt på risikogrupper	2012	2011
17 391	14 013	Laveste risiko	14 013	17 349
4 556	5 239	Lav risiko	7 126	6 305
6 347	8 300	Middels risiko	9 799	7 444
1 584	2 106	Høy risiko	2 385	1 750
1 262	1 630	Høyeste risiko	1 630	1 262
676	502	Mislighold	502	676
31 816	31 790	Sum brutto utlån fordelt på risikogrupper	35 455	34 786

Morbank			Konsern	
2011	2012	Individuelle nedskrivninger fordelt på risikogrupper	2012	2011
211	134	Misligholdt (intern definisjon)	146	223

I bankens interne risikoklassifiseringssystem klassifiseres alle engasjementer med individuelle nedskrivninger som misligholdt uavhengig av ekstern definisjon på mislighold (jmf note 2). De fordeles ikke på ulike risikogrupper slik som øvrige engasjement. Fordeling på risikogrupper er basert på at banken beregner misligholdssannsynlighet for alle kunder i utlånsporteføljen basert på objektive historiske data. Misligholdssannsynligheten benyttes deretter sammen med sikkerhetsverdier til å klassifisere kundene i ulike risikogrupper. Kundene rescores månedlig i bankens porteføljesystem.

Morbank			Konsern	
2011	2012	Forventet årlig gj.snittlig netto tap fordelt på risikogrupper	2012	2011
2	1	Laveste risiko	1	2
2	2	Lav risiko	2	7
16	19	Middels risiko	20	16
12	13	Høy risiko	20	14
55	51	Høyeste risiko	51	55
22	19	Mislighold	19	23
109	105	Sum forventet årlig gj.snittlig netto tap fordelt på risikogrupper	113	117

Forventet årlig gjennomsnittlig netto tap er det beløpet som statistisk forventes å tape på utlånsporteføljen i løpet av en 12 måneders periode. Forventet tap er beregnet med bakgrunn i historiske data. I en oppgangskonjunktur vil faktiske årlige tap være lavere enn det gjennomsnittlige forventede tap. I en nedgangskonjunktur vil de faktiske tapene på samme måte kunne bli høyere.

Morbank			Konsern	
2011	2012	Totalt engasjement fordelt på sektor og næring	2012	2011
20 989	20 870	Lønnstakere o.l	22 586	22 431
1	140	Offentlig forvaltning	252	93
3 328	3 414	Primærnæringer	3 589	3 495
440	319	Trebearbeidende industri	336	459
528	571	Annen industri	708	638
1 110	1 202	Bygg og anlegg	1 574	1 421
111	170	Kraft- og vannforsyning	244	181
1 129	1 063	Varehandel	1 335	1 384
215	186	Hotell- og restaurantdrift	191	220
5 197	6 060	Eiendomsdrift	6 096	5 228
1 932	1 807	Forretningsmessig tjenesteyting	2 145	2 157
255	271	Transport og kommunikasjon	695	530
86	17	Øvrig næring	17	86
35 322	36 090	Sum totalt engasjement fordelt på sektor og næring	39 768	38 324

Morbank			Konsern	
2011	2012	Brutto utlån fordelt på sektor og næring	2012	2011
19 490	19 065	Lønnstakere o.l	20 773	20 932
1	2	Offentlig forvaltning	113	91
2 960	3 044	Primærnæringer	3 218	3 123
386	267	Trebearbeidende industri	284	404
371	437	Annen industri	573	479
756	787	Bygg og anlegg	1 158	1 060
89	148	Kraft- og vannforsyning	222	157
799	736	Varehandel	1 008	1 050
198	181	Hotell- og restaurantdrift	186	203
4 846	5 454	Eiendomsdrift	5 490	4 877
1 729	1 453	Forretningsmessig tjenesteyting	1 791	1 950
189	201	Transport og kommunikasjon	624	458
3	16	Øvrig næring	16	3
31 816	31 790	Sum brutto utlån fordelt på sektor og næring	35 455	34 786

Morbank			Konsern	
2011	2012	Individuelle nedskrivninger fordelt på sektor og næring	2012	2011
52	46	Lønnstakere o.l	52	57
5	4	Primærnæringer	7	8
11	1	Trebearbeidende industri	1	11
5	4	Annen industri	4	5
27	10	Bygg og anlegg	10	28
1		Kraft- og vannforsyning		1
14	18	Varehandel	19	14
12	10	Hotell- og restaurantdrift	10	12
54	26	Eiendomsdrift	26	54
28	15	Forretningsmessig tjenesteyting	16	28
2	1	Transport og kommunikasjon	1	5
211	134	Sum individuelle nedskrivninger fordelt på sektor og næring	146	223

Morbank			Konsern	
2011	2012	Forventet årlig gjennomsnittlig tap fordelt på sektor og næring	2012	2011
45	34	Lønnstakere o.l	38	45
8	5	Primærnæringer	5	8
6	3	Trebearbeidende industri	3	5
		Annen industri		
13	8	Bygg og anlegg	9	13
1	3	Kraft- og vannforsyning	3	1
7	4	Varehandel	5	7
1	1	Hotell- og restaurantdrift	1	1
13	16	Eiendomsdrift	16	13
12	18	Forretningsmessig tjenesteyting	19	12
3	13	Transport og kommunikasjon	14	3
109	105	Sum forventet årlig gjennomsnittlig tap fordelt på sektor og næring	113	108

Morbank			Konsern	
2011	2012	Brutto utlån fordelt på geografiske områder	2012	2011
24 569	23 725	Hedmark	25 259	25 731
	1 618	Oppland	1 618	
	1 945	Akershus	1 945	
7 035	4 270	Landet for øvrig	6 401	8 822
113	136	Utlandet	136	113
99	95	Opptjente renter, ufordelt	95	119
31 816	31 790	Sum brutto utlån fordelt på geografiske områder	35 455	34 786

Morbank			Konsern	
2011	2012	Utlån til ansatte	2012	2011
558	599	Utlån til ansatte	720	661
221	244	Herav lån i SpareBank 1 Boligkreditt AS	289	249

Nedbetalingslån til ansatte gis med inntil 30 års nedbetalingstid og månedlige terminer. Rentesats for nedbetalingslån og Flexilån til ansatte tilsvarer 75 prosent av laveste ordinære rentesats for privatmarkedslån og Flexilån. Totalt lånebeløp innenfor disse betingelsene kan per 31.12.2012 ikke overstige 2,5 millioner kroner for den enkelte ansatte.

Utlån til og fordringer på kunder knyttet til finansielle leieavtaler (kun konsern)	2012	2011
Brutto fordringer knyttet til finansielle leieavtaler		
- Inntil 1 år	231	171
- Mellom 1 og 5 år	1 222	1 008
- Over 5 år	229	202
Sum brutto fordringer	1 682	1 381
Ikke opptjent inntekt knyttet til finansielle leieavtaler	4	2
Netto investeringer knyttet til finansielle leieavtaler	1 677	1 379
Netto investeringer i finansielle leieavtaler kan analyseres på følgende måte:		
- Inntil 1 år	231	171
- Mellom 1 og 5 år	1 217	1 006
- Over 5 år	229	202
Sum netto fordringer	1 677	1 378

Note 12 - Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån

Tabellen viser forfalte beløp på utlån og overtrekk på kreditt/innskudd fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelse i betalingsformidlingen.

Morbank 2012	Inntil 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	5	5	1	13	24
- Bedriftsmarked	9	2	0	8	19
Sum	14	7	1	21	43

Konsern 2012	Inntil 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	6	6	1	14	27
- Bedriftsmarked	12	4	1	12	29
Sum	18	10	2	26	56

Morbank 2011	Inntil 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	4	2	1	16	23
- Bedriftsmarked	2	7	3	6	18
Sum	6	9	4	22	41

Konsern 2011	Inntil 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 91 dager	Totalt
Utlån til og fordringer på kunder					
- Personmarked	7	3	1	18	29
- Bedriftsmarked	11	10	4	8	33
Sum	18	13	5	26	62

Note 13 - Tap på utlån og garantier

Morbank						Konsern						
2011			2012				2012			2011		
PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt		PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt
10	-14	-4	-5	-65	-70	Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-8	-62	-70	13	-20	-7
-4	11	7	-8	3	-5	+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	-10	7	-3	-1	10	9
3	45	48	8	82	90	+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	14	87	101	13	45	58
13	19	32	13	6	19	+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	14	6	20	13	19	32
-18	-20	-38	-2	-1	-3	- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	-5	-1	-6	-20	-22	-42
5	40	45	6	25	31	Sum tap på utlån og garantier	5	37	42	19	31	50

Morbank						Konsern						
2011			2012			Individuelle nedskrivninger	2012			2011		
PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt		PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt
41	180	221	50	166	216	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 01.01.	55	173	228	43	193	236
3	45	48	8	82	90	Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	13	87	100	5	53	58
5	18	22	14	35	49	Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	16	40	56	6	22	27
9	16	25	1	36	37	Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	36	37	9	17	26
8	32	40	13	11	24	Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	17	24	41	14	37	51
50	166	216	42	96	138	Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.*	44	106	150	55	173	228

* Garantiavsetninger er inkludert i balanselinje "Annen gjeld og balanseført forpliktelse", og per 31.12.2012 utgjør dette 4 mill kroner. Tilsvarende tall for 2011 er 5 mill kroner.

Morbank						Konsern						
2011			2012			Gruppenedskrivninger	2012			2011		
PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt		PM	BM	Totalt	PM	BM	Totalt
35	60	95	31	71	102	Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier pr. 01.01.	37	75	112	38	64	102
-4	11	7	-7	3	-4	Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier.	-10	7	-3	-1	11	10
31	71	102	24	74	98	Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	27	82	109	37	75	112

Morbank			Konsern		
2011	2012	Tap fordelt på sektor og næring	2012	2011	
6	14	Lønnstakere o.l	15	9	
		Offentlig forvaltning			
4		Primærnæringer		3	
3	-2	Trebearbeidende industri	-2	3	
-1	-1	Annen industri	-1	-3	
1	1	Bygg og anlegg	9	1	
		Kraft- og vannforsyning			
8	9	Varehandel	9	11	
-1		Hotell- og restaurantdrift		-1	
7	20	Eiendomsdrift	20	7	
10	-5	Forretningsmessig tjenesteyting	-4	10	
	-1	Transport og kommunikasjon	-2	1	
		Øvrige næringer			
8	-4	Gruppenedskrivning	-2	9	
45	31	Tap på utlån til kunder	42	50	

Morbank						Konsern				
2008	2009	2010	2011	2012	Misligholdte (over 90 dager) og tapsutsatte engasjement	2012	2011	2010	2009	2008
243	453	344	368	382	Misligholdte engasjement	459	424	390	518	286
179	234	434	418	270	Øvrige tapsutsatte engasjement	270	420	441	247	202
422	687	778	786	652	Totalt misligholdte og tapsutsatte engasjement	729	844	831	765	488
121	194	221	216	138	Individuelle nedskrivninger	150	228	236	226	148
301	493	557	570	514	Netto misligholdte og tapsutsatte engasjement	579	616	595	539	340
27	35	41	43	29	Inntektsførte renter på nedskrevne lån	29	43	41	36	27

Med engasjement menes kundens totale engasjement inkludert garantirammer og ubenyttede kreditter.

Sparebanken Hedmark har kredittkort i egen balanse og tallene inkluderer derfor også mislighold og tapsavsetninger på disse.

Note 14 - Overføring av finansielle eiendeler

Overføring av utlån til SpareBank 1 Boligkreditt AS

SpareBank 1 Boligkreditt AS er eid av sparebanker som inngår i SpareBank 1-alliansen og er samlokalisert med SpareBank 1 Næringskreditt AS i Stavanger. Sparebanken Hedmark har en eierandel på 7,77 prosent per 31. desember 2012 (7,96 prosent per 31. desember 2011). Hensikten med kredittforetaket er å sikre bankene i alliansen stabil og langsiktig finansiering av boliglån til konkurransedyktige priser. Obligasjonene til SpareBank 1 Boligkreditt AS har en rating på Aaa og AAA fra henholdsvis Moody's og Fitch. Sparebank 1 Boligkreditt AS utsteder også obligasjoner som ikke er OmF til en lavere rating.

SpareBank 1 Boligkreditt erverver utlån med pant i boliger og utsteder obligasjoner med fortrinnsrett innenfor regelverket for dette som ble etablert i 2007. Som en del av alliansen kan Sparebanken Hedmark tilby boligkredittforetaket å kjøpe utlån, og som en del av bankens finansieringsstrategi er det solgt utlån til foretaket. Lån solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS er sikret med pant i bolig innenfor 75 prosent av takst. Overdratte lån er juridisk eid av SpareBank 1 Boligkreditt AS og Sparebanken Hedmark har, utover retten til å forestå forvaltning og motta provisjon, samt rett til å overta helt eller delvis nedskrevne lån, ingen rett til bruk av lånene. Ved utgangen av desember 2012 er bokført verdi av overdratte utlån 12,6 milliarder kroner (2011; 9,8 milliarder kroner). Sparebanken Hedmark forestår forvaltningen av de solgte utlånene og banken mottar en provisjon basert på nettoen av avkastningen på utlånene banken har overdratt og kostnadene i selskapet.

Sparebanken Hedmark har, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, inngått avtaler om etablering av likviditetsfasilitet til SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene har forpliktet seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett for det tilfellet at SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke kan refinansiere sin virksomhet i markedet. Kjøpet er begrenset til en samlet verdi av de til enhver tid neste tolv måneders forfall i foretaket. Tidligere kjøp under denne avtalen trekkes fra fremtidige kjøpsforpliktelse. Hver eier hefter prinsippalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken. SpareBank 1 Boligkreditt AS holder etter sin interne policy likviditet for de neste 12 måneders forfall. Denne trekkes fra ved vurderingen av bankenes ansvar. Det er derfor kun dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS ikke lenger har likviditet for de neste 12 måneders forfall at banken vil rapportere noe engasjement her mht. kapitaldekning eller store engasjementer.

Marginsvikt på de lånene som er solgt til SpareBank 1 Boligkreditt AS vil kunne oppstå dersom innlånskostnadene til SpareBank 1 Boligkreditt AS stiger raskere enn økningen i utlånsrenten. Faller rentemarginen på Sparebanken Hedmarks kunder på porteføljenivå under et bestemt nivå (marginulv) må banken betale inn forskjellen på porteføljens faktiske rentemargin og marginulvet begrenses oppad til 0,10 prosent.

Sparebanken Hedmark har også inngått en aksjonærvtale med aksjonærene i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Denne innebærer blant annet at banken skal bidra til at SpareBank 1 Boligkreditt AS kjernekapitaldekning minst er 9,0 prosent, og eventuelt å tilføre kjernekapital om den faller til et lavere nivå og den risikovektede balansen ikke reduseres på annet vis. SpareBank 1 Boligkreditt AS har interne retningslinjer om kjernekapitaldekning på minst 10,0 prosent. Ut fra en konkret vurdering har banken valgt ikke å holde kapital for denne forpliktelsen, fordi risikoen for at banken skal bli tvunget til å bidra anses som svært liten. Det vises i den forbindelse også til at det finnes en rekke handlingsalternativer som også kan være aktuelle dersom en slik situasjon skulle inntreffe.

De lånene som er overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS er svært godt sikret og har en svært liten tapssannsynlighet. Sparebanken Hedmark har en gjenværende involvering i form av en mulig avregning mot provisjonen. Dersom det oppstår regnskapsmessig kredittap eller marginsvikt knyttet til ett eller flere overdratte utlån kan SpareBank 1 Boligkreditt AS redusere den

provisjon banken mottar med tapet. Reduksjon i provisjon for banken er begrenset til kalenderårets samlede provisjon og dersom SpareBank 1 Boligkreditt AS senere får dekket sitt tap tilbakebetales provisjonen til banken. Det maksimale beløp som banken kan få redusert resultatført provisjon for kalenderåret er beregnet til 108 millioner kroner per 31. desember 2012 og 40 millioner kroner per 31. desember 2011. Virkelig verdi av forpliktelsen er beregnet og konstatert uvesentlig. Forpliktelsen har derfor ikke påvirket balanse eller resultat i perioden.

Mottatt vederlag for lån overført fra Sparebanken Hedmark til SpareBank 1 Boligkreditt AS tilsvarer bokført verdi på overførte utlån og vurderes tilnærmet sammenfallende med lånenes virkelige verdi per 31. desember 2012 wog per 31. desember 2011.

Note 15 - Markedsrisiko knyttet til renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og forpliktelser har ulik gjenstående rentebindingstid.

Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisikoen med hensyn til basisrisiko og rentekurverisiko. Renterisikoen styres mot ønsket nivå gjennom rentebindingen på plasseringer og innlån, samt ved bruk av rentederivater.

Basisrisiko er den verdiendring på konsernets eiendeler og gjeld som finner sted når hele rentekurven parallellforskyver seg. Denne risikoen er vist i tabellen nedenfor og er beregnet som effekten på instrumentenes virkelige verdi av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg med ett prosentpoeng. Det er her ikke tatt hensyn til administrativ renterisiko, dvs. effekten av at det i praksis vil gå noe tid fra en renteendring inntreffer i markedet til banken har fått justert vilkårene på innskudd og utlån med flytende rente.

Konsernets renterisiko er i all hovedsak knyttet til forskyvninger i rentekurven for norske kroner (NOK).

Alle beløp er like for morbank og konsern

Basisrisikoen	Renterisiko, 1% endring	
	2012	2011
Obligasjoner og sertifikater	-27	-34
Fastrenteutlån til kunder	-39	-23
Fastrenteinnnskudd til kunder	1	3
Sertifikatlån	1	1
Obligasjonslån	107	126
Annen fastrentefinansiering og -plassering	1	3
Derivater	-77	-101
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt og egenkapital	-33	-26

Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Selv om beregningene ovenfor viser at banken vil tape på en renteoppgang, er det ikke likegyldig hvordan renteoppgangen skjer. Tabellen under viser den såkalte rentekurverisikoen, dvs. risikoen for at rentekurven forskyver seg ulikt innenfor ulike tidsbånd ved en renteendring, ved å måle bankens netto renteeksponering innenfor de ulike tidsintervallene.

Rentekurverisikoen	Renterisiko, 1% endring	
	2012	2011
0 - 1 mnd	0	0
1 - 3 mndr	2	6
3 - 6 mndr	1	0
6 - 12 mndr	0	3
1 - 3 år	-10	-23
3 - 5 år	-11	-5
5 - 10 år	-16	-6
Total renterisiko, effekt på resultat etter skatt og egenkapital	-33	-26

Note 16 - Markedsrisiko knyttet til valutaeksponering

Valutarisiko er risikoen for at konsernet pådrar seg et tap som følge av endringer i valutakursene i disfavør bankens posisjoner. Valutarisiko oppstår ved at konsernet har forskjeller mellom eiendeler og forpliktelser i den enkelte valuta.

Aktiviteter knyttet til omsetning av valuta skal til enhver tid skje innenfor vedtatte retningslinjer, rammer og fullmakter. Konsernets rammer definerer kvantitative mål for maksimal valutaeksponering, målt i kroner. Det er utarbeidet rammer for nettoposisjoner i hver enkelt valuta, samt rammer for samlet netto valutaeksponering og samlet absolutt sum av nettoposisjoner per valuta:

- Nettoposisjoner i hver enkeltvaluta skal ikke overstige 100 mill kroner.
- Samlet nettoeksponering i utenlandsk valuta skal ikke overstige 100 mill kroner.
- Absolutt sum av hver nettoposisjon i enkeltvaluta skal ikke overstige 200 mill kroner.

Valutarisikoen kvantifiseres og overvåkes kontinuerlig. Konsernet har både gjennom året og ved årets slutt en begrenset valutarisiko. Per 31. desember var nettoposisjonene i de viktigste valutasortene, basert på virkelig verdi av de underliggende aktiva, som følger:

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Netto valutaeksponering NOK	2012	2011
GBP	6	0
USD	2	2
DKK	2	0
JPY	2	0
PLN	-2	-1
SEK	2	1
EUR	1	1
CHF	1	0
Andre	1	1
Sum	16	5
Effekt på resultatet etter skatt og egenkapital ved 3 prosent netto kursendring	0	0
Effekt på resultatet etter skatt og egenkapital ved 10 prosent netto kursendring	1	0

Note 17 - Finansielle derivater

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Til virkelig verdi over resultatet	2012		
	Kontraktssum	Virkelig verdi	
Valutainstrumenter		Eiendeler	Forpliktelser
Valutaterminer	856	20	19
Valutabytteavtaler	974	19	2
Sum valutainstrumenter	1 830	38	21
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	9 847	451	172
Andre rentekontrakter	430	13	
Sum renteinstrumenter	10 277	464	172
Andre derivater			
Garantiforpliktelse overfor Eksportfinans AS	57	11	
Sum valuta- og renteinstrumenter			
Sum valutainstrumenter	1 830	38	21
Sum renteinstrumenter	10 277	464	172
Sum andre derivater	57	11	0
Sum	12 164	513	193

Alle beløp er like for morbank og konsern

Til virkelig verdi over resultatet	Kontraktssum	2011	
		Eiendeler	Forpliktelses
Valutainstrumenter			
Valutaterminer	1 839	41	26
Valutabytteavtaler	1 985	4	19
Sum valutainstrumenter	3 824	46	45
Renteinstrumenter			
Rentebytteavtaler (inkl. rente- og valutaswap)	10 606	317	177
Andre rentekontrakter	430	12	
Sum renteinstrumenter	11 036	330	177
Andre derivater			
Garantiforpliktelse overfor Eksportfinans AS	57		4
Sum valuta- og renteinstrumenter			
Sum valutainstrumenter	3 824	46	45
Sum renteinstrumenter	11 036	330	177
Sum andre derivater	57	0	4
Sum	14 917	376	225

Note 18 - Likviditetsrisiko

Morbank

2012	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelses						
Gjeld til kredittinstitusjoner		-214	-10	-116	-650	-990
Innskudd fra og gjeld til kunder	-27 548		-620			-28 168
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		-721	-1 106	-5 393	-1 350	-8 570
Derivater knyttet til forpliktelses		23	65	155	19	262
Forpliktelses ved periodeskatt			-114			-114
Andre forpliktelses		-154	-150	-21	-249	-574
Sum kontantstrøm forpliktelses	-27 548	-1 066	-1 935	-5 375	-2 230	-38 154

Konsern

2012	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelses						
Gjeld til kredittinstitusjoner		-214	-10	-116	-650	-990
Innskudd fra og gjeld til kunder	-27 517		-620			-28 137
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		-721	-1 106	-5 393	-1 350	-8 570
Derivater knyttet til forpliktelses		23	65	155	19	262
Forpliktelses ved periodeskatt			-117			-117
Andre forpliktelses		-194	-276	-21	-260	-751
Sum kontantstrøm forpliktelses	-27 517	-1 106	-2 064	-5 375	-2 241	-38 303

Morbank

2011	På fore- spørsel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelses						
Gjeld til kredittinstitusjoner		-1 060	-1 184	-200	-795	-3 240
Innskudd fra og gjeld til kunder	-25 244		-798			-26 042
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		-650	-518	-5 750	-1 594	-8 512
Derivater knyttet til forpliktelses		4	21	66	10	101
Forpliktelses ved periodeskatt			-83			-83
Andre forpliktelses			-194	-23	-395	-612
Sum kontantstrøm forpliktelses	-25 244	-1 707	-2 756	-5 907	-2 774	-38 387

Konsern

2011	På fore- spørrel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
Kontantstrømmer knyttet til forpliktelser						
Gjeld til kredittinstitusjoner		-1 058	-1 184	-200	-795	-3 238
Innskudd fra og gjeld til kunder	-25 109		-798			-25 907
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		-650	-518	-5 750	-1 594	-8 512
Derivater knyttet til forpliktelser		4	21	66	10	101
Forpliktelser ved periodeskatt			-88			-88
Andre forpliktelser			-342	-23	-418	-783
Sum kontantstrøm forpliktelser	-25 109	-1 705	-2 909	-5 907	-2 797	-38 426

Note 19 - Forfallsanalyse av eiendeler og forpliktelser**Morbank**

2012	På forespørrel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Konter og fordringer på sentralbanker	236					236
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	25	3 244	93	134		3 496
Brutto utlån til og fordringer på kunder	8 754	327	1 067	4 694	16 948	31 790
- Individuelle nedskrivninger	-62	-7	-3	-19	-43	-134
- Nedskrivninger på grupper av utlån				-98		-98
Netto utlån til og fordringer på kunder	8 692	320	1 064	4 577	16 905	31 558
Sertifikater, obligasjoner og rentefond		1 075	341	3 027	662	5 104
Finansielle derivater		78	13	247	176	513
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser					341	341
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					1 299	1 299
Investering i datterselskaper					340	340
Eiendeler holdt for salg			1			1
Eiendom, anlegg og utstyr				53	197	250
Goodwill og andre immaterielle eiendeler				1	125	126
Eiendel ved utsatt skatt			5	41		46
Andre eiendeler		6	242	56	28	332
Sum eiendeler	8 953	4 722	1 759	8 135	20 073	43 642
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	8	211			615	834
Innskudd fra og gjeld til kunder	28 168					28 168
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		671	5 076	908	1 383	8 038
Finansielle derivater		23	11	39	120	193
Forpliktelser ved periodeskatt			114			114
Annen gjeld og balanseført forpliktelse		154	150	21	249	574
Sum gjeld	28 176	1 059	5 351	968	2 367	37 921

Konsern

2012	På fore- spørrel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	236					236
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	25	42	93	134	0	294
Brutto utlån til og fordringer på kunder	8 764	472	1 312	6 939	17 968	35 455
- Individuelle nedskrivninger	-62	-7	-15	-19	-43	-146
- Nedskrivninger på grupper av utlån				-109		-109
Netto utlån til og fordringer på kunder	8 702	465	1 297	6 811	17 925	35 200
Sertifikater, obligasjoner og rentefond		1 075	341	3 027	662	5 104
Finansielle derivater		78	13	247	176	513
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser					341	341
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					1 558	1 558
Investering i datterselskaper						0
Eiendeler holdt for salg			1			1
Eiendom, anlegg og utstyr				67	205	272
Goodwill og andre immaterielle eiendeler				1	198	199
Eiendel ved utsatt skatt			2	41		43
Andre eiendeler		26	242	56	28	352
Sum eiendeler	8 963	1 685	1 989	10 383	21 093	44 113
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	7	211			615	833
Innskudd fra og gjeld til kunder	28 137					28 137
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		671	908	5 076	1 383	8 038
Finansielle derivater		23	11	39	120	193
Forpliktelse ved periodeskatt			117			117
Annen gjeld og balanseført forpliktelse		194	276	21	260	751
Sum gjeld	28 144	1 100	1 312	5 135	2 378	38 069

Morbank

2011	På forespørrel	Under 3 måneder	3-12 måneder	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	372					372
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	35	2 975				3 010
Brutto utlån til og fordringer på kunder	5 791	195	240	2 023	23 567	31 816
- Individuelle nedskrivninger	-119	-4	-22	-16	-50	-211
- Nedskrivninger på grupper av utlån				-102		-102
Netto utlån til og fordringer på kunder	5 672	191	218	1 905	23 517	31 503
Sertifikater, obligasjoner og rentefond		1 537	388	2 375	935	5 235
Finansielle derivater		30	31	212	103	376
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	56				256	312
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					1 100	1 100
Investering i datterselskaper					342	342
Eiendeler holdt for salg						0
Eiendom, anlegg og utstyr				49	200	249
Goodwill og andre immaterielle eiendeler				2	108	110
Eiendel ved utsatt skatt			7	62		69
Andre eiendeler			151		13	164
Sum eiendeler	6 135	4 733	795	4 605	26 574	42 842
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	10	1 017	1 918	65		3 010
Innskudd fra og gjeld til kunder	26 042					26 042
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		590	306	5 216	1 485	7 598
Finansielle derivater		30	54	32	108	225
Forpliktelse ved periodeskatt			83			83
Annen gjeld og balanseført forpliktelse			194	23	395	612
Sum gjeld	26 053	1 637	2 556	5 337	1 989	37 570

Konsern

2011	På fore- spørrel	Under 3 måned	3-12 måned	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	372					372
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	35	329				364
Brutto utlån til og fordringer på kunder	5 791	200	431	3 915	24 449	34 786
- Individuelle nedskrivninger	-119	-4	-34	-16	-50	-223
- Nedskrivninger på grupper av utlån				-112		-112
Netto utlån til og fordringer på kunder	5 672	196	397	3 787	24 399	34 451
Sertifikater, obligasjoner og rentefond		1 537	388	2 375	935	5 235
Finansielle derivater		30	31	212	103	376
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	56				256	312
Investering i tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet					1 329	1 329
Investering i datterselskaper						0
Eiendeler holdt for salg						0
Eiendom, anlegg og utstyr				64	208	272
Goodwill og andre immaterielle eiendeler				2	168	170
Eiendel ved utsatt skatt			7	75		82
Andre eiendeler			265		13	278
Sum eiendeler	6 135	2 092	1 088	6 515	27 411	43 241
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner	10	1 015	1 918	65		3 008
Innskudd fra og gjeld til kunder	25 907					25 907
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		590	306	5 216	1 485	7 598
Finansielle derivater		30	54	32	108	225
Forpliktelser ved periodeskatt			88			88
Annen gjeld og balanseført forpliktelse			342	23	418	783
Sum gjeld	25 917	1 635	2 709	5 337	2 012	37 609

Note 20 - Netto renteinntekter

Morbank			Konsern	
2011	2012	Renteinntekter	2012	2011
179	159	Renter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	55	98
1 584	1 607	Renter av utlån til og fordringer på kunder	1 832	1 765
131	146	Renter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	146	131
43	29	Inntektsførte renter på nedskrevne utlån	29	43
		Andre renteinntekter og lignende inntekter		
1 937	1 942	Sum renteinntekter	2 062	2 037
Rentekostnader				
160	72	Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	71	160
674	785	Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	781	669
232	250	Renter på utstedte verdipapirer	250	232
		Avgifter til bankenes sikringsfond		
	1	Andre rentekostnader og lignende kostnader	5	5
1 066	1 108	Sum rentekostnader	1 107	1 066
871	834	Sum netto renteinntekter	955	971

Note 21 - Netto provisjons- og andre driftsinntekter

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Provisjonsinntekter		
11	13	Garantiprovisjon	13	10
6	6	Verdipapirromsetning	6	6
101	100	Betalingsformidling	100	101
49	57	Liv- og forsikringsprodukter	57	49
40	108	Provisjon fra lån overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS	108	40
11	11	Andre provisjonsinntekter	11	11
218	295	Sum provisjonsinntekter	294	217
		Provisjonskostnader		
23	21	Betalingsformidling	21	23
8	8	Andre provisjonskostnader	24	22
31	29	Sum provisjonskostnader	44	45
		Andre driftsinntekter		
4	4	Driftsinntekter fast eiendom	4	4
		Eiendomsomsetning	59	57
		Inntekt fra regnskapstjenester	101	48
	1	Leieinntekter	1	
1	11	Gevinst anleggsmidler	11	1
4	5	Andre driftsinntekter	9	3
9	21	Sum andre driftsinntekter	185	113
196	287	Sum netto provisjons- og andre driftsinntekter	435	285

Note 22 - Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Verdiendring på renteinstrumenter		
-1	69	Obligasjoner og sertifikater utpekt til virkelig verdi over resultatet	69	-1
-34	-223	Verdipapirgjeld utpekt til virkelig verdi over resultatet	-223	-34
11	7	Fastreuteutlån utpekt til virkelig verdi over resultatet	7	11
-1	-1	Fastreuteinnskudd utpekt til virkelig verdi over resultatet	-1	-1
		Verdiendring på derivater/sikring		
-26	-16	Netto verdiendring på derivater som sikrer obligasjoner (eiendeler)	-16	-26
85	73	Netto verdiendring på derivater som sikrer innlån	73	85
-2	16	Garantiforpliktelse Eksportfinans	16	-2
2	2	Netto verdiendring på øvrige derivater	2	2
		Inntekter fra egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultatet		
	0	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter holdt for omsetning	0	
-1	2	Verdiendring på egenkapitalinstrumenter holdt for omsetning	2	-1
34	-70	Sum netto inntekter fra finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet	-70	34
22	7	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	7	22
-7	-5	Gevinst/tap ved realisasjon av egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	-5	-7
7	3	Nedskrivning og reversering av tidligere nedskrivninger av egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	3	7
22	5	Sum netto inntekter fra egenkapitalinstrumenter tilgjengelig for salg	5	22
108	93	Inntekter fra eierinteresser	95	76
16	13	Netto inntekter fra valutahandel	13	16
180	41	Sum netto resultat fra finansielle eiendeler og forpliktelser	43	148

Note 23 - Personalkostnader og ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
265	242	Lønn	346	335
34	37	Arbeidsgiveravgift	50	44
42	36	Pensjonskostnader (note 24)	38	48
16	16	Sosiale kostnader	23	19
357	331	Sum personalkostnader	457	446
516	497	Gjennomsnittlig antall ansatte	700	708
479	462	Antall årsverk per 31.12.	659	661
510	484	Antall ansatte per 31.12.	698	701

Ytelser til konsernledelsen 2012 (1000 kr)

Tittel/navn	Lønn og andre kortsiktige ytelser	Andre godtgjørelser	Opptjente pensjonsrettigheter siste år	Styre-honorar i døtre og lignende	Lån	Garantier
Administrerende direktør Richard Heiberg	2 616	128	1 191		200	
Direktør Bedriftsmarked Nils Arne Nordheim	1 993	24	185	90	699	
Direktør Personmarked Kari E. Gisnås	1 265	19	289	80	2 002	
Direktør Økonomi og Finans Tore Anstein Dobloug	1 174	19	231			
Direktør Organisasjon og HR Eldar Kjendlie	1 140	22	143	50	992	
Driftsdirektør Dag-Arne Hoberg	1 157	22	312	45	2 006	
Direktør Risikostyring Vidar Nordheim	1 095	22	159		1 769	
Banksjef Tor Morten Nygård	980	22	246		3 531	
Informasjonsdirektør Siv Stenseth	854	17	250		1 744	
Adm dir EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS Magnus Aasen	876	28	95		672	
Adm dir SpareBank 1 Finans Østlandet AS Hans Olav Wedvik	1 162	24	218		13 465	
Adm dir Consis AS Ove Jahnsen	1 025	5	45			
Adm dir Consis AS Geir Schølberg	328		34	20		

2011 (1000 kr)

Tittel/navn	Lønn og andre kortsiktige ytelser	Andre godtgjørelser	Opptjente pensjonsrettigheter siste år	Styre-honorar i døtre og lignende	Lån	Garantier
Administrerende direktør Richard Heiberg	2 413	120	428		1 500	
Direktør Bedriftsmarked Nils Arne Nordheim	1 834	18	183	90	733	
Direktør Personmarked Kari E. Gisnås	1 270	17	285	75	2 149	
Direktør Økonomi og Finans Tore Anstein Dobloug	1 191	16	228			
Direktør Organisasjon og HR Eldar Kjendlie	1 162	18	141	50	1 197	
Driftsdirektør Dag-Arne Hoberg	1 193	18	308		1 577	
Direktør Risikostyring Vidar Nordheim	919	19	183		1 720	
Banksjef Tor Morten Nygård	975	18	243		2 666	
Informasjonsdirektør Siv Stenseth	838	19	247		1 679	
Adm dir EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS Nils Børresen	1 217	21	199			
Adm dir SpareBank 1 Finans Østlandet AS Hans Olav Wedvik	1 093	21	215		12 032	
Adm dir Consis AS Ove Jahnsen *	251	1	12			
Adm dir Consis AS Geir Schølberg (konst.) **	709	8	36	8		

* Fom 10.10.2011

** Tom 09.10.2011

Av sum utlån til konsernledelsen er 6 mill kroner overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS i 2012 (6 mill kroner i 2011)

**Ytelser til styret og kontrollkomiteen
2012 (1000 kr)**

Tittel/navn	Honorar	Andre godtgjørelser	Lån	Garantier
Styret:				
Styreleder Siri J. Strømmevold	226		2 304	
Nestleder Bjørnar Håkensmoen	133			
Styremedlem Aud Christensen	118			
Styremedlem Nina Cecilie Lier	172		8	
Styremedlem Jan Wibe	129		1	
Styremedlem Grethe G. Fossum	118			
Styremedlem Espen B. Larsen (ansatt, inkl i lønn)	129		4 447	
Varamedlem Sverre Bjørnstad	14			
Varamedlem Morten Herud	7			
Varamedlem Ola Reidar Gulli (ansatt, inkl i lønn)	78		582	
Kontrollkomite:				
Leder Vidar Brobakken	94			
Nestleder Mikael Løken	54			
Gro Svarstad	69			
Jan Erik Myrvold	58		9	
Valborg Berthelsen	68		7	
Varamedlem Marit Johnsrud				
Varamedlem Anne Grete Melbye				
Varamedlem Gry Torgals			1 275	
Varamedlem Bodil Helene Andersen			718	
Varamedlem Gunn S. Hvamstad			1 105	

2011 (1000 kr)

Tittel/navn	Honorar	Andre godtgjørelser	Lån	Garantier
Styret:				
Styreleder Gunnar Martinsen	219		27	
Nestleder Trond Hagerud	161		110	
Styremedlem Siri J. Strømmevold	129		2 610	
Styremedlem Nina Cecilie Lier	154			
Styremedlem Jan Wibe	120		2 079	
Styremedlem Grethe G. Fossum	120			
Styremedlem Espen B. Larsen (ansatt, inkl i lønn)	121		3 870	
Varamedlem Aud Christensen	93			
Varamedlem Jarle Dalløkken	7			
Varamedlem Ola Reidar Gulli (ansatt, inkl i lønn)	70		673	
Kontrollkomite:				
Leder Pål Johnsrud	120			
Nestleder Anders Brinck	65			
Gro Svarstad	66			
Jan Erik Myrvold	66		2	
Valborg Berthelsen	65			
Varamedlem Mikael Løken				
Varamedlem Morten Kongsrud			3 080	
Varamedlem Kirsten Walmann			320	
Varamedlem Bodil Helene Andersen			724	
Varamedlem Gunn S. Hvamstad			956	

Av sum utlån til styret og kontrollkomite er 4 mill kroner overført til SpareBank 1 Boligkreditt AS i 2012 (4 mill kroner i 2011).

Ytelser til representantskapet (1000 kr)	2012	2011
Representantskapets leder Jonny Holen (2012)	2	22
Øvrige medlemmer	2-46	2-38

Alle overnevnte ytelser til ledende ansatte og tillitsvalgte, bortsett fra lån og garantier, er arbeidsgiveravgiftspliktige.

Godtgjøringsordning i henhold til "Forskrift om godtgjøringsordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond"

Ledende ansatte m.v som faller inn under forskriftens definisjon mottar godtgjørelse i form av fast lønn, og er medlemmer i bankens ordinære pensjonsordninger. Det er ikke etablert ordninger med variable lønnelementer for ledere, og det er heller ikke etablert særskilte pensjonsordninger. Det er heller ikke etablert andre særskilte administrative ordninger for denne gruppen. Lønnsvilkårene vurderes gjennom årlige prosesser på slutten av året- endringer gis normalt med effekt fra 1.januar påfølgende år. Vurderingene skjer med utgangspunkt i bankens lønnspolitikk og beskrevne prosesser.

Note 24 - Pensjoner

Ytelsesbasert ordning

Pensjonsordningen administreres ved egen pensjonskasse, og gir rett til bestemte fremtidige pensjonsytelser fra fylte 67 år. I ordningen inngår også uførepensjon etter nærmere bestemte regler. Konsernets ytelsesbaserte pensjonsordning sikrer de fleste medlemmene en pensjon på ca 70 prosent av sluttlønn opptil 12G. Ytelsesordningen er lukket for nye medlemmer.

Innskuddsbasert ordning

Innskuddsbaserte pensjonsordninger innebærer at konsernet ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig tilskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelser knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte forpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger kostnadsføres direkte. Konsernet har tilbudt innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte siden 1. juli 2008.

Avtalefestet førtidspensjon

Bank- og finansnæringen har inngått avtale om avtalefestet pensjon (AFP). Ordningen dekker førtidspensjon fra 62 til 67 år. Bankens ansvar er 100 prosent av pensjonen som utbetales mellom 62 og 64 år og 60 prosent av pensjonen som utbetales mellom 65 og 67 år. Opptak av nye pensjonister opphørte med virkning fra 01.01.2011.

Avtalefestet førtidspensjon ny ordning

Lov om statstilskudd til arbeidstakere som tar ut avtalefestet pensjon i privat sektor (AFP-tilskuddsloven) trådte i kraft 19. februar 2010. Arbeidstakere som tar ut AFP med virkningstidspunkt i 2011 eller senere, vil bli gitt ytelser etter den nye ordningen. Ny AFP-ordning utgjør et livsvarig påslag på Folketrygden og kan tas ut fra 62 år. Arbeidsgivernes premie skal fastsettes som en prosentandel av lønnsutbetalinger mellom 1G og 7,1G. I tråd med anbefalinger fra Regnskapsstiftelsen er det ikke foretatt avsetning for konsernets reelle AFP-forpliktelse. Dette skyldes at Felleskontoret for LO/NHO så langt ikke har foretatt de nødvendige beregningene.

I tillegg har konsernet pensjonsforpliktelser overfor førtidspensjonister og enkelte arbeidstakere med lønn over 12G.

For nærmere omtale av konsernets pensjonsordninger se note 2 om regnskapsprinsipper samt note 23 personalkostnader.

Innskuddsbasert pensjon fra 01.07.2008

Lønn mellom 1 og 6 G	5%
Lønn mellom 6 og 12 G	8%

Lønn inkluderer faste tillegg, men omfatter ikke overtid, trekkpliktige naturalytelser og utgiftsgodtgjørelser for øvrig.

Lukket pensjonsordning omfatter	Morbank	Konsern
Ansatte	366	405
Pensjonister	226	227

Til grunn for beregning av kostnader og forpliktelse for lukket pensjonsordning ligger følgende forutsetninger:

Økonomiske forutsetninger 31.12	01.01.13	01.01.12	01.01.11	01.01.10
Diskonteringsrente	3,90 %	2,60 %	4,00 %	4,40 %
Forventet avkastning på midlene*	3,90 %	4,20 %	4,30 %	4,80 %
Forventet fremtidig lønnsutvikling	3,50 %	3,50 %	4,00 %	4,50 %
Forventet G-regulering	3,25 %	3,25 %	3,75 %	4,25 %
Forventet pensjonsregulering	3,25 %	3,25 %	3,75 %	4,25 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %	14,10 %	14,10 %
Forventet frivillig avgang	2,00 %	2,00 %	2,00 %	2,00 %
Forventet AFP-uttak fra 62 år	0,00 %	0,00 %	0,00 %	25,00 %
Benyttet uførhetstabell	IR02	IR02	IR02	IR02
Benyttet dødelighetstabell	Forsterket K2005	K2005	K2005	K2005

*Forventet avkastning er beregnet utfra gjennomsnittet av faktisk avkastning siste seks år. Fra og med 2013 er avkastning på midlene lik diskonteringsrenten ved beregning av kostnad og forpliktelse.

De tidspunktene som er angitt ovenfor angir fra hvilket tidspunkt forpliktelsen beregnes med endrede forutsetninger. Dette innebærer eksempelvis at pensjonsforpliktelsen per 31.12.2012 er neddiskontert med de forutsetninger som gjelder 01.01.2013, mens årskostnaden for 2012 er basert på de forutsetninger som gjaldt ved årets begynnelse. Sparebanken Hedmark valgte å ta i bruk OMF-renten som diskonteringsrente da dette ble tillatt i desember 2012. NRS gjorde en fornyet vurdering av markedet for foretaksobligasjoner som følge av innspill fra markedsaktører med hensyn til fremveksten av markedet for obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Disse aktørene hadde kommet til at markedet for OMF er tilstrekkelig dypt og prisingen pålitelig. NRS kan etter dette ikke avvise at markedsrenten på OMF kan anvendes ved beregning av diskonteringsrenten. For Sparebanken Hedmark utgjør endring fra bruk av rente på statsobligasjoner til OMF-renten på forpliktelsen per 31.12.2012 med ca 200 millioner kroner.

Pensjonskostnad
Sikret ordning

Morbank		Konsern	
2011	2012	2012	2011
24	25	30	28
27	20	21	28
-21	-21	-22	-22
	1	1	
		-6	
4	4	4	4
34	29	28	39

Faktisk avkastning på pensjonsmidler:

4,6 %	3,8%	3,8%	4,6 %
-------	------	------	-------

Usikret ordning

Morbank		Konsern	
2011	2012	2012	2011
1			1
2	1	1	2
3	3	6	4
2	3	3	2
8	7	10	9

Sum sikret og usikret ordning

Morbank		Konsern	
2011	2012	2012	2011
25	25	30	29
29	21	22	30
-21	-21	-22	-22
	1	1	
3	3	6	4
2	3	3	2
		-6	
4	4	4	4
42	36	38	48

Pensjonsforpliktelse

Sikret ordning

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
681	795	Brutto forpliktelse 01.01.	833	712
24	26	Årets pensjonsopptjening	30	28
27	20	Renter på pensjonsforpliktelse	21	28
-16	-17	Utbetalte pensjoner	-17	-16
79	-119	Estimatavvik ført mot egenkapitalen	-136	81
795	705	Brutto forpliktelse 31.12	731	833
472	490	Verdi av pensjonsmidlene 01.01	507	486
33	47	Innbetalt til ordningen	51	36
21	21	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	21	22
	-1	Administrasjonskostnader	-1	
-16	-17	Utbetalte pensjoner	-17	-16
-20	-16	Estimatavvik ført mot egenkapitalen	-21	-21
490	524	Verdi av pensjonsmidlene 31.12	541	507
30	43	Arbeidsgiveravgiftsforpliktelse 01.01	45	32
-5	-7	Arbeidsgiveravgift på innbetalt pensjonspremie	-6	-5
14	-14	Arbeidsgiveravgift på estimatavvik	-14	14
4	4	Arbeidsgiveravgift på årets pensjonskostnad	5	4
43	26	Arbeidsgiveravgiftsforpliktelse 31.12	29	45
239	348	Netto pensjonsforpliktelse sikret ordning 01.01	371	258
348	207	Netto pensjonsforpliktelse sikret ordning 31.12	220	371

Premieoverføringer i 2013 anslås til 36 millioner kroner for banken og 40 millioner kroner for konsernet.

Usikret ordning

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
50	42	Brutto forpliktelse 01.01	42	50
1		Årets pensjonsopptjening		1
2	1	Renter på pensjonsforpliktelse	1	2
-11	-13	Utbetalte pensjoner	-13	-12
	6	Planendring		
	6	Estimatavvik ført mot egenkapitalen	6	
42	36	Brutto forpliktelse 31.12	36	41
7	6	Arbeidsgiveravgiftsforpliktelse 01.01	6	7
-2	-2	Arbeidsgiveravgift på pensjonsutbetalinger	-2	-2
	1	Arbeidsgiveravgift på estimatavvik	1	
		Arbeidsgiveravgift på resultatført effekt av ny AFP-ordning		
1	0	Arbeidsgiveravgift på årets pensjonskostnad		1
6	5	Arbeidsgiveravgiftsforpliktelse 31.12	5	6
57	48	Netto pensjonsforpliktelse usikret ordning 01.01	48	57
47	41	Netto pensjonsforpliktelse usikret ordning 31.12	41	47

Sum sikret og usikret ordning

Morbank			Konsern	
2011	2012	Sammendrag forpliktelse	2012	2011
296	395	Netto pensjonsforpliktelse 01.01	418	315
395	249	Netto pensjonsforpliktelse 31.12	261	418

Aktuarielle gevinster og tap (estimatendringer)

Morbank			Konsern	
2011	2012	Sammendrag forpliktelse	2012	2011
-113	110	Periodens aktuarielle gevinster og tap før skatt innregnet over utvidet resultat	118	-121
187	77	Kumulative aktuarielle gevinster og tap før skatt innregnet over utvidet resultat	82	200

Morbank	2012	2011	2010	2009	2008
Nåverdi pensjonsforpliktelse	773	885	767	765	875
Virkelig verdi av pensjonsmidler	524	490	472	429	425
Underskudd/overskudd	249	395	296	293	446
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	-129	90	-7	-57	100
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	-18	-23	5	-5	-19

Konsern	2012	2011	2010	2009	2008
Nåverdi pensjonsforpliktelse	801	925	791	787	899
Virkelig verdi av pensjonsmidler	541	507	482	438	428
Underskudd/overskudd	261	418	309	349	470
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	-148	93	-9	-65	100
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	-24	-24	2	-5	-18

Sammensetning av pensjonsmidler i konsernet	2012	2011
Rentefond	34,60 %	33,40 %
Aksjer	0,60 %	0,60 %
Omløpsobligasjoner	16,20 %	12,70 %
Sertifikater	24,70 %	22,90 %
Pengemarked	23,80 %	30,40 %
Annet	0,10 %	

Note 25 - Andre driftskostnader

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
44	38	Eksterne tjenester	41	47
49	39	Ekstern databehandling	40	50
34	40	Markedsføring	64	50
25	25	Porto/frakt/tlf/datalinjer	29	29
45	68	EDB-utstyr/programvare	72	47
26	29	Avskrivninger (note 33 og 34)	36	32
9	9	Leiebetalinger *	26	18
19	18	Driftskostnader faste eiendommer	18	19
16	20	Formueskatt	20	16
40	35	Andre driftskostnader	62	61
308	321	Sum andre driftskostnader	407	369
		Godtgjørelse til revisor (1000 kroner)		
668	816	Lovpålagt revisjon	1 813	1 116
		Andre attestasjonstjenester	91	485
47	100	Andre tjenester	392	156
714	916	Sum inklusiv merverdiavgift	2 295	1 757

* Spesifikasjon på leiebetalinger for 2012 (1000 kr):

Morbank		Konsern	
Leie av lokaler	6	Leie av lokaler	12
Leie maskiner	0	Leie maskiner	8
Leie parkeringsplass	0	Leie parkeringsplass	0
Strøm/brensel leide lokaler	1	Strøm/brensel leide lokaler	1
Andre driftsutgifter leide lokaler	2	Andre driftsutgifter leide lokaler	4
Reperasjon og vedlikehold	0	Reperasjon og vedlikehold	0
Sum leiebetalinger	9	Sum leiebetalinger	26

Note 26 - Skatt

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
537	479	Resultat før skattekostnad	527	539
-107	-100	+/-permanente forskjeller *	-74	-124
-18	-82	+/- endring i midlertidige forskjeller	-153	15
-113	110	+/- endring i midlertidige forskjeller ført direkte mot egenkapitalen	116	-115
299	407	Årets skattegrunnlag/skattepliktig inntekt	416	316
83	114	Herav betalbar skatt 28%	117	88
18	23	+/- endring i utsatt skatt	39	10
2	1	For mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år	1	2
-2		For mye/lite avsatt utsatt skatt tidligere år		-2
32	-22	+/- endring som ikke føres over resultatregnskapet	-33	31
133	116	Årets skattekostnad	124	130
		Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 28 % av resultat før skatt		
2011	2012		2012	2011
150	134	28% av resultat før skatt	148	151
-17	-27	28% av permanente forskjeller *	-21	-21
2	1	For mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år	1	2
-2		For mye/lite avsatt utsatt skatt tidligere år	-4	-2
133	109	Resultatført periodeskatt	124	130
25 %	23 %	Effektiv skattesats i %	23 %	24 %
		Sammensetning av balanseført utsatt skatt		
2011	2012		2012	2011
-110	-70	Utsatt skattefordel som reverserer om mer enn 12 mnd	-96	-129
-7	-5	Utsatt skattefordel som reverserer om mindre enn 12 mnd	-5	-7
-117	-75	Sum utsatt skattefordel	-101	-136
48	29	Utsatt skatt som reverserer om mer enn 12 mnd	55	54
		Utsatt skatt som reverserer om mindre enn 12 mnd	3	
48	29	Utsatt skatt	59	54
-69	-46	Netto eiendel ved utsatt skatt/utsatt skattefordel	-43	-82
		Spesifikasjon over midlertidige forskjeller		
2011	2012		2012	2011
5	12	Gevinst-/tapskonto	12	3
-395	-249	Netto pensjonsforpliktelse	-261	-405
9	15	Driftsmidler	119	59
136	59	Andre midlertidige forskjeller	21	85
		Fremførbart underskudd	-44	-33
-245	-163	Sum midlertidige forskjeller	-152	-292
28 %	28 %	Anvendt skattesats	28 %	28 %

* Inkluderer skattefritt utbytte, ikke fradragsberettigede kostnader, netto skattefri gevinst ved realisasjon av aksjer innenfor EØS-området, samt fradrag for resultatandel knyttet til tilknyttede selskaper (resultatandel trekkes ut ettersom den allerede er skattlagt hos det enkelte selskap).

Formueskatt blir etter IFRS-regelverket klassifisert som en avgift og ikke som en skattekostnad. Formueskatten for 2012 er kostnadsført med 20 mill kroner (16 mill kr i 2011) og klassifisert som andre driftskostnader.

Note 27 - Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Morbank	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Totalt
	Holdt for omsetning	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			
2012						
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker				236		236
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				3 496		3 496
Brutto utlån til og fordringer på kunder		1 812		29 978		31 790
- Individuelle nedskrivninger				-134		-134
- Nedskrivninger på grupper av utlån				-98		-98
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	1 812	0	29 746		31 558
Sertifikater, obligasjoner og rentefond		5 053		51		5 104
Finansielle derivater	513					513
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser			341			341
Sum eiendeler	513	6 865	341	33 528		41 248
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner				834		834
Innskudd fra og gjeld til kunder		635		27 533		28 168
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		8 038				8 038
Finansielle derivater	193					193
Sum gjeld	193	8 673	0	28 367		37 232

Konsern	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Totalt
	Holdt for omsetning	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg			
2012						
Eiendeler						
Kontanter og fordringer på sentralbanker				236		236
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				294		294
Brutto utlån til og fordringer på kunder		1 812		33 643		35 455
- Individuelle nedskrivninger				-146		-146
- Nedskrivninger på grupper av utlån				-109		-109
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	1 812	0	33 388		35 200
Sertifikater, obligasjoner og rentefond		5 053		51		5 104
Finansielle derivater	513					513
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser			341			341
Sum eiendeler	513	6 865	341	33 968		41 688
Gjeld						
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner				833		833
Innskudd fra og gjeld til kunder		635		27 502		28 137
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		8 038				8 038
Finansielle derivater	193					193
Sum gjeld	193	8 673	0	28 335		37 200

Morbank	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				Totalt
	Holdt for omsetning	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	
2011					
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				372	372
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				3 010	3 010
Brutto utlån til og fordringer på kunder		1 209		30 607	31 816
- Individuelle nedskrivninger				-211	-211
- Nedskrivninger på grupper av utlån				-102	-102
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	1 209	0	30 294	31 503
Sertifikater, obligasjoner og rentefond		5 235			5 235
Finansielle derivater	376				376
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	4		308		312
Sum eiendeler	379	6 444	308	33 676	40 807
Gjeld					
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner				3 010	3 010
Innskudd fra og gjeld til kunder		798		25 244	26 042
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		7 598			7 598
Finansielle derivater	225				225
Sum gjeld	225	8 396	0	28 254	36 875

Konsern	Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet				Totalt
	Holdt for omsetning	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	
2011					
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker				372	372
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				364	364
Brutto utlån til og fordringer på kunder		1 209		33 577	34 786
- Individuelle nedskrivninger				-223	-223
- Nedskrivninger på grupper av utlån				-112	-112
Netto utlån til og fordringer på kunder	0	1 209	0	33 242	34 451
Sertifikater, obligasjoner og rentefond		5 235			5 235
Finansielle derivater	376				376
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser	4		308		312
Sum eiendeler	379	6 444	308	33 978	41 109
Gjeld					
Innskudd fra og gjeld til kredittinstitusjoner				3 008	3 008
Innskudd fra og gjeld til kunder		798		25 109	25 907
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		7 598			7 598
Finansielle derivater	225				225
Sum gjeld	225	8 396	0	28 117	36 738

Note 28 - Opplysninger om virkelig verdi

Morbank	Bokført verdi 2012	Virkelig verdi 2012	Bokført verdi 2011	Virkelig verdi 2011
EIENDELER				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	3 496	3 496	3 010	3 010
<i>Netto utlån til og fordringer på kunder:</i>				
PM	18 996	18 996	19 407	19 407
BM	12 562	12 562	12 096	12 096
Verdipapirer	5 445	5 445	5 546	5 546
Derivater	513	513	376	376
Sum finansielle eiendeler	41 012	41 012	40 435	40 435
FORPLIKTELSE				
Gjeld til kredittinstitusjoner	834	834	3 010	3 010
Innskudd fra og gjeld til kunder	28 168	28 168	26 042	26 042
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8 038	8 038	7 598	7 598
Derivater	193	193	225	225
Sum finansielle forpliktelser	37 232	37 232	36 875	36 875
Konsern				
	Bokført verdi 2012	Virkelig verdi 2012	Bokført verdi 2011	Virkelig verdi 2011
EIENDELER				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	294	294	364	364
<i>Netto utlån til og fordringer på kunder:</i>				
PM	20 694	20 694	20 840	20 840
BM	14 506	14 506	13 611	13 611
Verdipapirer	5 445	5 445	5 546	5 546
Derivater	513	513	376	376
Sum finansielle eiendeler	41 452	41 452	40 737	40 737
FORPLIKTELSE				
Gjeld til kredittinstitusjoner	833	833	3 008	3 008
Innskudd fra og gjeld til kunder	28 137	28 137	25 907	25 907
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	8 038	8 038	7 598	7 598
Derivater	193	193	225	225
Sum finansielle forpliktelser	37 200	37 200	36 738	36 738

Generelt

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi

Finansielle instrumenter, med unntak av kundeutlån og kundeinnskudd med flytende rente samt gjeld til kredittinstitusjoner, vurderes til virkelig verdi. For nærmere beskrivelse henvises til note 2 og 4.

Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi regnskapsføres til amortisert kost. For nærmere beskrivelse se note 2.

Amortisert kost innebærer verdsetting av balanseposter etter opprinnelig avtalte kontantstrømmer, eventuelt justert for nedskrivninger.

Verdsetting til virkelig verdi vil alltid være beheftet med usikkerhet.

Vurdering av virkelig verdi av poster ført til amortisert kost

Ved vurdering av virkelig verdi av poster ført til amortisert kost har vi delt inn i følgende: utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, utlån til kunder i personmarkedet og i bedriftsmarkedet, innskudd fra og gjeld til kunder og gjeld til kredittinstitusjoner.

Utlån til kunder og kredittinstitusjoner prises på ulike måter. Her følger en oversikt over ulike prismodeller fordelt på de ulike kategoriene:

- Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner prises med utgangspunkt i NIBOR.
- Utlån til kunder i personmarkedet prises med flytende og fast kunderente.
- Utlån til kunder i bedriftsmarkedet prises med flytende og fast kunderente samt at en del lån prises med utgangspunkt i NIBOR.

Alle fastrentelån bokføres til virkelig verdi i bankens regnskap.

Etter bankens vurdering har lån til person- og bedriftsmarkedet med flytende rente en riktig markedspris på balansetidspunktet. Begrunnelsen for dette er at den flytende renten kontinuerlig vurderes og justeres i henhold til rentenivået i kapitalmarkedet. Samlet sett har denne porteføljen etter bankens vurdering en riktig markedspris. De øvrige NIBOR-lånene kan reforhandles kontinuerlig. Banken tilstreber at disse lånene har rett markedspris til enhver tid.

Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra kunder

For innskudd fra kunder og gjeld til kredittinstitusjoner estimeres virkelig verdi lik bokført verdi siden disse i all hovedsak har flyende rente.

Basert på overnevnte vurderinger blir det ingen forskjell mellom bokført verdi og virkelig verdi i tabellen over.

Note 29 - Vurdering av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetoden. De ulike nivåene er definert som følger:

- Nivå 1: Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
- Nivå 2: Verdsettelse basert på andre observerbare faktorer enn notert pris (brukt i nivå 1) enten direkte (pris) eller indirekte (utledet fra priser) for eiendelen eller forpliktelsen.
- Nivå 3: Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder (ikke observerbare forutsetninger).

Alle beløp er like for morbank og konsern

2012					
Eiendeler		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet					
- Derivater			502	11	513
- Obligasjoner, sertifikater og rentefond			5 104		5 104
- Egenkapitalinstrumenter					0
- Fastrentelån			1 758		1 758
- Lån med rentegaranti				4	4
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg					
- Egenkapitalinstrumenter		78	12	251	341
Sum eiendeler		78	7 376	265	7 720
Forpliktelser		Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet					
- Derivater			193		193
- Verdipapirgjeld			8 038		8 038
- Fastrenteinnskudd			429		429
- Termininnskudd				206	206
Sum forpliktelser		0	8 660	206	8 866

2011 Eiendeler	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		376		376
- Obligasjoner, sertifikater og rentefond		5 235		5 235
- Egenkapitalinstrumenter	4			4
- Fastrentelån		1 202		1 202
- Lån med rentegaranti			7	7
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg				
- Egenkapitalinstrumenter	72	11	225	308
Sum eiendeler	76	6 823	233	7 132
Forpliktelser	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Derivater		221	4	225
- Verdipapirgjeld		7 598		7 598
- Fastrenteinnskudd		437		437
- Termininnskudd			361	361
Sum forpliktelser	0	8 256	365	8 621

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på markedspris på balansedagen. Et marked er betraktet som aktivt dersom markedskursene er enkelt og regelmessig tilgjengelige fra en børs, handler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på en armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs. Instrumenter inkludert i nivå 1 omfatter kun egenkapitalinstrumenter notert på Oslo Børs eller New York Stock Exchange klassifisert som holdt for omsetning eller tilgjengelig for salg.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og belager seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert i nivå 2.

Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3.

Verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter inkluderer:

- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar rentekurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved å se på nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkurs på balansedagen.
- Virkelig verdi av obligasjoner og sertifikater (eiendeler og forpliktelser) er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve, herunder inkludert en indikert kredittspread på utsteder fra et anerkjent meglerhus eller Reuters prissettingstjeneste.
- Virkelig verdi av fastrenteinnskudd og -utlån er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar swaprentekurve med tillegg for et implisitt påslag beregnet som differanse mellom referanserenten og rentegitt av bankens prislister på balansedagen.
- Andre teknikker, slik som multiplikatormodeller, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

Følgende tabeller presenterer endringene i instrumentene klassifisert i nivå 3:

2012	Lån med rentegaranti	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Sum
Inngående balanse	7	225	-4	-361	-132
Investeringer i perioden		6		361	367
Salg/innløsning i perioden	-4		-1	-205	-210
Gevinst eller tap ført i resultatet			16		16
Gevinst eller tap ført direkte mot totalresultatet		20			20
Utgående balanse	4	251	11	-206	59
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen			16		16

2011	Lån med rentegaranti	Egenkapital-instrumenter	Derivater	Termin-innskudd	Sum
Inngående balanse	12	246	-12	-224	22
Investeringer i perioden		5	10	224	239
Salg/innløsning i perioden	-5	-2		-361	-368
Gevinst eller tap ført i resultatet			-2		-2
Gevinst eller tap ført direkte mot totalresultatet		-24			-24
Utgående balanse	7	225	-4	-361	-133
Gevinst eller tap for perioden inkludert i resultatet for eiendeler eiet på balansedagen			-2		-2

Gevinst eller tap fra instrumenter klassifisert i nivå 3 ført over resultatet er i sin helhet inkludert i resultatlinjen "Netto resultat fra andre finansielle eiendeler og forpliktelser".

Note 30 - Sertifikater, obligasjoner og rentefond

Alle beløp er like for morbank og konsern.

Sertifikater, obligasjoner og rentefond fordelt på utstedersektor		2012	2011
Stat	Pålydende verdi	150	150
	Virkelig verdi	157	155
Annen offentlig utsteder	Pålydende verdi	1 253	945
	Virkelig verdi	1 271	951
Finansielle foretak	Pålydende verdi	2 793	3 090
	Virkelig verdi	2 889	3 151
Ikke-finansielle foretak	Pålydende verdi	791	990
	Virkelig verdi	786	977
Sum rentepapirer, pålydende verdi		4 987	5 175
Sum rentepapirer, virkelig verdi over resultatet		5 104	5 235

Virkelig verdi presenteres inklusive påløpte renter. Påløpte renter utgjør 43 mill kr i 2012, 52 mill kr i 2011. Se note 9 for nærmere spesifisering av risiko knyttet til rentepapirer.

Note 31 - Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser

Aksjer, andeler og andre egenkapitalinteresser er klassifisert som enten finansielle eiendeler holdt for omsetning (HFO) eller finansielle eiendeler tilgjengelig for salg (TFS).

Alle beløp er like for morbank og konsern.

	2012	2011
Til virkelig verdi over resultat		4
- Børsnoterte		4
Tilgjengelig for salg	341	308
- Børsnoterte	78	72
- Unoterte	262	236
Sum aksjer og andeler	341	312
Sum børsnoterte selskaper	78	76
Sum unoterte selskaper	262	236

	Klassi- fisering	Eier-andel (%)	Vår behold- ning (antall)	Ansk. kost (1000 kr)	Markedsverdi/ bokført verdi (1000kr)
Børsnoterte selskaper					
Visa Inc.	TFS	0,0 %	13 710	5 891	11 387
Sum børsnoterte aksjer				5 891	11 387
SpareBank 1 Ringerike Hadeland	TFS	0,3 %	41 388	5 126	4 609
Totens Sparebank	TFS	23,5 %	1 440 530	94 782	62 375
Sum børsnoterte egenkapitalbevis				99 908	66 984
Sum børsnoterte aksjer og egenkapitalbevis				105 799	78 371
Unoterte selskaper					
Argo ProAktiv	TFS		100 000	10 000	11 890
Eiendomskreditt AS	TFS	1,2 %	32 510	3 446	3 414
Eksportfinans ASA	TFS	1,3 %	3 499	52 127	54 934
Komm-In AS	TFS	23,7 %	5 000 000	5 000	5 000
Nets Holding AS	TFS	1,4 %	2 591 201	112 312	138 459
Nordito Property AS	TFS	3,1 %	313 715	10 666	9 095
Norgesinvestor IV AS	TFS	1,7 %	79 000	7 900	8 635
Norgesinvestor Opportunities AS	TFS	6,4 %	80 000	8 000	7 712
Norgesinvestor Pro AS	TFS	10,9 %	150 000	15 000	16 641
Øvrige	TFS			11 923	6 662
Sum ikke børsnoterte aksjer og andeler				236 374	262 442
Sum aksjer, andeler og egenkapitalbevis				342 173	340 813

Note 32 - Investeringer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Firma	Ansk. tidsp.	Forretnings- kontor	Eierandel i prosent
Investering i datterselskaper			
Aksjer eid av morbanken			
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS	1988	Hamar, Norge	100,00 %
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	1995	Hamar, Norge	100,00 %
Consis AS	2011	Hamar, Norge	60,00 %
Consis Credit AS	2012	Hamar, Norge	74,52 %
Vato AS	1981	Hamar, Norge	100,00 %
Investeringer i tilknyttede selskaper			
Bank 1 Oslo Akershus AS	2010	Oslo, Norge	12,00 %
SpareBank 1 Boligkreditt AS	2007	Stavanger, Norge	7,77 %
SpareBank 1 Kundesenter AS	2012	Stavanger, Norge	10,00 %
SpareBank 1 Kredittkort AS	2012	Trondheim, Norge	8,78 %
SpareBank 1 Verdipapirservice AS	2012	Oslo, Norge	8,90 %
Investeringer i felleskontrollert virksomhet			
Torggt 22 AS	2001	Hamar, Norge	50,00 %
SpareBank 1 Gruppen AS	2006	Oslo, Norge	12,00 %
SpareBank 1 Utvikling DA	2006	Oslo, Norge	11,30 %

Aksjer i datterselskaper morbank

Investeringer er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Det foretas full konsolidering i konsernregnskapet.

2012	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi 2012
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	285,0	285 000	3 679	3 362	107	59	27	285
Sum investering i kredittinstitusjoner			3 679	3 362	107	59	27	285
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS	0,5	500	29	19	59	54	3	8
Consis AS	12,5	750 000	94	60	99	97	5	37
Consis Credit AS	1,3	100 600	4	2	5	3	1	1
Vato AS	0,6	352	12	0	2	1	1	9
Sum investering i andre datterselskaper			139	81	165	155	10	55
Sum investeringer i konsernselskap morbank			3 818	3 443	272	214	37	340

2011	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi 2011
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	285,0	285 000	3 086	2 772	89	47	27	285
Sum investering i kredittinstitusjoner			3 086	2 772	89	47	27	285
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS	0,5	500	29	18	58	50	6	8
Consis AS	12,5	1 250 000	79	71	44	55	-9	40
Vato AS	0,6	352	12	0	2	2	0	9
Sum investering i andre datterselskaper			120	89	104	107	-3	57
Sum investeringer i konsernselskap morbank			3 206	2 861	193	154	24	342

Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er bokført til anskaffelseskost i morbanken. Konserntall er presentert etter egenkapitalmetoden.

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
1 009	1 100	Balanseført verdi per 01.01.	1 329	1 272
91	199	Tilgang/avgang	199	91
		Nedskrivning		
		EK-endringer	2	-48
		Resultatandel	95	76
		Utbetalt utbytte	-68	-62
1 100	1 299	Balanseført verdi per 31.12.	1 558	1 329

Inntekter fra investeringer i datterselskaper, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
53	52	Utbytte SpareBank 1 Gruppen AS		
		Res.andel SpareBank 1 Gruppen AS	60	59
		Res.andel SpareBank 1 Oslo Akershus AS	15	9
		Res.andel SpareBank 1 Boligkreditt AS	20	7
4	8	Utbytte SpareBank 1 Oslo Akershus AS		
5	7	Utbytte SpareBank 1 Boligkreditt AS		
3	6	Konsernbidrag/utbytte konsernet EM 1 Hedmark Eiendom AS		
43	27	Konsernbidrag/utbytte SB 1 Finans Østlandet AS		
	-8	Tap/gevinst ved salg eierandeler		
		Resultatandeler andre	1	1
108	93	Sum inntekt	95	76

Konsernets eierandeler i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

2012	Eierandel	Antall aksjer	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi 2012
Bank 1 Oslo Akershus AS	12,00 %	427 344	3 504	3 292	118	79	15	212
SpareBank 1 Boligkreditt AS	7,77 %	3 910 886	15	14	29	2	20	605
SpareBank 1 Kundesenter AS	10,00 %	966						0
SpareBank 1 Kredittkort AS	8,78 %	88						0
SpareBank 1 Verdipapirservice AS	8,90 %	5 874						3
Torggt 22 AS	50,00 %	8 000	20	8	2	1	0	12
SpareBank 1 Gruppen AS	12,00 %	234 768	5 604	4 961	1 397	1 301	60	713
SpareBank 1 Utvikling DA	11,30 %		59	47	75	75	0	13
			9 202	8 322	1 621	1 458	95	1 558

2011	Eierandel	Antall aksjer	Eiendeler	Gjeld	Sum inntekter	Sum kostnader	Selskapets årsresultat	Bokført verdi 2011
Bank 1 Oslo Akershus AS	12,00 %	409 667	3 383	3 193	95	75	9	190
SpareBank 1 Boligkreditt AS	7,96 %	3 000 822	12	11	12	2	7	457
Fageråsen Invest AS	36,00 %	360	31	28	1	1	0	0
Engerdal Høvleribygge AS	20,00 %	400						0
Torggt 22 AS	50,00 %	8 000	20	9	2	1	0	12
SpareBank 1 Gruppen AS	12,00 %	224 448	5 039	4 452	1 077	1 030	59	657
SpareBank 1 Utvikling DA	11,30 %		62	50	65	65	0	13
			8 547	7 742	1 251	1 175	76	1 329

Note 33 - Eiendom, anlegg og utstyr

Morbank			Konsern			
Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totallt		Bygg, tomter og annen fast eiendom	Maskiner, inventar og transportmidler	Totallt
348	213	561	Anskaffelseskost 01.01.2011 *)	414	261	675
1	13	14	Tilgang	1	23	24
	15	15	Avgang	3	34	37
349	211	560	Anskaffelseskost 31.12.2011	412	250	662
140	164	304	Akkumulert av-og nedskrivning 01.01.2011 *)	195	182	377
9	13	22	Årets avskrivning	9	18	27
	15	15	Årets nedskrivning		15	15
			Årets avgang			
149	162	311	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2011	204	186	390
200	49	249	Balanseført verdi 31.12.2011	208	64	272
349	211	560	Anskaffelseskost 01.01.2012	412	250	662
13	19	32	Tilgang	14	24	38
17	7	24	Avgang	17	7	24
345	224	569	Anskaffelseskost 31.12.2012	409	267	676
149	162	311	Akkumulert av-og nedskrivning 01.01.2012	204	186	390
9	13	22	Årets avskrivning	9	20	29
			Årets nedskrivning			
10	4	14	Årets avgang	10	4	14
148	171	319	Akkumulert avskrivning og nedskrivning 31.12.2012	203	201	404
197	53	250	Balanseført verdi 31.12.2012	206	66	272
		0	Bygninger tilgjengelig for salg			0

*) Inngående verdier per 01.01.2011 i konsern er justert med verdier fra oppkjøpt datterselskap Consis AS

Sikkerhetsstillelse

Banken har ikke pantsatt eller akseptert andre rådighetsbegrensninger for sine anleggsmidler.

Anskaffelseskost av avskrevne eiendeler

Anskaffelseskost av fullt ut avskrevne eiendeler som fortsatt er i bruk i banken i 2012 utgjør 179 mill kroner. I 2011 utgjorde dette 168 mill kroner.

Bruttoverdi av anleggsmidler som er midlertidig ute av drift.

Konsernet har ikke anleggsmidler som midlertidig er ute av drift per 31.12.2012.

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
		Andre immaterielle eiendeler		
78	107	Anskaffelsekost 01.01.	107	78
29	23	Tilgang	26	29
		Avgang		
107	130	Anskaffelsekost 31.12.	133	107
15	19	Akkumulerte avskrivninger 01.01.	20	16
		Avgang akkumulerte avskrivninger		
4	7	Årets avskrivninger	7	4
19	26	Akkumulerte avskrivninger 31.12.	27	20
88	104	Andre immaterielle eiendeler 31.12.	106	87

Andre immaterielle eiendeler består i hovedsak av 55 millioner kroner knyttet til kjøp av kundeportefølje i Bank 1 Oslo Akershus AS, avdeling Hamar i 2006, 25 millioner kroner knyttet til kjøp av kundeportefølje fra SpareBank1 Ringerike Hadeland i oktober 2011, samt 23 millioner kroner knyttet til kjøp av kundeportefølje fra Bank1 Oslo Akershus AS på Årnes i oktober 2012.

Porteføljene avskrives over hhv 20 og 14 år.

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
110	126	Sum immaterielle eiendeler 31.12	202	170

Se note 4 for beskrivelse av verddivurderingsmodell for goodwill og immaterielle eiendeler.

Note 35 - Andre eiendeler

Morbank			Konsern	
2011	2012		2012	2011
13	28	Kapitalinnskudd pensjonskasse	28	13
82	161	Opptjente ikke mottatte inntekter	161	84
22	32	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	32	22
47	111	Øvrige eiendeler	131	61
164	332	Andre eiendeler	352	180

Note 36 - Innskudd fra og gjeld til kunder

Morbank			Konsern	
2011	2012	Innskudd fra og gjeld til kunder	2012	2011
25 243	27 532	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	27 506	25 112
784	620	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	620	784
14	16	Påløpte renter	11	11
26 042	28 168	Sum innskudd fra og gjeld til kunder	28 137	25 907
		Av totale innskudd utgjør innskudd utpekt til virkelig verdi over resultatet (FVO):		
437	429	<i>Fastrenteinnskudd, bokført verdi</i>	429	437
429	418	<i>Fastrenteinnskudd, pålydende verdi</i>	418	429
361	206	<i>Termininnskudd, bokført verdi</i>	206	361
354	200	<i>Termininnskudd, pålydende verdi</i>	200	354
2011	2012	Innskudd fordelt på sektor og næring	2012	2011
16 969	18 134	Lønnstakere o.l	18 134	16 969
2 514	2 843	Offentlig forvaltning	2 843	2 514
748	796	Primærnæringer	796	748
131	119	Trebearbeidende industri	119	131
362	405	Annen industri	405	362
454	598	Bygg og anlegg	598	454
252	116	Kraft- og vannforsyning	116	252
700	720	Varehandel	720	700
97	89	Hotell- og restaurantdrift	89	97
1 324	1 536	Eiendomsdrift	1 536	1 324
2 273	2 604	Forretningsmessig tjenesteyting	2 573	2 138
211	203	Transport og kommunikasjon	203	211
5	6	Øvrig virksomhet	6	5
26 042	28 168	Sum innskudd fordelt på sektor og næring	28 137	25 907
2011	2012	Innskudd fordelt på geografiske områder	2012	2011
22 518	24 259	Hedmark	24 233	22 386
428	515	Oppland	515	428
880	861	Akershus	861	880
1 906	2 180	Landet for øvrig	2 180	3 214
296	336	Utlend	336	296
14	16	Påløpte renter, ufordelt	11	11
26 042	28 168	Sum innskudd fordelt på geografiske områder	28 137	25 907

Note 37 - Gjeld ved utsettelse av verdipapirer

Morbank og konsern	2012	2011
Sertifikatgjeld		
- pålydende verdi	300	300
- virkelig verdi	307	306
Obligasjonsgjeld		
- pålydende verdi	7 346	7 148
- virkelig verdi	7 731	7 292
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, pålydende verdi	7 646	7 448
Sum gjeld ved utstedelse av verdipapirer, virkelig verdi	8 038	7 598
Gjennomsnittlig rente sertifikatgjeld	3,3 %	3,1 %
Gjennomsnittlig rente obligasjonsgjeld	3,3 %	3,3 %

Verdipapirgjeld fordelt på forfallstidspunkt	2012	2011
2012		873
2013	1 546	1 350
2014	1 250	1 250
2015	1 205	1 130
2016	1 345	1 345
2017	1 000	600
2018	1 030	630
2020	270	270
Sum verdipapirgjeld, pålydende verdi	7 646	7 448

Morbank og konsern

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2012	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2011
Sertifikatgjeld, nominell verdi	300	300	-300		300
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	7 346	1 075	-1 000	123	7 148
Opptjente renter	183			3	180
Verdijusteringer	209			239	-30
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	8 038	1 375	-1 300	365	7 598

Endring i verdipapirgjeld	31.12.2011	Emittert	Forfalt/ innløst	Øvrige endringer	31.12.2010
Sertifikatgjeld, nominell verdi	300	300	-900		900
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	7 148	1 850	-1 136	30	6 404
Opptjente renter	180			3	177
Verdijusteringer	-30			21	-51
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer, bokført verdi	7 598	2 150	-2 036	54	7 430

Verdipapirgjelden presenteres netto egenbeholdning. Virkelig verdi inkluderer påløpte renter (dirty price). All verdipapirgjeld er tatt opp i norske kroner.

Redusert nivå på omsetningsspreader i 2012 har isolert sett økt den virkelige verdien av bankens verdipapirgjeld med anslagsvis 88 millioner kroner. Anslaget tilsvarer en beregnet differanse mellom markedsverdi av verdipapirgjelden med utgangspunkt i balansedagens spreadkurve og estimert markedsverdi av samme beholdning med utgangspunkt i spreadkurven slik den var ved utgangen av 2011, eventuelt ved førstegangsinnregning for gjeld som ble utstedt i 2012. Alle andre forhold er holdt like.

Til sammenligning medførte økte omsetningsspreader i 2011 til at virkelig verdi på verdipapirgjelden ble redusert med anslagsvis 90 millioner kroner fra inngangen til utgangen av året.

Per 31.12.2012 er det balanseført et akkumulert urealisert tap, inklusiv sikringsderivater, på 41 millioner kroner knyttet til vurderingen av bankens verdipapirgjeld til virkelig verdi.

Note 38 - Annen gjeld og forpliktelse

Morbank			Konsern		
2011	2012	Annen gjeld og balanseført forpliktelse	2012	2011	
395	249	Pensjonsforpliktelser (note 24)	261	418	
5	4	Garantiavsetninger	4	5	
12	9	Bankremisser	9	12	
34	42	Leverandørgjeld	48	43	
166	270	Annet	430	305	
612	574	Sum annen gjeld og balanseført forpliktelse	751	783	
Stilte garantier mv. (avtalte garantibeløp)					
327	343	Betalingsgarantier	343	327	
196	259	Kontraktsgarantier	259	196	
		Lånegarantier			
5	5	Garantier for skatter	5	5	
156	159	Annet garantiansvar	44	41	
684	766	Sum stilte garantier	651	569	
Andre forpliktelser ikke balanseført					
3 650	3 810	Ubenyttede kreditter	3 662	2 936	
714	915	Innvilgede lånetilsagn (ikke diskontert)	915	714	
9	8	Andre forpliktelser	8	9	
4 373	4 733	Sum andre forpliktelser	4 585	3 659	
5 669	6 073	Totale forpliktelser	5 987	5 011	

Bygg	Verdipapir	Sum	Pantstillelser	Bygg	Verdipapir	Sum
	2 607	2 607	Pantstillelse 2012 *		2 607	2 607
			Tilhørende forpliktelse 2012			
	2 620	2 620	Pantstillelse 2011 *		2 620	2 620
	1 000	1 000	Tilhørende forpliktelse 2011		1 000	1 000

* Deponerte obligasjoner stilt som sikkerhet for låneadgang i Norges Bank.

SpareBank 1 Boligkreditt AS

Sparebanken Hedmark inngikk i 2010, sammen med de andre eierne av SpareBank 1 Boligkreditt AS, en avtale om etablering av likviditetsfasilitet for SpareBank 1 Boligkreditt AS. Dette innebærer at bankene kommitterer seg til å kjøpe boligkredittobligasjoner begrenset til en samlet verdi av tolv måneders forfall i SpareBank 1 Boligkreditt AS. Hver eier hefter prinsipalt for sin andel av behovet, subsidiært for det dobbelte av det som er det primære ansvaret i henhold til samme avtale. Obligasjonene kan deponeres i Norges Bank og medfører således ingen vesentlig økning i risiko for banken.

Pågående rettstvister

Konsernet er part i rettstvister med et økonomisk omfang som vurderes til ikke å ha vesentlig betydning for konsernets økonomiske stilling. Det er foretatt tapsavsetninger i de saker hvor det er funnet grunnlag for dette.

Note 39 - Oppkjøp av virksomheter/virksomhets-sammenslutning

OVERTAGELSE AV BANK 1 OSLO AKERSHUS AS SITT KONTOR PÅ ÅRNES

Sparebanken Hedmark konsern overtok 01.10.2012 Bank 1 Oslo Akershus AS sin bank og eiendomsmeglervirksomhet på Årnes. I overtagelsen inngikk overtagelse av filialens leiekontrakt, seks medarbeidere samt hele kundeporteføljen innenfor utlån, innskudd, forsikring, pensjon og eiendomsmegling.

Sparebanken Hedmark konsern har i forbindelse med oppkjøpet betalt følgende vederlag til virkelig verdi:

Oppkjøpsanalyse

Vederlag som dekker virkelig verdi av netto utlån/innskudd per 01.10.2012	445
Vederlag til dekning av eventuelle merverdier	25

Balanseførte beløp av identifiserbare eiendeler og forpliktelses som følge av oppkjøpet

Netto utlån til kunder	496
Netto innskudd fra kunder	-51
Sum identifiserbare nettoeiendeler	445
Merverdi knyttet til overtagelse av kundeforhold bankkunder	21
Merverdi knyttet til overtagelse av kundeforhold forsikringskunder	2
Merverdi knyttet til overtagelse av meglervirksomhet	2
Sum merverdi etter overtagelse	25
Goodwill	0

Merverdien klassifiseres som en immateriell eiendel med begrenset levetid. Basert på anslått gjennomsnittlig varighet av et kundeforhold avskrives merverdien ved overtagelsen lineært over 14 år.

Kostnader knyttet til overtagelsen er bokført i bankens resultatregnskap for 2012.

Det er ikke utarbeidet sammenligningstall for 2011 i bankens regnskap siden eget offisielt regnskap for den overtatte enhet ikke er utarbeidet. Omfanget av den overtatte virksomheten er av en slik størrelse at manglende sammenligningstall ikke vil påvirke forståelsen av bankens økonomiske stilling for 2012.

Note 40 - Vesentlige transaksjoner med nærstående selskaper

Med nærstående selskaper menes her tilknyttede selskaper, felleskontrollerte virksomheter og datterselskaper. Bankens mellomværende med ansatte og medlemmer av styret vises i note 11 og 23.

Datterselskap

	Utlån	Obl og ansv lån	Innskudd	Rente inntekter	Rente kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader	Utstedte garantier og kausjons- ansvar
2012									
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	3 202		1	104		1	1		115
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS			6		4				
Øvrige datterselskaper	31		20	2					2
Sum datterselskap	3 233	0	27	106	4	1	1	0	117

	Utlån	Obl og ansv lån	Innskudd	Rente inntekter	Rente kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader	Utstedte garantier og kausjons- ansvar
2011									
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	2 649		4	82			1		115
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS			15		4				
Øvrige datterselskaper	34		9	5				1	1
Sum datterselskap	2 683	0	28	87	4	0	1	1	116

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet

	Utlån	Obl og ansv lån	Innskudd	Rente inntekter	Rente kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader	Utstedte garantier og kausjons- ansvar
2012									
Bank 1 Oslo Akershus AS									
SpareBank 1 Boligkreditt AS		468		17		108			
SpareBank 1 Gruppen AS	227			4		57			
Øvrige TS/FKV			1					71	
Sum TS/FKV	227	468	1	21	0	165	0	71	0

	Utlån	Obl og ansv lån	Innskudd	Rente inntekter	Rente kostnader	Provisjons- inntekter	Andre inntekter	Drifts- kostnader	Utstedte garantier og kausjons- ansvar
2011									
Bank 1 Oslo Akershus AS									
SpareBank 1 Boligkreditt AS		667		15		40			
SpareBank 1 Gruppen AS						51			
Øvrige TS/FKV	76			3				56	
Sum TS/FKV	76	667	0	18	0	91	0	56	0

Alle lån til og innskudd fra nærstående selskaper er bokført i morbanken.

Note 41 - Utbytte/konsernbidrag fra datterselskaper

Utbytte/konsernbidrag	2012	2011
<i>Mottatt utbytte fra:</i>		
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS	6	
SpareBank 1 Finans Østlandet AS	27	
Vato AS	1	
<i>Mottatt brutto konsernbidrag fra:</i>		
EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS		3
SpareBank 1 Finans Østlandet AS		43
Vato AS		
Sum utbytte/konsernbidrag	34	46

Note 42 - Hendelser etter balansedagen

Sparebanken Hedmark vil i første halvår 2013 øke sin eierandel i Bank 1 Oslo Akershus AS fra 12 til 40,5 prosent. Banken overtar en vesentlig del av SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN og SpareBank 1 Nord-Norge sine eierandeler og blir dermed største eier i Bank 1 Oslo Akershus AS med 40,5 prosent av aksjene.

LO og tilknyttede forbund vil etter en rettet emisjon eie 29,9 prosent av aksjene, SamSpar-bankene 15,2 prosent, SpareBank 1 SR-Bank 4,8 prosent, SpareBank 1 SMN 4,8 prosent og SpareBank 1 Nord-Norge 4,8 prosent. Aksjeerhvervet forutsetter godkjenning fra Finanstilsynet.

ERKLÆRING FRA STYRET OG DAGLIG LEDER

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2012, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med internasjonale standarder for finansiell rapportering (IFRS) og at opplysningene i årsrapporten gir et rettviseende bilde av morbankens og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet og gir en rettviseende oversikt over opplysningene nevnt i vphl. § 5-5.

**Styret i Sparebanken Hedmark
Hamar, 7. mars 2013**

Siri J. Strømmevold
styreleder

Bjørnar Håkensmoen

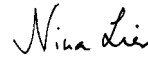
Aud Christensen

Grethe G. Fossum

Espen Bjørklund Larsen

Nina C. Lier

Jan Wibe

Richard Heiberg
adm direktør

MELDING FOR 2012

TIL

REPRESENTANTSKAPET I SPAREBANKEN HEDMARK

Kontrollkomiteen har i henhold til lov om finansieringsvirksomhet, sparebankloven, og egen instruks og arbeidsplan ført tilsyn med bankens virksomhet i 2012.

Styrets protokoller med tilhørende dokumentasjoner er løpende gjennomgått sammen med administrasjonens bevillingsprotokoll og fullmaksreglementet.

Komiteen har i sitt arbeid lagt vekt på vurdering av større engasjementer og deres sikkerheter i henhold til gjeldende lovgivning. Komiteen har løpende hatt innsyn i overtreks- og restanselister for bankens kunder og for bankens medarbeidere, ansatte i datterselskaper og tillitsvalgte. Komiteen har mottatt rapport fra bankens internrevisjon om utvalgte saksområder i bankens virksomhet i henhold til fastsatt arbeidsinstruks og plan for kontrollarbeidet. Internrevisor har løpende blitt innkalt til komiteens møter og har besvart komiteens spørsmål. Det er som tidligere år særlig vektlagt risikostyring og operasjonell revisjon samt etterlevelse av lover og forskrifter.

Banken ansatte i ledende stillinger har møtt i komiteen på tilkalling og orientert om større forvaltnings spørsmål. Banksjef risikostyring har presentert saker av vesentlig betydning, samt utsatte og større enkeltengasjementer.

Komiteen har hatt særlig fokus på tapsutsatte engasjementer og engasjementer med høy kredittrisiko.

Komiteen har fokusert på bankens likviditetsstyring og finansstrategien.

Det er avholdt fellesmøte med bankens hovedstyre for utveksling av informasjon og orientering om vesentlige forhold for bankens drift og stilling.

Ved gjennomgåelse av forslaget til årsregnskap for morbanken med styrets beretning og revisors orientering, samt tilsvarende dokumentasjon for bankens datterselskaper, i særlig grad Sparebank 1 Finans Østlandet AS, har komiteen særskilt vurdert årsregnskapet i lys av regelverket med hensyn til tapsføring og nedskrivninger for tap. Det er ikke avdekket forhold av vesentlig betydning for bankens soliditet og drift som har gitt grunnlag for orientering til bankens representantskap eller Finanstilsynet.

Regnskapet er etter komiteens oppfatning presentert i samsvar med gjeldende regler og forskrifter og kan overfor representantskapet anbefales godkjent som bankens regnskap for år 2012.

Hamar, den 7. mars 2013

I Kontrollkomiteen for Sparebanken Hedmark

Vidar Brobakken

Gro Svarstad

Valborg Berthelsen

Mikael Løken

Jan Erik Myrvold

Til representantskapet i Sparebanken Hedmark

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebanken Hedmark. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, endringer i egenkapitalen og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Sparebanken Hedmark per 31. desember 2012, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 1100, NO-2305 Hamar

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Revisors beretning - 2012 - Sparebanken Hedmark, side 2

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Hamar, 7. mars 2013
PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ola Tronsrud'.

Ola Tronsrud
Statsautorisert revisor

Datterselskaper

SpareBank1 Finans Østlandet AS

Etterspørselen etter SpareBank1 Finans Østlandet AS' produkter var i 2012 bedre enn noe tidligere år. Resultatet ble 37,3 millioner kroner før skatt og på nivå med 2011. Nysalget endte på 2096 millioner kroner, en økning på 316 millioner kroner.

Resultatet påvirkes i negativ retning av høyere finansieringskostnader og avsetning for tap, knyttet til et større enkeltengasjement. 2012 ble likevel et godt år for selskapet markedsmessig.

SpareBank1 Finans Østlandet fortsatte i 2012 sin vekst i tråd med vedtatte planer. Våre netto utlån økte med 19 prosent og ble 3628 millioner kroner. Selskapets tap har de sist årene vært tilfredsstillende lave. For 2012 fikk vi en økning knyttet til et større engasjement innenfor bedriftsmarkedet. Tapskostnadene ble for 2012 på 0,32 prosent av gjennomsnittlig netto utlån. Styret er tilfreds med arbeidet som gjøres for tapshåndtering og begrenning.

Selskapet har ambisjoner om videre vekst og forventer positive effekter av sin økte tilstedeværelse på Østlandet. Virksomheten har de seneste årene utviklet seg til å bli en betydelig aktør innen våre satsningsområder på Østlandet. I dag har selskapet 41 ansatte, inkludert vikarer.

Vi opplever økt aktivitet innenfor både person- og bedriftsmarkedet. Vi ser likevel at enkelte aktører innen transport, bygg og anlegg ikke har kommet seg helt etter finanskrisen og således ikke tåler nedgang i aktivitet og omsetning så godt.

Om SpareBank1 Finans Østlandet AS

SpareBank1 Finans Østlandet er et heleid datterselskap av Sparebanken Hedmark med hovedkontor i Hamar. Selskapet har også kontor i Akershus og Oppland og er en betydelig aktør innen leasing og salgspantfinansiering i Innlandet. Vår aktivitet rundt Oslofjorden er økende, blant annet som følge av vår tilknytning til SpareBank1-alliansen. For mer informasjon se www.sb1fo.no.

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS skiftet navn fra Hedmark Eiendom AS den 1. oktober, og gikk samtidig inn EiendomsMegler 1-alliansen. Omsetningen har vært stabil i 2012.

Selskapet har vokst med ytterligere ett kontor på Årnes i Akershus som ble kjøpt ut fra EiendomsMegler 1 Oslo Akershus.

Omsetningen har vært stabilt til tross for at volumet i bruktboligmarkedet falt 11 prosent sammenlignet med 2011. Selskapet omsatte i 2012 drøyt 1300 eiendommer, en økning fra cirka 1240 omsetninger i 2011.

Det har vært en svak økning innen alle segmenter unntatt fritidsboliger. Omsetningene utgjorde i overkant av en tredjedel av alle fritt omsatte eiendommer i Hedmark fylke. Omsetningsverdien var i overkant av cirka 2,2 milliarder kroner.

I 2012 har EiendomsMegler 1 hatt i gjennomsnitt 37 årsverk i bedriften. Resultat etter skatt ble på i underkant 3,5 millioner kroner.

Om EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS

EiendomsMegler 1 Hedmark Eiendom AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Hedmark og er fylkets største eiendomsMegler. Selskapet har egne kontorer i de største tettstedene i Hedmark, Hamar, Kongsvinger, Elverum, Trysil, Brumunddal, samt Årnes i Akershus.

Telefon: 02998

E-post: hedmark@em1.no www.em1.no/hedmark
www.em1.no/hedmark

2012 – et vendepunkt for Consis AS

Etter flere år med svake resultater, ble 2012 et vendepunkt for selskapet. Det er gjennom 2012 gjennomført et omfattende arbeid med å etablere en felles virksomhet med felles bedriftskultur. Arbeidet med å videreutvikle selskapet, både innen organisasjon, rutiner og prosesser, fortsetter i 2013.

Det er gjennomført syv fusjoner i 2012. Ved utgangen av året fremstår Consis AS som en juridisk enhet. Consis valgte gjennom oppkjøp å etablere seg i vekstområdet Rogaland i 2012. Dette forsterkes ytterligere i 2013 gjennom et nytt oppkjøp i samme område.

Driftsinntektene i 2012 ble 101 millioner kroner, en vekst på 31 prosent fra 2011. Resultat etter skatt ble 5,5 millioner kroner. Egenkapitalandelen ved årets slutt var på 36,1 prosent. Ved årets slutt var det 128 ansatte i selskapet.

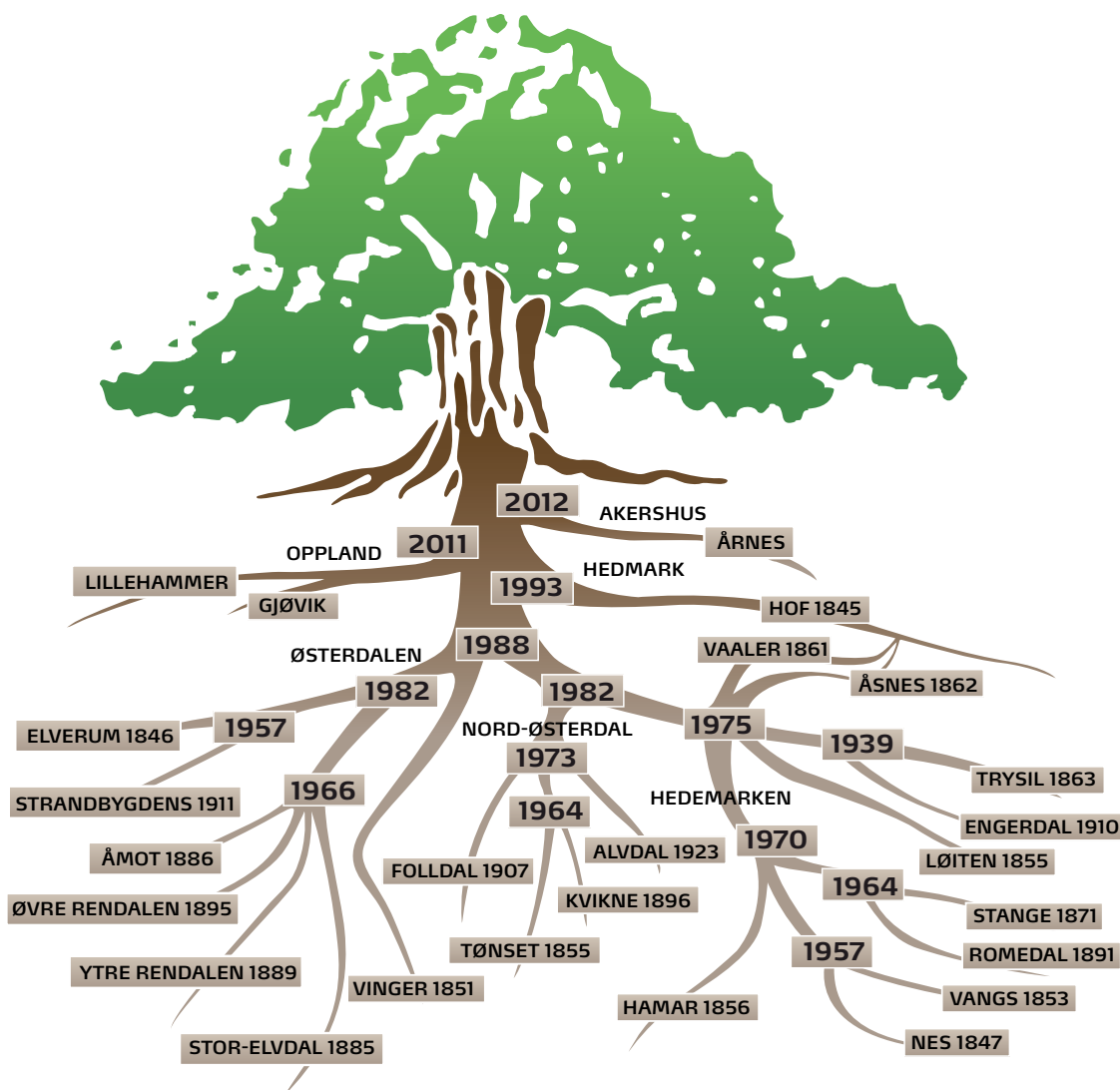
Om Consis AS

Consis AS leverer tjenester innen regnskap, lønn og rådgivning. Selskapet er også franchisegiver til 16 regnskapsbyråer. Kjeden er en av Norges største i sin bransje. Consis AS hadde ved årets utgang virksomheter på tretten geografiske steder på Østlandet, i Sør-Trøndelag og i Rogaland. Hovedkontoret ligger i Hamar kommune. Selskapet eies av Sparebanken Hedmark (60 %) og SpareBank 1 SMN Regnskap AS (40 %). Consis AS betjener små og mellomstore bedriftskunder innenfor produksjon, handel og landbruk i Norge.

Visste
du at?

Stange er en av få kommuner i Norge som har fostret to statsministre. Otto Albert Blehr var regjeringssjef i de to periodene 1902 til 1903 og 1921 til 1923. Odvar Nordli var statsminister fra 1976 til 1981.

Med røtter i Hedmark

Telefon

02999

E-post

Kundesenter privat: kundesenter@sparebanken-hedmark.no

Kundesenter bedrift: bedrift@sparebanken-hedmark.no

Nettbank

sparebanken-hedmark.no

Konsernadministrasjon

Strandgata 15, Postboks 203, 2302 Hamar

Organisasjonsnummer 920 426 530

Konsernledelse 2012

